

The image shows a modern glass skyscraper at dusk. The building's facade is highly reflective, mirroring the dark blue sky and the city lights. The ASA BANKA logo is prominently displayed in white, illuminated letters at the top of the building. The overall atmosphere is professional and technological, with a dark blue color palette and some abstract light patterns in the upper left corner.

ASA BANKA

IZVJEŠTAJ

o objavljivanju podataka i informacija
banke na dan 31.12.2021. godine

ASA[®] BANKA
Naša i snažna!

UVOD	4
1. OSNOVNE INFORMACIJE	5
a) Spisak dioničara banke koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu banke ili glasačkim pravima u banci	5
b) Broj direktorskih funkcija na kojima se nalaze članovi nadzornog odbora i uprave banke značajne s obzirom na veličinu, internu organizaciju i vrstu, obim i složenost poslova koje obavlja	9
c) Politike za izbor i procjenu članova nadzornog odbora i uprave banke	9
d) Članovi odbora za reviziju	10
e) Članovi odbora koje je u skladu sa zakonskim propisima osnovao nadzorni odbor	11
f) Interna revizija	11
g) Eksterna revizija	13
3. PODACI I INFORMACIJE KOJE SE ODNOSE NA POLITIKU NAKNADA.....	14
a) Politike i prakse naknada za identifikovane zaposlenike	14
b) Postupak odlučivanja koji se primjenjuje pri određivanju politike naknada, kao i broju sastanaka koje je održao odbor za naknade tokom finansijske godine, zatim informacije o sastavu i mandatu odbora, vanjskom konsultantu čije su usluge korištene pri određivanju politike naknada, te ulozi relevantnih zainteresovanih strana	15
c) Veza između plate i uspješnosti, uključujući ciljeve, broj zaposlenika za koje je politikom naknada predviđena isplata varijabilnog dijela naknada i način na koji varijabilni dio naknada reaguje na promjene u uspješnosti banke.....	15
d) Najvažnije karakteristike sistema naknada (model i struktura) uključujući informacije o kriterijima koji se primjenjuju za mjerenje uspješnosti i prilagođavanju rizicima, politici odgode i kriterijima za prijenos prava iz naknada	16
e) Pregled omjera između fiksnih i varijabilnih dijelova naknada	17
f) Kriterij uspješnosti na kojima se zasnivaju prava na dionice, finansijske instrumente povezane sa dionicama ili varijabilni dio naknada	18
g) Opis, kriteriji i obrazloženja varijabilnih dijelova naknada koji se dodjeljuju i isplaćuju u banci.....	18
h) Ukupne naknade i posebno prema značajnim područjima poslovanja	18
i) Zbir svih naknada po kategorijama zaposlenika, naknadama podjeljenim na nadzorni odbor, upravu i ostale zaposlenike banke čije profesionalne aktivnosti imaju značajan uticaj na rizični profil banke.....	19
j) Najvažniji parametri i argumenti za sistem varijabilnih dijelova naknada i drugih nenovčanih pogodnosti	19
k) Broj zaposlenika čije naknade iznose 100.000 KM ili više u finansijskoj godini za koju se vrši objava podataka i informacija.....	19
4. INFORMACIJE O OBUHVATU PRIMJENE REGULATORNIH ZAHTJEVA.....	20
5. INFORMACIJE KOJE SE ODNOSE NA STRATEGIJU, CILJEVE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE.....	20
a) Kratak opis strategije i politika za svaki pojedinačni rizik	20
b) Struktura, odnosno organizacija funkcije upravljanja rizicima, uključujući njenu poziciju, ulogu i status u organizacionoj strukturi banke	27
c) Obuhvatnost i karakteristike sistema izvještavanja o rizicima, kao i načina mjerenja rizika	35
d) Ocjenu adekvatnosti uspostavljenog sistema upravljanja rizicima u odnosu na njen rizični profil, poslovnu politiku i strategiju	41
e) Politike zaštite od rizika i politike (informacije o primjenjenim tehnikama smanjenja kreditnog rizika) smanjenja rizika, kao i načine koje banka koristi za osiguravanje i praćenje efikasnosti u smanjenju rizika.....	41
f) Opis povezanosti rizičnog profila banke sa njenom poslovnom strategijom, kao i sažeti prikaz ključnih pokazatelja poslovanja banke u vezi sa upravljanjem rizicima i njihovih vrijednosti, na osnovu kojih zainteresovani učesnici na finansijskom tržištu mogu ocjeniti upravljanje rizicima banke, kao i način na koji je tolerancija prema rizicima uključena u sistem upravljanja rizicima	44

g)	Opis načina na koji se obezbjeđuje izvještavanje organa banke o rizicima, posebno učestalost, područje primjene i glavni sadržaj izvještaja o izloženosti riziku, te način uključenja organa banke u određivanje sadržaja izvještavanja	44
h)	Opšti okvir sistema internih kontrola i način organizacije kontrolnih funkcija, uključujući i rukovodioce istih	46
6.	INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA REGULATORNI KAPITAL	48
a)	Iznos regulatornog kapitala, kao i iznos redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala banke:	48
b)	Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata koji su uključeni u obračun regulatornog kapitala	50
c)	Opis svih ograničenja koja se primjenjuju pri izračunavanju regulatornog kapitala u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banke, instrumenata kapitala, regulatornih usklađivanja i prilagođavanja na koje se ograničenja odnose.....	51
7.	INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA KAPITALNE ZAHITJEVE I ADEKVATNOST KAPITALA	52
I.	Banka objavljuje sljedeće podatke, odnosno informacije koje se odnose na kapitalne zahtjeve i adekvatnost regulatornog kapitala su:	52
a)	Iznos kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik (standardizovani pristup), za svaku kategoriju izloženosti ..	52
b)	Iznos kapitalnog zahtjeva za rizik namirenja (isporuke)	53
c)	Iznos pojedinačnih kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike, sa posebnim objavljivanjem iznosa kapitalnih zahtjeva za specifični i opšti rizik pozicije po osnovu dužničkih i vlasničkih instrumenata, dodatnog kapitalnog zahtjeva za velike izloženosti koje prekoračuju ograničenja definisana Odlukom o velikim izloženostima, kapitalnih zahtjeva za devizni rizik i kapitalnih zahtjeva za robni rizik	53
d)	Iznos kapitalnog zahtjeva za operativni rizik i vrstu pristupa primjenjenog za računanje ovog zahtjeva (pristup osnovnog pokazatelja ili standardizovani pristup)	53
e)	Dodatni kapitalni zahtjevi za velike izloženosti iz knjige trgovanja	53
f)	Stope kapitala (stopa redovnog osnovnog kapitala, stopa osnovnog kapitala i stopa regulatornog kapitala)	53
II.	Banka objavljuje sljedeće podatke, odnosno informacije koje se odnose na izloženost Banke kreditnom riziku, uključujući tehnike smanjenja kreditnog rizika i informacije o vanjskim institucijama za procjenu kreditnog rizika - ECAI ili agencijama za kreditiranje izvoza - ECA:	54
a)	Primjenjenu definiciju izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	54
b)	Opis pristupa i metoda za utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka za kreditni rizik	55
c)	Ukupan iznos izloženosti Banke nakon prilagodbe vrijednosti i rezervisanja, izuzimajući efekte tehnika smanjenja kreditnog rizika (neto izloženosti), kao i prosječni iznos izloženosti tokom perioda, po kategorijama izloženosti u sljedećem obrascu:	57
d)	Geografska podjela izloženosti po značajnijim područjima i kategorijama izloženosti uz detaljniju razradu po potrebi u sljedećem obrascu:.....	58
e)	Podjela izloženosti prema vrsti djelatnostii kategorijama izloženosti uz detaljniju razradu prema potrebi; banka razvrstava izloženost prema privrednim granama ili vrstama drugih ugovornih strana i kategorijama izloženosti i objavljuje na sljedećem obrascu:	60
f)	Preostali rok dospijeca svih izloženosti, po kategorijama izloženosti, a ako je primjenjivo i detaljnije na sljedećem obrascu:	62
g)	Prema značajnoj privrednoj grani, iznos bruto izloženosti u statusu neizmirenja obaveza, bruto iznosu dospjelih nenaplaćenih potraživanja i bruto iznosu ostalih izloženosti sa pripadajućim ispravkama vrijednosti (rezervisanjima za očekivane kreditne gubitke) u sljedećem obrascu:	62
h)	Prikaz promjena u ispravkama vrijednosti (Rezervisanjima za očekivane kreditne gubitke) koji uključuje početno stanje, promjene u toku izvještajnog razdoblja i završno stanje Banka odvojeno prikazuje ispravke vrijednosti, odnosno očekivane kreditne gubitke uključujući gubitke po vanbilansnim stavkama za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza i izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza prema sljedećoj tabeli:	64
8.	INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA ZAŠTITNE SLOJEVE KAPITALA	65

9. INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA STOPU FINANSIJSKE POLUGE.....	67
a) Stopu finansijske poluge izračunatu u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banke na slijedećem obrascu:	67
b) Pregled stavki uključenih prilikom utvrđivanja mjere ukupne izloženosti banke, koja predstavlja nazivnik prilikom izračunavanja stope finansijske poluge	67
c) Opis najznačajnijih faktora koji su uticali na promjenu stope finansijske poluge u odnosu na prethodnu objavu	68
d) Opis postupaka koje banka primjenjuje za upravljanje rizikom prekomjerne finansijske poluge	68
10. INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA LIKVIDNOSNE ZAHTJEVE.....	68
a) Strategije i postupke za upravljanje rizikom likvidnosti.....	68
b) Način organizovanja funkcije upravljanja rizikom likvidnosti u banci, uključujući i sistem izvještavanja i mjerenja rizika likvidnosti	69
c) Politike i postupke za praćenje stabilne efikasnosti zaštite od rizika likvidnosti i smanjenja rizika likvidnosti	70
d) Opis izloženosti riziku likvidnosti i usklađenosti sa strategijom	71
e) Podatke o koeficijentu pokrića likvidnosti (LCR), uključujući pregled stavki uključenih prilikom izračunavanja tog koeficijenta na slijedećem obrascu:	72
11. INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA IZLOŽENOSTI PO OSNOVU VLASNIČKIH ULAGANJA.....	74
12. INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA KAMATNI RIZIK U BANKARSKOJ KNJIZI	74
13. INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA ICAAP I ILAAP	75
14. INFORMACIJE KOJE SE ODNOSNE NA NEOPTEREĆENU (NEZALOŽENU) I OPTEREĆENU (ZALOŽENU) IMOVINU	79
15. INFORMACIJE O NEKVALITETNIM I RESTRUKTURIRANIM IZLOŽENOSTIMA I STEČENI KOLATERAL.....	79
16. ZAVRŠNE ODREDBE	81

UVOD

Na osnovu Odluke o objavljivanju podataka i informacija banke ("Službene novine Federacije BiH", broj 39/21) (u nastavku teksta: Odluka) koju je Agencija za bankarstvo FBiH donijela u 2021. godini, ASA Banka d.d. Sarajevo godišnje javno objavljuje kvantitativne i kvalitativne informacije.

Objavljene kvantitativne i kvalitativne informacije prikazuju cjelovit profil rizičnosti Banke.

Izveštaj je usvojen na 17. sjednici Uprave Banke dana 26.05.2022. godine i usvojeno od strane Nadzornog odbora Banke dana 27.05.2022. godine.

Izveštaj se javno objavljuje na web stranici ASA Banke d.d. Sarajevo : www.asabanka.ba.

U ime Uprave Banke:

Predsjednik Uprave Banke

Samir Mustafić

1. OSNOVNE INFORMACIJE

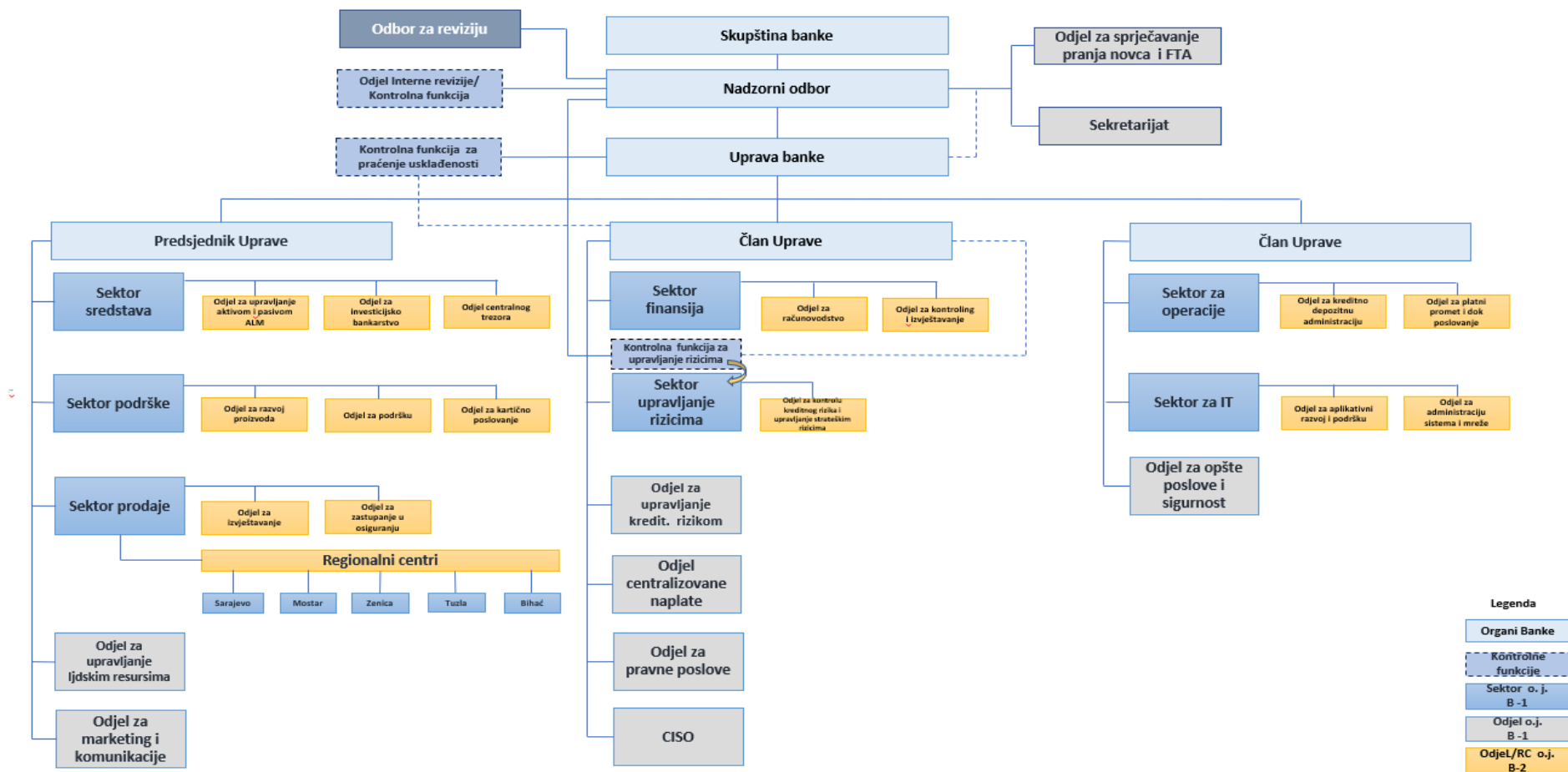
Investiciono - komercijalna banka d.d. Zenica („Banka“) registrovana je kod Kantonalnog suda u Zenici dana 20. avgusta 1998. godine. Banka je osnovana 1957. godine kao Komunalna banka, Zenica. Pod tadašnjim nazivom Banka posluje do 30. marta 1990. godine, kada se izdvojila iz sistema Privredne banke Sarajevo. Banka posjeduje dozvolu za obavljanje bankarskih poslova broj 04-3-1370-1/05 izdatu 10. februara 2006. godine od strane Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija).

Na osnovu odluke Skupštine dioničara Investiciono-komercijalne banke d.d. Zenica o statusnoj promjeni pripajanja Moja banka d.d. Sarajevo Investiciono-komercijalnoj banci d.d. Zenica, broj 01/3-7491-12/16 od dana 26. juna 2016. godine i Odluke Skupštine dioničara Moja banka d.d. Sarajevo o statusnoj promjeni pripajanja Moja banka d.d. Sarajevo Investiciono-komercijalnoj banci d.d. Zenica, broj 1-5750-11/16 od 15. septembra 2016. godine u Registru privrednih društava, Općinskog suda u Zenici, izvršen je upis promjena – pripajanja Banke Moja banka d.d. Sarajevo društvu Investiciono-komercijalna banka d.d. Sarajevo.

Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj 065-0-Reg-16-004922 od 30. decembra 2016. godine izvršena je promjena naziva i sjedišta Investiciono-komercijalne banke d.d. Zenica u ASA Banka d.d. Sarajevo, sa sjedištem na adresi Trg međunarodnog prijateljstva broj 25, Sarajevo; S.W.I.F.T.:IKBZBA2X; WEB STRANICA: www.asabanka.ba; E-mail: info@asabanka.ba.

Dana 01.12.2021. godine izvršena je statusna promjena pripajanja Vakufske Banke ASA Banci, čime su stvoreni uslovi za dalji razvoj Banke na tržištu.

Šema unutrašnje organizacije ASA BANKA d.d. SARAJEVO na dan 31.12.2021.godine:

Na dan 31.12.2021. godine, Banka je imala 39 poslovnih jedinica i 330 zaposlenih.
Pregled poslovnih jedinica:

R.br.	Poslovna jedinica	Sjedište
1	Podružnica Centar	S.H.Muvekita 10, Sarajevo
2	Podružnica Ferhadija	Ferhadija 4, Sarajevo
3	Istureni šalter Titova	Maršala Tita 13, Sarajevo
4	Podružnica Novo Sarajevo	Kolodvorska 5, Sarajevo
5	Podružnica Novo Sarajevo	Zmaja od Bosne 49, Sarajevo
6	Podružnica Novi Grad	Trg međunarodnog prijateljstva 25, Sarajevo
7	Podružnica Ilidža	Dr. Mustafe Pintola 27, Ilidža
8	Podružnica Ilijaš	126. brigade bb, Ilijaš
9	Podružnica Breza	Bosanska bb, Breza
10	Podružnica Goražde	Sinan - paše Sijerčića bb, Goražde
11	Podružnica Visoko	Mehmeda Skopljaka, Visoko
12	Podružnica Visoko	Branilaca bb, Visoko
13	Podružnica Zenica	Bulevar Kulina Bana 28C, Zenica
14	Podružnica Zenica	Maršala Tita 28, Zenica
15	Istureni šalter Crkvice	Aleja šehida 19, Zenica
16	Istureni šalter Titova	Londža 88, Zenica
17	Istureni šalter Radakovo	Bistua Nuova 5A, Zenica
18	Podružnica Busovača	Branitelja domovine bb, Busovača
19	Podružnica Kakanj	Alije Izetbegovića bb, Kakanj
20	Podružnica Travnik	Čabruša 7, Travnik
21	Podružnica Zavidovići	Safvet bega Bašagića 3, Zavidovići
22	Istureni šalter Žepče	Ulica prva bb, Žepče
23	Podružnica Bugojno	Vrbas naselje bb, Bugojno
24	Podružnica Tuzla	I Inženjerske brigade bb, Tuzla
25	Podružnica Srebrenik	Maršala Tita 49, Srebrenik
26	Istureni šalter Tuzla	Univerzitetska 16, Tuzla
27	Podružnica Gračanica	Branilaca grada bb, Gračanica
28	Podružnica Gračanica	Alije Izetbegovića 30, Gračanica
29	Istureni šalter Jelah	Tešanjka bb, Jelah
30	Podružnica Tešanj	Osmana Pobrića bb, Tešanj
31	Istureni šalter Maglaj	Ilijasa Smajlagića 1, Maglaj
32	Podružnica Cazin	Cazinskih brigada 24, Cazin
33	Podružnica Bihać	Trg Maršala Tita bb, Bihać
34	Istureni šalter Velika Kladuša	Nurije Pozderca 1, Velika Kladuša
35	Istureni šalter Mostar	Kralja Petra Krešimira IV 8a, Mostar
36	Podružnica Mostar	Musala 4, Mostar
37	Podružnica Konjic	Šehidska 2, Konjic
38	Istureni šalter Konjic	Maršala Tita bb, Konjic
39	Podružnica Jablanica	Branila grada 43a, Jablanica

Banka obavlja slijedeće poslove:

- primanje i polaganje depozita ili drugih sredstava sa obavezom vraćanja;
- davanje i uzimanje kredita i zajmova,
- izdavanje garancija i svih oblika jemstva,
- usluge unutrašnjeg i međunarodnog platnog prometa i prenosa novca u skladu sa posebnim propisima,
- kupovina i prodaja strane valute i plemenitih metala,
- izdavanje i upravljanje sredstvima plaćanja (uključujući platne kartice, putne i bankarske čekove),
- finansijski lizing,
- kupovina, prodaja i naplata potraživanja (faktoring, forfeiting i dr.),
- učešće, kupovina i prodaja instrumenata tržišta novca za svoj ili tuđi račun,
- kupovina i prodaja vrijednosnih papira (brokersko – dilerskih poslova),
- upravljanje portfoliom vrijednosnih papira i drugim vrijednostima,
- poslovi podrške tržištu vrijednosnih papira, poslovi agenta i preuzimanja emisije u skladu sa propisima koje uređuje tržište vrijednosnih papira,
- poslovi investicionog savjetovanja i skrbnički poslovi,
- usluge finansijskog menadžmenta i savjetovanja,
- usluge prikupljanja podataka, izrada analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih i fizičkih lica koji samostalno obavljaju registrovanu poslovnu djelatnost,
- usluge iznajmljivanja sefova,
- posredovanje u poslovima osiguranja, u skladu s propisima koji uređuju posredovanje u osiguranju osim u osiguranju od odgovornosti za motorna vozila,
- druge poslove, koji predstavljaju podršku konkretnim bankarskim poslovima.

2. PODACI I INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA VLASNIČKU STRUKTURU I ČLANOVE NADZORNOG ODBORA I UPRAVE BANKE

a) Spisak dioničara banke koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu banke ili glasačkim pravima u banci

Na dan 31.12.2021. godine Banka je imala 1.133 dioničara.

Struktura dioničara:

Broj dioničara	Opis	Dionički kapital	Učešće (%)
223	Pravna lica	74.691	82,80%
209	Rezidenti	70.958	78,66%
14	Nerezidenti	3.733	4,14%
908	Fizička lica	15.386	17,06%
821	Rezidenti	14.102	15,63%
87	Nerezidenti	1.284	1,42%
1131	UKUPNO REDOVNIH DIONICA	90.077	99,86%
2	UKUPNO PRIORITETNIH DIONICA	128	0,14%
1.133	UKUPNO DIONIČKI KAPITAL	90.205	100,00%

Vlasnička struktura:

Vlasnička struktura		
R.br.	Ime/naziv dioničara koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu (redosljed po veličini učešća)	% učešća
		Obične dionice
1.	ASA FINANCE DD SARAJEVO	59,67
2.	ZIF PREVENT - INVEST D.D: SARAJEVO	8,38

a) Članovi nadzornog odbora i uprave banke

Članovi Nadzornog odbora		
Redni br.	Ime i prezime	Kratka biografija (ili lokacija na kojoj banka isto objavljuje)
1.	Eldin Hadžiselimović Predsjednik Nadzornog odbora ASA BANKA d.d. Sarajevo	Eldin Hadžiselimović , Predsjednik Nadzornog odbora ASA Banke, zvanje Magistra ekonomskih nauka stiče 2018. godine na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Svoje dugogodišnje iskustvo stekao je rukovođenjem u ASA Grupaciji, kroz 15 kompanija sa preko 1000 uposlenih, na pozicijama Generalnog i Izvršnog direktora. Za Predsjednika Nadzornog odbora Banke imenovan je 2015. godine. Svoje stručno usavršavanje dobija kroz edukacije i seminare za profesionalno usavršavanje članova nadzornih i upravnih odbora, te raznih seminara i konferencija na kojima je prisustvovao.
2.	Samir Redžepović Član Nadzornog odbora ASA BANKA d.d. Sarajevo	Samir Redžepović , član Nadzornog Odbora, diplomirao je na Pravnom fakultetu u Sarajevu. Dugogodišnje iskustvo stekao je obavljajući pravne poslove i poslove pri sekretarijatu, te kao Član uprave – Izvršni direktor za pravne, opšte poslove i ljudske resurse na nivou ASA grupacije. Trenutno obnaša funkcije Savjetnika Uprave Društva za ekonomski, finansijski i pravni konsalting ASA HOLDING, Direktor Direkcije za internu reviziju i kontroling, Direktor ASA INVEST. Za Člana Nadzornog Odbora ASA Banke (raniji naziv IK Banka d.d. Sarajevo) imenovan je u junu 2011. godine. Stručno se usavršava kroz seminare kompanije Deloitte, kao i drugih relevantnih institucija registrovanih za stručno usavršavanje i edukaciju.

3.	<p style="text-align: center;">Sead Aganspahić Član Nadzornog odbora ASA BANKA d.d. Sarajevo</p>	<p>Sead Aganspahić, Član Nadzornog Odbora, diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu. Dugogodišnje iskustvo u oblasti ekonomije stekao je rukovođenjem službom računovodstva, kao pomoćnik direktora za ekonomsko-finansijske poslove, te je dugi niz godina radio kao samostalni stručni saradnik za računovodstvo. Obnašao je i funkciju Direktora društva, a trenutno radi kao Interni kontrolor u ASA Holding. Za Člana Nadzornog Odbora ASA Banke imenovan je 2015. godine. U toku radnog angažmana pohađao niz seminara i edukacija za dodatno stručno usavršavanje iz oblasti finansija.</p>
4.	<p style="text-align: center;">Arif Brkić Nezavisni Član Nadzornog odbora ASA BANKA d.d. Sarajevo</p>	<p>Arif Brkić, nezavisni je član Nadzornog odbora. Zvanje diplomiranog ekonomiste stiče na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Svoje profesionalno iskustvo stiče u firmama „BRKIĆ PETROL “d.o.o Zenica i „Brkić petrol II “d.o.o. Zenica na Rukovodećim pozicijama i kao Savjetnik Direktora za računovodstvene finansijske poslove u velikim privrednim društvima. U bankarskom sektoru se stručno usavršavao kroz razne seminare organizirane od strane stručnjaka iz oblasti finansija i bankarstva. Funkciju člana Nadzornog odbora obnaša već drugi mandat.</p>
5.	<p style="text-align: center;">Ibrahim Fazlić Nezavisni Član Nadzornog odbora ASA BANKA d.d. Sarajevo</p>	<p>Ibrahim Fazlić, nezavisni je član Nadzornog Odbora ASA Banka. Zvanje diplomiranog ekonomiste stekao je na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu. Profesionalno iskustvo stekao je obavljajući poslove pri plansko-analitičkom sektoru, stručnoj službi interne kontrole, te kao savjetnik rukovodioca računovodstveno-finansijskog i komercijalnog sektora. Funkcije direktora računovodstvo-finansijskog i komercijalnog sektora, izvršnog direktora obnašao je dugi niz godina, a trenutno je član Uprave-izvršni direktor za ekonomske poslove. Dodatno usavršavanje stekao je polaganjem stručnih ispita i pohađanjem kurseva. U toku radnog angažmana pohađao niz seminara i obuka za dodatno stručno usavršavanje iz oblasti finansija.</p>

Članovi Uprave Banke		
Redni br.	Ime i prezime	Kratka biografija
1.	Samir Mustafić Predsjednik Uprave Banke	Samir Mustafić , Predsjednik Uprave Banke, zvanje diplomiranog ekonomiste stekao je na University of Applied Sciences u Frankfurtu, te zvanje Magistar ekonomskih nauka na University of Delaware - Ekonomski Fakultet Sarajevo. Trenutno pohađa doktorski studij na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu. Dugogodišnje profesionalno iskustvo započinje 2006. godine uspješno obavljajući poslove u raznim segmentima poslovanja u oblasti bankarstva. Pored navedenog obnašao je funkciju Direktora ASA leasing-a. Za Predsjednika Uprave ASA Banke imenovan je u augustu 2016. godine. Dodatne kvalifikacije stekao je kontinuiranim i stručnim usavršavanjem iz oblasti finansija i bankarstva.
2.	Davor Tomić Član Uprave Banke	Davor Tomić , član Uprave Banke, diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu. Profesionalno iskustvo stekao je obavljajući poslove iz oblasti finansija i bankarstva kao Account Manager u prodaji, te kao rukovodilac različitih sektora iz segmenta upravljanja rizicima, finansija, operacija i sl. Pored toga, obnašao je i poziciju člana Uprave u PBS d.d. Sarajevo. Za člana Uprave ASA Banke odgovornog za upravljanje finansijama i Informacionim sistemima imenovan je u julu 2018. godine. Dodatne kvalifikacije stekao je stručnim usavršavanjem za članove Uprave Banke, te ima zvanje Stalni sudski vještak ekonomske struke.
3.	Edina Vuk Član Uprave Banke	Edina Vuk , član Uprave Banke, zvanje diplomiranog ekonomiste u oblasti bankarstva i osiguranja stekla je na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu. Dugogodišnje iskustvo u bankarstvu stekla je obavljajući poslove upravljanja rizicima i na rukovodećim pozicijama u segmentu poslovanja rizika. Za člana Uprave ASA Banke imenovana je 2018. godine. Dodatno usavršavanje u oblasti bankarstva stekla je polaganjem stručnih ispita i edukacija iz segmenta upravljanja rizicima i srodnih oblasti.

b) Broj direktorskih funkcija na kojima se nalaze članovi nadzornog odbora i uprave banke značajne s obzirom na veličinu, internu organizaciju i vrstu, obim i složenost poslova koje obavlja

R.br.	Ime i prezime člana Nadzornog odbora ili Uprave Banke	Broj izvršnih direktorskih funkcija (apsolutno)	Broj neizvršnih direktorskih funkcija (apsolutno)	Od toga broj izvršnih direktorskih funkcija u grupi	Od toga broj neizvršnih direktorskih funkcija u grupi	Broj direktorskih funkcija u institucijama čija je glavna poslovna aktivnost neprofitne prirode
1.	Samir Mustafić	1	1	0	0	0
2.	Eldin Hadžiselimović	3	2	3	2	0
3.	Samir Redžepović	3	2	3	2	0
4.	Sead Aganspahić	0	1	0	1	0
5.	Ibrahim Fazlić	1	0	0	0	0

c) Politike za izbor i procjenu članova nadzornog odbora i uprave banke

Politikom za izbor i procjenu ispunjavanja uslova za članove Nadzornog odbora i samoprocjenu rada Nadzornog odbora ASA Banke sa procedurom za procjenu utvrđuju se kriteriji i postupci za procjenu ispunjavanja uslova predloženih i izabranih, odnosno imenovanih članova Nadzornog odbora ASA Banka d.d Sarajevo u pogledu njihove primjerenosti, dobrog ugleda, odgovarajuće kvalifikacije i iskustva za obavljanje funkcije u Nadzornom odboru Banke, te mjere koje Banka preduzima nakon provedene procjene.

Cilj Politike je definisanje postupaka za procjenu članova Nadzornog odbora Banke:

- prije podnošenja zahtjeva za izdavanje prethodne saglasnosti Agencije za bankarstvo FBiH (u daljem tekstu: FBA/Agencija) za izbor, odnosno imenovanje novih članova Nadzornog odbora;
- u toku obavljanja funkcije izabranih, odnosno imenovanih članova Nadzornog odbora, a najmanje jednom godišnje;
- u drugim slučajevima, za koje Banka ocijeni da su relevantni za obavljanje funkcije člana organa Banke.

Politikom za procjenu članova Uprave Banke i ključnih funkcija sa procedurom za procjenu utvrđuju se kriteriji i postupci za procjenu predloženih i izabranih, odnosno imenovanih članova Uprave i ključnih funkcija ASA Banka d.d. Sarajevo u pogledu njihove primjerenosti, dobrog ugleda i iskustva za obavljanje funkcije na koju su imenovani, te mjere koje Banka primjenjuje u slučajevima kada član/ovi nisu primjereni za obavljanje funkcije.

Cilj ove Politike je definisanje postupaka za procjenu kandidata/članova Uprave i ključnih funkcija:

- prije podnošenja zahtjeva za izdavanje prethodne saglasnosti Agencije za bankarstvo FBiH

(u daljem tekstu: FBA) za izbor, odnosno imenovanje novih članova Uprave i prilikom izbora ključnih funkcija;

- u toku obavljanja funkcije izabranih, odnosno imenovanih članova Uprave i ključnih funkcija, a najmanje jednom godišnje;
- u drugim slučajevima, za koje Banka ocijeni da su relevantni za obavljanje funkcije a naročito:
- definisanje funkcije, u čijoj je odgovornosti provođenje procjene;
- postupak koji se primjenjuje kod procjene i mjere koje se preduzimaju nakon provedene procjene;
- potrebne uslove za obavljanje funkcije;
- dokumentaciju koju treba dostaviti u svrhu provođenja procjene;
- i drugo.

d) Članovi odbora za reviziju

Članovi odbora za reviziju		
Redni br.	Ime i prezime	Kratka biografija
1.	Nihad Čivgin Predsjednik Odbora za reviziju	Nihad Čivgin , Predsjednik Odbora za reviziju, zvanje diplomiranog ekonomiste stekao je na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu. Profesionalno iskustvo stekao je radeći kao komercijalni direktor, rukovodilac finansijsko-računovodstvenog sektora, direktor proizvodnje, a iskustvo u oblasti bankarstva stekao je obavljajući funkciju člana Izvršnog odbora Pljevaljske banke. Također je radio kao Stručni saradnik za marketing, Savjetnik za poreze, a za Predsjednika Odbora za reviziju ASA Banke imenovan je 2015. godine i obnaša drugi mandat. Dodatne kvalifikacije stekao je prisustvom na edukacijama, seminarima i okruglim stolovima na temu finansija i računovodstva.
2.	Eldina Dizdarević Član Odbora za reviziju	Eldina Dizdarević , član Odbora za reviziju, diplomirala je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu i ima zvanje magistra. Dugogodišnje iskustvo stekla je radeći kao broker, Rukovodilac Middle Office-a, Interni kontrolor te kao portfolio menadžer. Kroz svoje dugogodišnje iskustvo i na više rukovodećih pozicija 2017. godine postaje član Uprave, te i Direktor DUF Blago d.o.o Sarajevo. Za člana Odbora za reviziju ASA Banke imenovana je u januaru 2018. godine.

3.	Samir Đanan Član Odbora za reviziju	Samir Đanan , član Odbora za reviziju, zvanje diplomiranog ekonomiste stekao je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Dugogodišnje iskustvo stekao je obavljajući poslove Rukovodioca računovodstva i finansija, te kao Savjetnik Direktora za računovodstveno-finansijske poslove. Dodatne kvalifikacije su certificirani računovođa i ovlašteni revizor. Za člana Odbora za reviziju ASA Banke imenovan je 2015. godine i obnaša drugi mandat.
4.	Emina Hasagić Član Odbora za reviziju	Emina Hasagić , član Odbora za reviziju, zvanje diplomiranog ekonomiste stekla je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Profesionalno iskustvo stekla je obavljajući poslove kao Saradnik za obračun plaća, zatim kao Stručni saradnik za finansije, a trenutno radi kao Koordinator i vodeći stručni saradnik u AP Grupaciji. Za člana Odbora za reviziju ASA Banke imenovana je 2015. godine i obnaša drugi mandat.
5.	Zijada Kobilj Član Odbora za reviziju	Zijada Kobilj , član Odbora za reviziju, zvanje diplomiranog ekonomiste stekla je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Dugogodišnje iskustvo stekla je u bankarstvu obavljajući poslove u segmentu rizika, revizije, te upravljanje procesima i projektima. Za člana Odbora za reviziju ASA Banke imenovana je 2021. godine.

e) Članovi odbora koje je u skladu sa zakonskim propisima osnovao nadzorni odbor

Odbor za rizike čine članovi Nadzornog odbora: Ibrahim Fazlić, Sead Aganspahić i Kontrolna funkcija za upravljanje rizicima.

Osim Odbora za rizike, ASA Banka nema osnovane druge odbore koje je u skladu sa zakonskim propisima osnovao Nadzorni odbor.

f) Interna revizija

Funkcioniranje Interne revizije u banci se organizuje na način kojim se osigurava nezavisnost, kompetentnost, objektivnost i nepristrasnost u obavljanju poslova za koje je odgovorna, trajnost i efikasnost obavljanja funkcije interne revizije, adekvatnost i pravovremenost izvještavanja o nalazima i preporukama interne revizije.

Banka funkciju Interne revizije vrši u skladu sa propisima, standardima profesionalne prakse interne revizije i osnovnim načelima organizacije i rada interne revizije.

U skladu sa Odlukom o sistemu internog upravljanja u banci (član 38.), Interna revizija daje nezavisno i objektivno mišljenje o pitanjima koja su predmet revizije (član 38. tačka 3.).

U okviru svojih zadataka, Interna revizija će vršiti ocjenu:

- efikasnosti i adekvatnosti sistema internog upravljanja u banci iz člana 4. ove odluke i značajnih rizika u cilju identifikovanja, procjene odnosno mjerenja, praćenja, kontrole, izvještavanja i poduzimanja odgovarajućih mjera za ograničavanje i ublažavanje rizika u banci,
- adekvatnosti Strategije rizika i Politika za preuzimanje i upravljanje rizicima u segmentu internog upravljanja, te njihove usklađenosti s propisima, internim aktima, zahtjevima Agencije i usvojenom sklonošću ka preuzimanju rizicima i s poslovnom strategijom banke,
- usklađenosti uspostavljenih procedura i postupka banke s propisima, internim aktima i odlukama organa banke,
- adekvatnosti i efikasnosti uspostavljenih procedura i postupka banke, uključujući sveobuhvatnost postupka, koji osiguravaju pouzdanost metodologija i metoda, pretpostavki i izvora informacija, koji se upotrebljavaju u internim modelima banke,
- adekvatnosti, kvaliteta, efikasnosti i pouzdanosti funkcije upravljanja rizicima i funkcije praćenja usklađenosti poslovanja, kao i uspostavljenog sistema internih kontrola u svim područjima poslovanja banke,
- sistema izvještavanja nadležnih organa banke i rukovodioca,
- tačnosti i pouzdanosti finansijskih izvještaja banke i sistema računovodstvenih evidencija,
- adekvatnosti upravljanja imovinom banke,
- primjene Politike naknada,
- usklađenost novih proizvoda i postupaka sa važećim propisima, internim aktima, standardima i kodeksima, kao i njihov utjecaj na izloženost rizicima,
- adekvatnosti informacionog sistema u banci,
- strategije i postupke za ICAAP i ILAAP,
- sistema prikupljanja i tačnosti informacija koje se javno objavljuju u skladu sa Zakonom i propisima Agencije,
- slabosti u poslovanju banke i njenih zaposlenika, kao i slučajeva neizvršenja obaveza i prekoračenja ovlaštenja,
- postupanja banke po nalogima i preporukama Agencije i društva za reviziju i
- obavlja ostale poslove potrebne za ostvarivanje ciljeva kontrolne funkcije interne revizije.

Banka je obavezna da u okviru funkcije Interne revizije osigura minimalno obavljanje poslova utvrđenim zakonom i podzakonskim aktima.

Zaposleni u organizacionoj jedinici Interne revizije imaju pravo uvida u poslovne knjige, finansijske izvještaje i svu dokumentaciju banke i njenih podređenih društava, kao i članova iste bankarske grupe, te da vrše nadzor nad poslovanjem Banke i učestvuju na sjednicama Nadzornog odbora.

Organizaciona jedinica Interne revizije dužna je da Nadzornom odboru i Odboru za reviziju daje nezavisno i objektivno mišljenje o pitanjima koja su predmet revizije, daje savjete i preporuke za unapređenje postojećeg sistema internih kontrola i poslovanja Banke, kao i da

pruža pomoć Nadzornom odboru i Odboru za reviziju u ostvarivanju njihovih ciljeva, primjenjujući sistematičan, disciplinovan i dokumentovan pristup vrednovanju i unapređenju postojećeg načina kontrole, upravljanja rizicima i rukovođenja procesima.

Banka je obavezna da ima najmanje jednog zaposlenog u organizacionoj jedinici Interne revizije koji ima zvanje i certifikat ovlaštenog internog revizora.

Zaposleni u organizacionoj jedinici interne revizije ne mogu obavljati rukovodeće ni druge poslove iz djelatnosti Banke, osim poslova koji se odnose na obavljanje interne revizije, niti mogu učestvovati u pripremi i izradi akata i druge dokumentacije koji mogu biti predmet interne revizije.

Uprava Banke i Nadzorni odbor dužni su da osiguraju pravovremeno i efikasno preduzimanje korektivnih mjera po preporukama interne revizije, sa ciljem otklanjanja uočenih nepravilnosti i slabosti konstatovanih u izvještajima interne revizije.

Na dan 31.12.2021. Odjel Interne revizije se je sastojao od Rukovodioca Odjela interne revizije i dva uposlenika.

g) Eksterna revizija

U skladu sa Zakonom o bankama Sl. Novine FBiH broj 27/17 i Odlukom o eksternoj reviziji i sadržaju revizije u banci Sl. Novine FBiH 81/17 u Bankama, Skupština Banke, a na prijedlog Nadzornog odbora Banke imenuje nezavisnog eksternog revizora uz prethodnu saglasnost Agencije za bankarstvo FBiH najkasnije do 30.09. tekuće godine. Po dobijanju saglasnosti/odobrenja potpisuje se ugovor kojim se regulišu međusobni odnosi.

Društvo za reviziju (eksterni revizor) obavlja slijedeće aktivnosti:

- a) najkasnije do 31. oktobra tekuće godine dostavlja Agenciji za bankarstvo FBiH plan obavljanja revizije za tu poslovnu godinu iz kojeg su vidljiva područja koja će biti revidirana, opis sadržaja planirane revizije po oblastima kao i predviđeno vrijeme trajanja revizije,
- b) dostavlja Banci pismo preporuke,
- c) vrši reviziju godišnjih finansijskih izvještaja Banke i organima Banke podnosi izvještaj sa mišljenjem da li finansijski izvještaji daju potpun, tačan i vjerodostojan pregled finansijskog stanja Banke u skladu sa odredbama Zakona o bankama i propisima Agencije za bankarstvo FBiH, te da li su izvještaji sastavljeni u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), drugim Zakonskim i podzakonskim propisima koji regulišu ovu oblast, te podnosi prošireni izvještaj sa ocjenom/mišljenjem o izvršenoj reviziji,
- d) u godišnjem izvještaju daje komentare Nadzornom odboru, Odboru za reviziju, Upravi Banke i Agenciji za bankarstvo FBiH, o:
 - materijalno značajnoj razlici u procjeni rizika prisutnih u poslovanju banke,
 - utvrđenim nezakonitostima ili činjenicama i okolnostima koje mogu na bilo koji način ugroziti daljnje poslovanje banke,

- okolnostima koje su razlog za ukidanje odobrenja za rad u skladu sa Zakonom,
 - težem kršenju internih akata,
 - značajnijoj slabosti u uspostavi sistema internih kontrola ili propustima u primjeni sistema internih kontrola i
 - činjenicama koje bi mogle dovesti do mišljenja s rezervom, negativnog mišljenja ili suzdržavanja od izražavanja mišljenja na finansijske izvještaje.
- e) dostavlja izvještaj o obavljenoj reviziji za potrebe Agencije ,
- f) dostavlja izvještaje o posebnoj reviziji i reviziji u slučaju statusne promjene.

Revizorski izvještaj treba da sadrži i:

- popis nedostataka koji su utvrđeni pri revizorskom pregledu područja,
- konstatacije u pogledu ispunjavanja preporuka revizora iz proteklih godina,
- preporuke o poboljšanju politika, postupaka i procesa vezanih za upravljanje rizicima,
- strukturu dioničara i kapitala sa posebnim osvrtom na tip vlasništva (učešće državnog, privatnog rezidentnog i nerezidentnog vlasništva, identitet stvarnih vlasnika dionica na skrbničkim računima) i odgovarajuće odredbe iz Zakona i važećih podzakonskih propisa,
- popis dioničara Banke koji imaju vlasništvo od 5% i više glasačkih prava, promjene u vlasničkoj strukturi Banke u toku godine i strukturu dioničara tj. lica koja imaju kvalificirano vlasništvo u banci i analizu da li su dioničari Banke povezani tako da se smatra da nastupaju kao jedan stjecatelj u smislu odredbi Zakona koje uređuju sticanje vlasništva u Banci,
- organizacionu strukturu Banke (shematski prikaz),
- shematski prikaz grupe, bankarske grupe i bankarske grupe sa nadređenim holdingom, sa naznačenim učešćem,
- pravni postupci u kojima je Banka tužena,
- kadrovsku strukturu,
- naknade Predsjedniku Nadzornog odbora i Predsjedniku Odbora za reviziju kao i članovima i
- prilog uz izvještaj su izvještajni obrasci u tabelarnoj formi propisani važećim odlukama Agencije i godišnji finansijski izvještaji koji su bili predmet revizije.

Banka je dužna dostaviti Agenciji godišnje finansijske izvještaje na način i u rokovima propisanim zakonom i podzakonskim aktima Agencije.

Eksterni revizor Banke za 2021. godinu je RSM BH d.o.o. Sarajevo

3. PODACI I INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA POLITIKU NAKNADA

a) Politike i prakse naknada za identifikovane zaposlenika

Politikom se uređuju prava, obaveze i konkretni uslovi varijabilne naknade koja se isplaćuje identifikovanim zaposlenicima koji imaju materijalni uticaj na profil rizika Banke.

U skladu sa ovom Politikom, a polazeći od zakonske regulative, analize rizika i utvrđivanjem profila rizičnosti Banke, kao i analize mjerenja učinka radnika čije poslovne aktivnosti imaju

materijalno značajan uticaj na profil rizičnosti Banke, Nadzorni odbor posebnom Odlukom identificira ovu kategoriju zaposlenika:

- Članovi Uprave Banke;
- Direktori Sektora/Rukovodioci Odjela B-1 nivoa;
- Zaposlenici identifikovani kao Ključne funkcije u Banci;
- Zaposlenici identifikovani kao Kontrolne funkcije u Banci.

b) Postupak odlučivanja koji se primjenjuje pri određivanju politike naknada, kao i broju sastanaka koje je održao odbor za naknade tokom finansijske godine, zatim informacije o sastavu i mandatu odbora, vanjskom konsultantu čije su usluge korištene pri određivanju politike naknada, te ulozi relevantnih zainteresovanih strana

U skladu sa Politikom naknada, a polazeći od zakonske regulative, analize rizika i utvrđivanjem profila rizičnosti Banke, kao i analize mjerenja učinka radnika čije poslovne aktivnosti imaju materijalno značajan uticaj na profil rizičnosti Banke, ključne kategorije radnika će identifikovati/utvrditi Nadzorni odbor posebnom Odlukom.

Nadzorni odbor dužan je donijeti odluku o ukupnom iznosu varijabilnih naknada i pojedinačnim iznosima varijabilnih naknada za članove Uprave Banke i zaposlenike kojima Nadzorni odbor utvrđuje materijalna primanja, dok za sve druge zaposlenike odluku o isplati varijabilnog dijela naknade donosi Uprava banke, u skladu sa internim aktima Banke.

U Banci nije formirano tijelo Odbor za naknade

c) Veza između plate i uspješnosti, uključujući ciljeve, broj zaposlenika za koje je politikom naknada predviđena isplata varijabilnog dijela naknada i način na koji varijabilni dio naknada reaguje na promjene u uspješnosti banke

Ukupna visina varijabilne naknade u skladu sa ovom Politikom utvrđuje se u na godišnjem nivou, posebnom Odlukom koju usvaja Nadzorni odbor. Prilikom procjene i utvrđivanja ukupne varijabilne naknade uzimaju se mjere prinosa izračunate za buduće razdoblje (ex-ante), odnosno u cilju podešavanja varijabilnih naknada, za sadašnje i buduće, a koje zajedno utiču na dugoročni profil rizika Banke. U tom pogledu vrši se procjena na osnovu slijedećih faktora:

- Profitabilnost Banke;
- Troškovi kapitala;
- Trošak likvidnosti;
- Rast kapitala;
- Rizici;
- Pojedinačni rezultati.

Godišnja uspješnost za identifikovane radnike koji imaju uticaj na profil rizika Banke ocjenjuje se kvantitativnim i kvalitativnim mjerilima uspješnosti, kao što su:

- finansijski rezultati,
- ulaganja (istraživanja i razvoj, prihvaćanje inovacija, usavršavanje radnika, itd.),
- poslovni postupci (ovladavanje rizicima, vođenje, kvaliteta rada i produktivnost, itd.),
- nefinansijski rezultati (zadovoljstvo radnika, zadovoljstvo i postojanost klijenata, ugled)
- ocjene (društvena odgovornost, etičnost, itd.).

Dodatna pravila za naknade zaposlenika kontrolnih funkcija:

- da varijabilni dio naknada zaposlenih koji obavljaju poslove kontrolnih funkcija zavisi od postignutih ciljeva povezanih sa njihovim funkcijama,
- ne smije zavisiti od uspješnosti poslovnih područja koja kontrolišu ili njihove ocjene o uspješnosti poslovnih područja koja kontrolišu.

Vrste varijabilne naknade i osnovna mjerila za određivanje njihove visine zavisi od ispunjenja konkretnih kriterija koji se određuju svake godine Odlukom, i to:

- konkretni ciljevi za poslovnu godinu koji su u skladu sa strategijom Banke i usvojenim godišnjim poslovnim planom Banke,
- minimalna mjerila realizacije ciljeva potrebnih za ostvarivanje prava na varijabilni dio naknade.

Prilikom utvrđivanja visine i primjerenosti naknada, potrebno je uzeti u obzir i slijedeće elemente:

- obim nadležnosti identifikovanih radnika koji imaju uticaj na profil rizika Banke,
- ličnu uspješnost u obavljanju poslova,
- finansijsko stanje Banke,
- privredno okruženje u kojemu Banka posluje,
- ispunjavanje strateških i godišnjih planova.

Kako bi se osiguralo da ukupna varijabilna naknada ispravno oslikava održive rezultate poslovanja, te da svi rizici budu ispravno procjenjeni, za ukupan iznos varijabilne naknade koji će biti isplaćen, prethodno je potrebno utvrditi slijedeće:

- a) adekvatnost kapitala;
- b) neto dobit Banke;
- c) vrijednost ukupnih varijabilnih naknada na nivou Banke, koja ne ograničava jačanje kapitala Banke.

Broj zaposlenika na koje se odnosi varijabilna naknada je 60.

d) Najvažnije karakteristike sistema naknada (model i struktura) uključujući informacije o kriterijima koji se primjenjuju za mjerenje uspješnosti i prilagođavanju rizicima, politici odgode i kriterijima za prijenos prava iz naknada

Nadzorni odbor dužan je donijeti odluku o ukupnom iznosu varijabilnih naknada i pojedinačnim iznosima varijabilnih naknada za članove Uprave banke i zaposlenike kojima Nadzorni odbor utvrđuje materijalna primanja, dok za sve druge zaposlenike odluku o isplati varijabilnog dijela naknade donosi Uprava banke, u skladu sa internim aktima Banke.

Varijabilna naknada je dio ukupne naknade koji zavisi od uspješnosti zaposlenika, poslovne jedinice i banke, a zasnovan je na unaprijed definiranim i mjerljivim kriterijima. Poslovna jedinica je organizacijska jedinica banke, za koju banka može samostalno ocjenjivati uspješnost.

Varijabilnim naknadama i pogodnostima ne smatraju se plaćanja i pogodnosti koji ne ovise o donošenju diskrecijske odluke, odnosno na koje pravo imaju svi zaposlenici banke, te koje zaposlenike banke ne potiču na preuzimanje rizika za banku (npr. obvezni zakonski doprinosi na mirovinsko, socijalno i zdravstveno osiguranje, kolektivne police osiguranja i ugovoreni zdravstveni pregledi svih zaposlenika, naknade plaća sukladno zakonskim propisima i kolektivnom ugovoru).

Banka ne smije isplatiti varijabilne naknade ili prenijeti prava iz financijskih instrumenata, uključujući odgođeni dio naknada, ako takve naknade nisu održive i opravdane. Varijabilne naknade smatraju se održivim, ako u razdoblju od utvrđivanja tih naknada do njihove konačne isplate ne dođe do narušenog financijskog stanja, odnosno do ostvarivanja gubitka banke. Varijabilne naknade smatraju se opravdanim, ako su zasnovane na uspješnosti banke, poslovne jedinice i relevantnog zaposlenika.

e) Pregled omjera između fiksnih i varijabilnih dijelova naknada

Varijabilna naknada za članove Uprave banke može da varira, ali visina iste ne smije prelaziti iznos od 100% ukupne godišnje fiksne naknade.

Radnicima koji nisu članovi Uprave banke, nisu više rukovodstvo i nisu uključeni u kontrolne funkcije Uprava Banke može za učesće u projektima/aktivnostima koji su od posebnog značaja za Banku, isplatiti varijabilnu naknadu, s tim što iznos ove varijabilne naknade ne može biti veći od iznosa fiksnog dijela ukupnih naknada.

Pored opštih principa ova Politika uvodi i konkretne uslove u varijabilnu naknadu koja se isplaćuje identifikovanim zaposlenicima koji imaju materijalni uticaj na profil rizika Banke.

Cilj odredbi vezanih za varijabilno nagrađivanje radnika koji su utvrđeni kao ključni radnici koji imaju uticaj na profil rizika Banke jeste da se osigura da:

- a) Odnos između fiksne i varijabilne naknade bude ujednačen, odnosno izbalansiran.
- b) Odgođeni dio varijabilne naknade procjenivaće se naknadno tj. ex-post evaluacijom za sve ključne radnike koji imaju uticaj na profil rizika Banke pojedinačno (malus i povrat naknade).
- c) Iznos varijabilne naknade koja se dodjeljuje određenom radniku utvrđuje se prema pojedinačnim rezultatima, rezultatima Banke, primjenjujući uticaj pojedinačnog rizika. Faktor za srednju vrijednost (ponderisanje) tih rezultata utvrđuje se unaprijed i adekvatno, uravnotežen sa odgovornostima radnika, rizicima i potrebom Banke za profitom.

d) Varijabilna naknada zasniva se kako na finansijskim tako i na kriterijima za ocjenu rezultata koji nisu finansijski.

f) Kriterij uspješnosti na kojima se zasnivaju prava na dionice, finansijske instrumente povezane sa dionicama ili varijabilni dio naknada

Prilikom utvrđivanja visine i primjerenosti naknada, potrebno je uzeti u obzir i slijedeće elemente:

- a) obim nadležnosti ključnih radnika koji imaju uticaj na profil rizika Banke,
- b) ličnu uspješnost u obavljanju poslova,
- c) finansijsko stanje Banke,
- d) privredno okruženje u kojemu Banka posluje,
- e) ispunjavanje strateških i godišnjih planova.

g) Opis, kriteriji i obrazloženja varijabilnih dijelova naknada koji se dodjeljuju i isplaćuju u banci

Varijabilna naknada isplaćuje se ključnim radnicima koji imaju uticaj na profil rizika Banke u onom vremenskom periodu u kojem svaki rizik povezan sa poslovanjem može biti uzet u razmatranje.

Pravo na isplatu dijela ugovorene varijabilne naknade u novčanom obliku, isplaćuje se po završetku poslovne godine, odnosno po usvajanju privremenog izvještaja koji se dostavlja Agenciji za bankarstvo FBiH, čiju ocjenu uspješnosti rada će dati Nadzorni odbor prije usvajanja godišnjeg izvještaja, uz potvrdu finansijskog izvještaja od strane vanjskog revizora, ukoliko Nadzorni odbor donese Odluku o isplati naknade.

U slučaju da ključni radnik koji ima uticaj na profil rizika Banke prestane sa radom u Banci, a da je u toku rada dogovorena isplata varijabilne naknade sa odgodom, isplata iste definisat će se posebnom Odlukom Nadzornog odbora.

Nenovčani oblik varijabilne naknade isplaćuje u obliku finansijskih instrumenata u visini od najmanje 50% ukupnog iznosa varijabilne naknade, ukoliko takva Odluka bude donesena od strane Nadzornog odbora.

h) Ukupne naknade i posebno prema značajnim područjima poslovanja

Ukupna naknada sastoji se od fiksnog i varijabilnog djela, finansijskih i nefinansijskih plaćanja i drugih oblika naknada ili pogodnosti na koje radnici imaju pravo, po osnovu ugovora zaključenog sa Bankom ili drugim pravnim licem iz bankarske grupe. Ukupna naknada iskazuje se u bruto iznosu.

Finansijska plaćanja obuhvataju plaću, naknadu troškova, bonuse za uspješnost u radu, uključujući i naknade u obliku dionica, opcija na dionice, police životnog osiguranja, dodatno ugovorene otpremnine i druge slične naknade i druge pogodnosti u slučajevima prijevremenog prekida radnog odnosa, koje se ugovaraju na pojedinačnoj i diskrecionoj osnovi.

Nefinansijska plaćanja uključuju dodatno zdravstveno osiguranje, korištenje službenog automobila u privatne svrhe, mobilnog telefona, laptopa i druge dodatne povlastice.

U skladu sa uslovima određenim u ovoj Politici, radnici ključne kategorije koji imaju značajan uticaj na profil rizika Banke imaju pravo na fiksne i varijabilne naknade

i) Zbir svih naknada po kategorijama zaposlenika, naknadama podjeljenim na Nadzorni odbor, Upravu i ostale zaposlenike banke čije profesionalne aktivnosti imaju značajan uticaj na rizični profil banke

Red.br.	Opis	Bruto troškovi naknada u 2021.godini
1	Naknade članovima Uprave za 2021. godinu	657.034
2	Naknade članovima Nadzornog odbora	60.362
3	Naknade članovima Odbora za reviziju	23.185
4	Naknade zaposlenika na kontrolnim funkcijama	364.324
5	Naknade zaposlenika B-1 rukovodilaca	680.105
6	Ukupno	1.785.010

j) Najvažniji parametri i argumenti za sistem varijabilnih dijelova naknada i drugih nenovčanih pogodnosti

Nenovčani oblik varijabilne naknade isplaćuje u obliku finansijskih instrumenata u visini od najmanje 50% ukupnog iznosa varijabilne naknade, ukoliko takva Odluka bude donesena od strane Nadzornog odbora.

Finansijski instrumenti mogu biti:

- redovne dionice Banke,
- finansijski instrumenti povezani sa redovnim dionicama Banke, čija se vrijednost zasniva na tržišnoj cijeni dionice i koji imaju ugovorenu klauzulu kojom se najveća moguća vrijednost instrumenta ograničava na onu vrijednost koja je vrijedila na dan utvrđivanja naknade,
- nekumulativne prioritetne dionice, uz prethodnu saglasnost Agencije za bankarstvo FBiH,
- ostali finansijski instrumenti, uz prethodnu saglasnost Agencije za bankarstvo FBiH.

Isplata preostalog djela varijabilne naknade se može plaćati i tokom perioda od 4 godine.

k) Broj zaposlenika čije naknade iznose 100.000 KM ili više u finansijskoj godini za koju se vrši objava podataka i informacija.

Broj zaposlenika čije ukupne bruto naknade iznose 100.000,00 KM ili više je 3 zaposlenika.

4. INFORMACIJE O OBUHVATU PRIMJENE REGULATORNIH ZAHTJEVA

ASA Banka d.d. Sarajevo nije članica bankarske grupe.

5. INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA STRATEGIJU, CILJEVE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA BANKE

a) Kratak opis strategije i politika za svaki pojedinačni rizik

Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima je definisana vizija, apetit za preuzimanje rizika, organizacijsko uređenje i sposobnosti potrebne za identifikaciju, razumijevanje i pravilnu reakciju na sve vrste materijalnih i nematerijalnih rizika sa ciljem upravljanja i zaštite Banke dioničara, klijenata, zaposlenih i svih poslovnih procesa čime se povećava i sposobnost odgovaranja na nove izazove u poslovanju. Sve poslovne aktivnosti i povezani rizici, usklađeni su sa pravilima definiranim za upravljanje rizicima i definiranim strukturama limita. Stoga, usklađenost strategije upravljanja rizicima i poslovne strategije je jedan od ključnih preduslova za izvršavanje redovnih aktivnosti.

Usklađenost pozicija sa definisanim limitima izloženosti se prati i o tome se izvještava na redovnoj osnovi prema definisanoj dinamici i dostavlja nadležnim tijelima Banke.

Sistem upravljanja rizicima je sveobuhvatnost organizacijske strukture, pravila, postupaka i resursa za identifikaciju i analizu rizika, mjerenje/procjenjivanje rizika, testiranje otpornosti na stres, ovladavanje rizicima i praćenje rizika, uključujući utvrđivanje apetita za rizik i profila rizičnosti, planiranje kapitala i praćenje adekvatnosti kapitala te izvještavanje o rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, a podrazumijeva uspostavljenost odgovarajućeg korporativnog upravljanja i kulture rizika te uključuje proces upravljanja rizicima. Sastavni dio Strategije preuzimanja i upravljanja rizicima su Okvir apetita za rizik (RAF) i Izjava o apetitu za rizik (RAS). Proces upravljanja rizicima uključuje planiranje i praćenje, jasno definisanje i dokumentovanje profila rizičnosti te usklađivanje profila rizičnosti s apetitom za rizik uz jasnu ulogu uključenosti i upravljanja od strane svih organizacionih jedinica.

Programi, politike, procedure i drugi interni akti definisani u cjelokupnom procesu upravljanja rizicima, a postavljeni na principima Strategije preuzimanja i upravljanja rizicima:

- Program sa politikama i procedurama za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka – utvrđuje osnovne principe upravljanja kreditnim rizikom;
- Interna metodologija umanjenja vrijednosti prema MSFI 9;
- Kreditna politika - Kreditna politika predstavlja temeljni dokument za definisanje postupaka i načina odobravanja kreditnih plasmana, te stvaranja potencijalnih obaveza, kao i definisanje načina i postupaka kojima se osigurava povrat (naplata) potraživanja Banke;
- Metodologija za kreditiranje – definiše osnovne principe procjena kreditne sposobnosti i upravljanje kreditnim rizikom;
- Uputstvo za razvoj sistema ranih upozoravajućih signala (EWS)-definiše osnovne principe i metodologiju procesa prepoznavanja kreditnog rizika;

- Uputstvo za rad sa klijentima sa liste sistema ranih upozoravajućih signala – definiše operativni proces , način, rada, upravljanja , mjerenja i izvještavanja sistema ranih upozoravajućih signala;
- Politika procjene i osiguranja kolaterala - definišu se osnovni principi procjene i tretman kolaterala;
- Radna procedura za procjenu reevaluacije kolaterala i osiguranje kolaterala – definiše osnovne principe i operativni način rada procjene reevaluacije kolaterala i osiguranje kolaterala;
- Politika i procedura za utvrđivanje i praćenje velikih izloženosti i koncentracijskog rizika - definišu se osnovni principi, definicije povezanih lica, praćenje koncentracija i upravljanje procesom;
- Politika banke za poslovanje sa licima u posebnom odnosu sa Bankom definišu se osnovni principi, definicije lica u posebnom odnosu, praćenje koncentracija i upravljanje procesom;
- Metodologija praćenja i umanjenja rizika koncentracije – definiše osnovne metodološke principe upravljanja procesom, identifikacija , način praćenja i identifikacija;
- Uputstvo o identifikaciji i praćenju povezanih lica i lica u posebnom odnosu sa bankom – definiše operativno i organizaciono način identifikacije i upravljanja povezanih lica i lica u posebnom odnosu sa Bankom;
- Program i politike upravljanja rizikom eksternalizacije – definiše osnovne principe i definicije eksternalizovanih aktivnosti u Banci;
- Radna procedura za upravljanje rizikom eksternalizacije – definiše osnovne principe načina identifikacije, analize, izvještavanja i upravljanja procesom eksternalizacije u Banci;
- Program rada kontrolne funkcije upravljanja rizicima – definiše način rada, poslove organizacionu strukturu i položaj kontrolne funkcije upravljanja rizicima;
- Politika upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi - uspostavlja principe i standarde upravljanja kamatnim rizikom u Banci;
- Uputstvo za izračun izloženosti kamatnog rizika - definiše sistem mjerenja kamatnog rizika, aktivnosti procesa izračuna kamatnog rizika;
- Politika i procedura upravljanja operativnim rizicima - definiše osnovne elemente i aktivnosti u vezi sa upravljanjem operativnim rizikom u Banci kojima je ona izložena;
- Uputstvo za upravljanje operativnim rizikom – definiše proces i način rada i evidentiranja događaja u bazu operativnih rizika;
- Uputstvo za ocjenu operativnog rizika za nove proizvode, procese i sisteme banke – definiše osnovne principe i način ocjene;
- Analiza rizika i utvrđivanje profila rizičnosti Banke – definiše identifikaciju i proces ocjene rizičnog profila svih rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju;
- Politika internog procesa procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP) i internog procesa procjene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP) – definiše principe i standarde provođenja internog procesa procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP) i internog procesa procjene adekvatnosti likvidnosti Banke (ILAAP);
- Metodologija internog procesa procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP) i internog procesa procjene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP) - definiše postupak Banke u internim procesima interne procjene kapitala i likvidnosti;
- Priručnik internog procesa procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP) i internog procesa procjene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP);
- Program za provođenje sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres - definiše metodologiju i provođenje testiranja otpornosti na stres za sve značajne rizike;

- Plan oporavka – definiše postupak kojima se osigurava da Uprava Banke identificira prijetnje finansijskoj stabilnosti Banke pravovremeno; da je Banka dobro pripremljena za krizne scenarije i ima preliminarne planove o tome kako i koje će se mjere poduzeti u slučaju različitih vrsta kriznih situacija;
- Ostala uputstva i priručnici u procesu sistema internog upravljanja rizicima i Pravilnici o radu odbora u procesa sistema internog upravljanja rizicima.

Identifikacija rizika

Identifikacija rizika je sastavni dio i polazna osnova internih procesa procjene adekvatnosti kapitala i likvidnosti u Banci. Cilj ovih procesa je utvrditi da li Banka raspolaže dovoljnim iznosom kapitala i izvora likvidnosti za apsorpciju potencijalnih negativnih efekata proizašlih iz izloženosti pojedinim rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju. Na toj osnovi trebaju biti prepoznati svi materijalno značajni rizici i definisana sklonost Banke ka preuzimanju rizika, kao i njena tolerancija i kapacitet za podnošenje rizika. Banka u svom poslovanju preuzima odgovarajući nivo rizika (u granicama njene sposobnosti za preuzimanje rizika čime nije ugroženo njeno postojanje), redovno ga prati i ima uspostavljen set mjera za upravljanje preuzetim rizicima.

Banka na godišnjoj osnovi (a u slučaju značajnih promjena u profilu rizičnosti Banke i više puta godišnje) provodi procjenu rizika s ciljem primjene principa proporcionalnosti na način i u obimu koji je primjeren veličini i organizaciji Banke, te prirodi, obimu i složenosti poslovnih aktivnosti u skladu sa poslovnom strategijom Banke, uzimajući u obzir i sve druge kriterije koji su relevantni za analizu rizika.

Profil rizičnosti Banka određuje na osnovu realizacije limita i ciljnih vrijednosti pokazatelja sklonosti ka preuzimanju rizika i dodatnih važnih pokazatelja za upravljanje i praćenje profila rizičnosti Banke definisanim u posebnim politikama za upravljanje pojedinačnim rizicima.

Unutar svake identifikovane grupe rizika su utvrđene vrste rizika sa užim definicijama i indikatorima praćenja, a koji će biti detaljnije opisani u nastavku ovog poglavlja:

1. Kreditni rizik
2. Tržišni rizici
3. Kamatni rizik
4. Rizik likvidnosti
5. Operativni rizik
6. Ostali rizici

Metodologija za identifikaciju rizika i određivanje nivoa izloženosti rizicima se zasniva na:

- Postojećem profilu rizičnosti Banke i usaglašenosti izloženosti pojedinačnim vrstama rizika sa limitima i ciljnim vrijednostima definisanim u Izjavi o apetitu za rizik (RAS), kao i nivoima rizika u Planu oporavka, internim pokazateljima, te rezultatima provedenog testiranja otpornosti na stres;
- Obimu utjecaja rizika na poslovanje Banke;
- Analizama identifikacije i procjene izloženosti pojedinačnim vrstama rizika realiziranim od strane drugih kontrolnih funkcija. U procjenu nivoa izloženosti rizicima uzeti su u

- obzir i svi izvršeni pregledi upravljanja pojedinačnim rizicima u 2021. godini od strane kontrolne funkcije za praćenje usklađenosti i kontrolne funkcije interne revizije;
- Procjeni materijalnosti kroz definisanu matricu značajnosti za one vrste rizika koji nisu pokriveni kroz Izjavu o apetitu za rizik (RAS), tj za koje nisu definisani kvantitativni indikatori, a gdje je to primjenjivo (grupa rizika povezanih sa operativnim rizikom);
 - Prognozi (forward looking metoda) koja se odnosi na budući srednjoročni period (2 godine) zasnovanoj na historijskom kretanju, planskim veličinama iz Godišnjeg plana poslovanja banke za 2022. godinu i srednjoročnog plana poslovanja Banke za period 2023. - 2025. godine, kao i već evidentiranim rizicima u bazi operativnih rizika;
 - Procjeni rizika koristeći vanjskim referencama za prepoznavanje rizika kako bi se osigurala bolja kvaliteta vlastite procjene.

Metodologija Banke za ocjenu svakog pojedinačnog rizika jeste analiza ostvarenih pokazatelja i određivanje vrijednosti pokazatelja koji za Banku mogu predstavljati određeni nivo rizika. Za svaki pokazatelj koji se koristi kod procjene određenog rizika se dodjeljuje konačna ocjena (ocjene mogu biti od 1 – najniži nivo rizika do 4 – najviši nivo rizika) a na bazi realizacije i očekivanih ostvarenja u skladu sa planiranim aktivnostima poslovanja.

Ocjena	Ocjena nivoa izloženosti riziku	Ocjena efekta
1	Nizak	potencijalno rizik ne može prouzrokovati materijalni uticaj na poslovanje i finansijski rezultat
2	Umjeren	potencijalno može imati negativan utjecaj na poslovanje i finansijski rezultat
3	Visok	potencijalno može imati veliki negativan uticaj i na poslovanje i finansijski rezultat
4	Vrlo visok	već postoji značajan negativni utjecaj na poslovanje i finansijski rezultat

Polazna osnova za procjenu nivoa izloženosti pojedinačnoj vrsti rizika jesu kvantitativni pokazatelji definisani Izjavom o apetitu za rizik (RAS) i Planom oporavka za 2021. godinu. Procjena nivoa izloženosti riziku zasniva se na nivoima ograničenja definisanim navedenim dokumentima.

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obaveze prema Banci. Banka u svome svakodnevnom poslovanju važnost poklanja upravo procesu upravljanja kreditnim rizikom.

Banka je definisala pouzdan proces odobravanja kredita kroz sveobuhvatnu analizu klijenata/transakcije te korištenjem restriktivne kreditne politike i modela rangiranja kontinuiranim aktivnostima minimizira nastanak kreditnih rizika.

Banka prilikom procesa odobravanja kreditnih plasmana uzima u obzir sljedeće:

- ugledni klijenti za koje Banka ima informacije o njihovom finansijskom položaju i kod kojih postoji dostupnost informacija iz po mogućnosti neovisnih izvora, a na osnovu kojih je moguće procijeniti njihovu kreditnu sposobnost (transparentno poslovanje),
- klijenti s kojima ima pozitivno istorijsko iskustvo i koji imaju dovoljno iskustvo u djelatnosti koja se kreditom finansira,
- klijenti koji jasno razumiju rizik transakcije za koju se zadužuju i u iznosima koje klijent može otplatiti na redovan i pravovremeni način,
- klijenti koji djeluju u onim privrednim djelatnostima koje bilježe profitabilnost i rast ili u kojima se očekuje barem stabilnost poslovanja poslovnih subjekata.

U kreditnom procesu Banka ima uspostavljena:

- pravila za upravljanje kreditnim rizikom,
- način raspoređivanja izloženosti u nivoe kreditnog rizika i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka,
- proces klasifikacije imovine kako je definisano odlukama Agencije za bankarstvo FBiH,
- prihvatljiv kolateral za potrebe utvrđivanja očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa regulatornim i internim aktima Banke,
- prihvatljiv kolateral za potrebe ograničenja najveće dopuštene izloženosti u odnosu na regulatorni kapital,
- proces naplate,
- analiza portfolija i proces monitoringa kreditnog rizika,
- proces računanja adekvatnosti kapitala za kreditni rizik,
- tretman materijalne aktive stečene u postupku naplate potraživanja,
- način izvještavanja Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine.

Kroz redovan monitoring postojećih klijenata Banka se fokusira na rano prepoznavanje rizika kako bi se na vrijeme obezbijedio povrat i naplata problematičnih kredita, te izbjegli veći gubici koji mogu nastati. Centralizacijom kreditnog procesa putem kreditne administracije u proces kontrole dokumentacije i kontrole puštanja kredita zadovoljen je princip „4 oka“, kontroliše se i upravlja mogućnošću ljudske greške ili potencijalne prevare. Za potrebe izračuna internih kapitalnih zahtjeva Banka koristi standardizovani pristup izračuna RWA za kreditni rizik.

Po pitanju ispunjenja standarda za upravljanje kreditnim rizikom Banka je uspostavila opšte i posebne standarde po pitanju odgovarajuće organizacione strukture, odnosno razdvojenosti funkcija po pitanju ugovaranja, praćenja i odobravanja transakcija, neovisnost funkcije mjerenja, posebna pravila po pitanju praćenja kvaliteta portfolija, monitoring i uspostavu watch-liste i ranih upozoravajućih signala (EWS-a) posebna pravila za postupanje sa restrukturiranim i nekvalitetnim izloženostima, te proces odobrenja, sadržaj kreditnih dosijea, te pravila za adekvatan tretman kolateralu. Proces obračuna ispravki vrijednosti plasmana se vrši od strane Sektora za upravljanje rizicima/Odjel za kontrolu kreditnog rizika i upravljanje strateškim rizicima u skladu sa Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka. Klasifikacija finansijskih instrumenata, procjena ispravki vrijednosti i rezervisanja plasmana u skladu sa MSFI 9 Banka vrši prema Interna metodologija umanjenja vrijednosti prema MSFI 9.

Finansijska imovina se mjeri po amortizacionom trošku ako su ispunjeni slijedeći uslovi:

1. Finansijska imovina se drži u okviru poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijske imovine kako bi se naplatili ugovoreni novčani tokovi i
2. Ugovornim uslovima finansijske imovine nastaju novčani tokovi na određeni datum koji su samo plaćanje glavnice i kamate na neotplaćenu glavnice

Finansijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1. Finansijska imovina se drži u okviru poslovnog modela čiji je cilj naplatiti ugovorene novčane tokove i prodaja
2. Ugovorenim uslovima finansijske imovine nastaju novčani tokovi na određeni datum koji su samo plaćanja glavnice i kamate na neotplaćenu glavnice.

Dodatno, pod MSFI9 standardom, treba da se vrši detaljnija klasifikacija portfolija u tri nivoa kreditnog rizika :

1. **nivo kreditnog rizika 1** (Stage 1) – nizak nivo kreditnog rizika (engl. performing),
2. **nivo kreditnog rizika 2** (Stage 2)– povećan nivo kreditnog rizika (engl. underperforming) i
3. **nivo kreditnog rizika 3** (Stage 3)– izloženosti kod kojih je nastalo umanjeno vrijednosti, odnosno izloženosti u statusu neizmirenja obaveza (engl. non-performing).

Banka utvrđuje očekivani kreditni gubitak za stavke finansijske aktive koje se vrednuju po amortizovanom trošku i fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Banka očekivane kreditne gubitke za izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 1 obračunava za dvanaestomjesečni period, a za izloženosti raspoređene u nivoe kreditnog rizika 2 i 3 obračunava očekivane kreditne gubitke do isteka ročnosti izloženosti. Za Stage 3 Banka je definisala niži prag značajnosti:

1. Ukupna izloženost prema klijentu je veća od 25.000,00 KM za fizička lica
2. Ukupna izloženost prema klijentu je veća od 0,00 KM za pravna lica

Za izloženosti za koje je identifikovan status neizmirenja obaveza Banka vrši izračun ispravki vrijednosti kroz vjerovatnoćom ponderisane scenarije, te njihovim diskontovanjem na sadašnju vrijednost računa iznos umanjavanja vrijednosti, a kod donošenja odluke o priznavanju efekta ispravki vrijednosti uzima se u obzir poređenje dobijenih rezultata u odnosu na odredbe propisane Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka. Sve pojedinačno značajne izloženosti za koje nije tokom redovnih monitoring analiza i dostupnih podataka identificiran status ranih znakova upozorenja ili neispunjavanja obaveze, Banka segmentira u homogene skupine, te vrši grupnu procjenu umanjavanja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke, te se kod procesa priznavanja efekata ispravki vrijednosti takođe uzima u obzir analiza efekata dobijenih primjenom interne metodologije, te minimalnih zahtjeva u skladu sa odredbama Odluke. Kada ukupna izloženost klijenta izražena u KM padne ispod vrijednosti praga značajnosti, klijent izlazi iz individualne procjene. Na osnovu navedenog, Banka razlikuje sljedeće pristupe mjerenja umanjavanja vrijednosti:

- Grupna procjena;
- Individualna procjena.

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima minimalno jednom godišnje pregledava Metodologiju i njenu primjenu te predlože moguća unapređenja kako u metodologiji tako i u procesu izračuna umanjenja vrijednosti.

Sektor za upravljanje rizicima – redovno pregledava te po potrebi unapređuje metodologiju izračuna umanjenja vrijednosti. Također, Sektor upravljanje rizicima koordinira proces provedbe izračuna prema odobrenoj metodologiji.

Koncentracijski rizik

Koncentracijski rizik je svaka pojedinačna, direktna ili indirektna izloženost prema jednom licu, odnosno grupi povezanih lica ili skup izloženosti koje povezuju zajednički činitelji rizika kao što su isti privredni sektor, odnosno geografsko područje, istovrsni proizvodi, odnosno primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika, uključujući posebno rizike povezane sa velikim indirektnim kreditnim izloženostima prema pojedinom davaocu kolaterala koji može dovesti do takvih gubitaka koji bi mogli ugroziti nastavak poslovanja Banke ili materijalno značajne promjene njenog rizičnog profila.

Izloženost koncentracijskom riziku Banka prati kroz definisane pokazatelje za mjerenje izloženosti riziku individualne i riziku sektorske koncentracije:

- 1) Rizik individualne koncentracije:
 - a. najveća pojedinačna izloženost u odnosu na regulatorni kapital
 - b. najveća pojedinačna bianco izloženost u odnosu na regulatorni kapital
 - c. velike izloženosti u odnosu na regulatorni kapital
- 2) Rizik sektorske koncentracije:
 - a. kreditna izloženost prema najzastupljenijem sektoru djelatnosti u portfoliju pravnih lica
 - b. HHI

Strategija Banke je usmjerena na preuzimanje i aktivno upravljanje ovom vrstom rizika u smislu uspostavljenog sistema kontinuiranog praćenja velikih izloženosti, promjena u izloženosti, projekcija kapitala a koja se ogleda u tome da se svaka pojedinačna transakcija koja nije u okviru zelene zone apetita za rizike se posebno analizira u kontekstu budućih kretanja izloženosti i iznosa regulatornog kapitala te se nove izloženosti planiraju shodno očekivanim dospijećima postojećih izloženosti.

Sektor za upravljanje rizicima je odgovoran za praćenje izloženosti Banke koncentracijskom riziku koji se redovno prati u skladu sa regulatornim propisima, te prezentira Upravi na sastancima RICO a Nadzornom odboru putem Izvještaja o koncentracijama i Izvještaja Sektora za upravljanje rizicima.

Tržišni rizici

Tržišnim rizicima smatraju se pozicijski rizik, valutni rizik i robni rizik. Pozicijski rizik je rizik gubitka koji proizilazi iz promjene cijene finansijskog instrumenta ili kod derivata, promjene cijene odnosne varijable. Valutni rizik je rizik gubitka koji proizilazi iz promjene kursa valute i/ili promjene cijene zlata. Robni rizik je rizik gubitka koji proizilazi iz promjene cijene robe. U cilju adekvatnog upravljanja valutnim rizikom Banka je uspostavila adekvatnu kontrolu nad

izloženošću valutnom riziku u cilju njegova limitiranja na za Banku prihvatljivi nivo u skladu s visinom izloženosti i rizikom promjena kursnih razlika.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usljed promjene kamatnih stopa. Interni akti kojima je definisano upravljanje ovim rizikom su Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima, Politika upravljanja kamatnim rizikom i Uputstvom za izračun kamatnog rizika. Odjel za kontrolu kreditnog rizika i upravljanje strateškim rizicima je odgovoran za praćenje limita na nivou Banke i izvještavanje o kamatnom riziku. Ova vrsta rizika je predmet razmatranja i zaključaka ALCO odbora.

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima u okviru svog Plana i izvještaja također analizira, izvještava o kamatnom riziku i dostavlja eventualne prijedloge u slučaju identifikovane potrebe.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik gubitka koji proizilazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Banke da podmiri svoje dospjele novčane obaveze.

Strategija likvidnosti, opisuje toleranciju Banke na rizike likvidnosti i konkretne mjere i postupke kako bi se rizikom likvidnosti adekvatno upravljalo.

Politikom upravljanja rizikom likvidnosti se definiše okvir za likvidnost, a sastoji se od obavezujućih regulatornih zahtjeva, okvira djelokruga i uloga i odgovornosti. Proces upravljanja rizikom likvidnosti Banke čine harmonizirane aktivnosti koje obezbjeđuju usklađenost strukture aktive i pasive bilansa i vanbilansa, odnosno njenih novčanih tokova

Upravljanje rizikom likvidnosti bitan je dio savjesnog i stabilnog poslovanja Banke. Za očekivane novčane odlive potrebno je osigurati odgovarajuće novčane prilive. Zato je potreban proces planiranja likvidnosti kojim se ocjenjuju potencijalne buduće potrebe za likvidnim sredstvima, uzimajući u obzir promjene u ekonomskim, političkim, zakonskim i drugim područjima poslovanja. Savjesno upravljanje likvidnošću uključuje promišljeno upravljanje sredstvima i obavezama prema izvorima sredstava. Banka mora biti u mogućnosti izvršavati svoje obaveze u roku, kao i izvršavati sve potrebne transakcije, uz istovremeno zadržavanje profitabilnosti svog poslovanja. Banka upravlja izloženošću riziku likvidnosti izračunavajući određene pokazatelje i definišući limite za njihove vrijednosti. Odjel za kontrolu rizika/Kontrolna funkcija za upravljanje rizicima zajedno sa Sektorom sredstava prati dostizanje limita izloženosti riziku likvidnosti, te o njima izvještava u skladu sa definisanim rokovima.

Izjavom Apetita za rizike su definisani sljedeći indikatori praćenja izloženosti riziku likvidnosti, uz definisane limite koji određuju nivo prihvatljivosti rizika:

- Koeficijent pokrića likvidnosti (LCR)
- Najveći pojedinačni deponent (a vista + oročeni) / ukupni depoziti
- Petnaest (15) najvećih deponentata (a vista + oročeni) / ukupni depoziti
- Ltd Ratio bruto

Ukupna ocjena rizika likvidnosti od strane Banke je ocijenjena kao umjeren rizik, te ne zahtijeva izdvajanje kapitalnog zahtjeva za pokriće gubitaka. Unutar grupe rizika likvidnosti, rizik koncentracija je ocijenjen kao vrlo visok, što je i razlog ukupne ocjene ove vrste rizika, te je i strategija Banke usmjerena na adekvatno upravljanje, praćenje i monitoring s ciljem diverzifikacije koncentracija izvora finansiranja.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sistema ili vanjskih događaja, uključujući pravni rizik. Aktivnosti za upravljanje operativnim rizikom za koje su odgovorne sve organizacijske jedinice Banke uključuju: identifikaciju, mjerenje, procjenu, analizu, upravljanje procesima i procedurama, te nadzor operativnih rizika.

Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima definiše ciljani profil rizika, a Program za upravljanje operativnim rizikom definiše osnovne elemente i aktivnosti u vezi sa upravljanjem rizikom. Organizaciono odgovornost implementacije procesa i upravljanje operativnim rizikom je u okviru Sektora za upravljanje rizicima/Tim za upravljanje operativnim rizicima i eksteralizacijom. U sklopu aktivnosti za upravljanje operativnim rizikom, nadležni organi Banke se redovno izvještavaju o izloženosti operativnim rizicima i eventualnim gubicima usljed događaja operativnih rizika.

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima u okviru svog Plana i izvještaja također analizira, izvještava o ovom riziku i dostavlja eventualne prijedloge u slučaju identifikovane potrebe.

Ostali rizici

Banka u sklopu kategorije rizika Ostali rizici, razmatra sljedeće vrste rizika: Reputacijski rizik, Rizik profitabilnosti (rizik zarade), Strateški rizik, Rizik kapitala, Upravljački rizik, Rizik prekomjerne finansijske poluge, Poslovni rizik, Rizik nesavjesnog poslovanja, Makroekonomski rizik i Rizik zemlje. Ukupna ocjena nivoa izloženosti Banke u kategoriji ostalih rizika je vrlo visok (4), što je u najvećoj mjeri rezultat procjene makroekonomskog rizika kao posljedica uticaja krize izazvanom inflatornim kretanjima, pandemijom virusnog oboljenja „COVID-19“ i novonastalim dešavanjima izazvanim rusko – ukrajinskom krizom.

Testiranje otpornosti na stres

U skladu sa članovima 24.-30. Odluke o sistemu internog upravljanja u banci ("Službene novine FBiH", broj 39/21), članom 8. Odluke o internom procesu procjene adekvatnosti kapitala i internom procesu procjene adekvatnosti likvidnosti u banci Agencije za bankarstvo FBiH ("Službene novine FBiH", broj 16/19 i 30/20), Kontrolna funkcija za upravljanje rizicima uz podršku Odjela za kontrolu kreditnog rizika i upravljanje strateškim rizicima redovno provodi testiranje otpornosti na stres uvažavajući princip proporcionalnosti za sve materijalno značajne rizike koji su identifikovani kroz analizu rizika Banke, a za koje je su utvrđene kvantitativne metode mjerenja kroz interne kapitalne ili likvidnosne zahtjeve. Rezultate testiranja otpornosti na stres Banka koristi prilikom izračuna internih kapitalnih i likvidnosnih zahtjeva, kao i Plana oporavka te eventualnog revidiranja drugih internih akata koji definišu predmetnu oblast.

Prema principu proporcionalnosti testiranje otpornosti na stres uključuje najznačajnija područja poslovanja Banke u skladu sa identifikovanim poslovnim linijama Banke, te događaje koji mogu biti posebno štetni za Banku, uključujući ne samo događaje koji nanose direktne gubitke Banci, već i one koji potencijalno mogu nanijeti štetu reputaciji Banke.

Sveobuhvatno testiranje otpornosti na stres predstavlja integrisan proces upotrebe tehnika testiranja otpornosti na stres i sastavni je dio sistema upravljanja rizicima koji doprinosi unapređenju procesa upravljanja rizicima, poboljšanju procesa upravljanja kapitalom i likvidnošću Banke, te omogućavanju boljeg razumijevanja rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju od strane nadzornih tijela, organa Banke i višeg rukovodstva.

Frekvencija stres testova likvidnosti i kamatnog rizika je najmanje kvartalna, dok se stres testovi za ostale značajne rizike provode u pravilu najmanje godišnje za potrebe sveobuhvatnog testiranja odnosno primjenu u ICAAP-u, ILAAP-u i Plana oporavka Banke. O rezultatima stres testova, u ovisnosti od vrste rizika i frekvencije primjene, podnose se izvještaji nadležnim tijelima i odborima na nivou Banke.

Program za provođenje sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres ASA Banka d.d. Sarajevo definisan je metodološki proces za potrebe provođenja sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres za sve značajne rizike koji su utvrđeni identifikacijom i analizom rizika provedenim nakon konsolidacije podataka usljed statusne promjene koju je Banka provela sa 01.12.2021. godine.

Prilikom provođenja sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres definišu se tri scenarija u ovisnosti od intenziteta pretpostavki – osnovni (baseline) i dva stresna scenarija – ekstremni 1 (E1) i ekstremni 2 (E2). U oblasti rizika likvidnosti definišu se tri scenarija u ovisnosti od vrste nastupajućih kriznih događaja – specifična/idiosinkratička kriza, sistemska kriza i kombinovana kriza, a koji se prema intenzitetu poistovjećuju sa iznad navedenim osnovnim, ekstremnim 1 i ekstremnim 2 scenarijem, respektivno.

U okviru Programa za provođenje sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres definisano je okvirno određenje Nadzornog odbora i Uprave Banke te je osigurana adekvatna upotreba testiranja otpornosti na stres u procesu upravljanju rizicima i internog planiranja kapitala i likvidnosti Banke za pokriće svih rizika u poslovanju te da rezultate provedenih testiranja otpornosti na stres koristi kao osnov za donošenje odluka i poduzimanje mjera na odgovarajućim organizacionim nivoima u Banci, uključujući i strateške poslovne odluke u vezi sa planiranjem kapitala i likvidnosti.

Nadzorni odbor Banke dužan je:

- odobriti Program za provođenje sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres,
- razmotriti i donijeti odluku o usvajanju prijedloga Uprave o rezultatima provedenog sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres,
- nadzirati da se rezultati stres testiranja upotrebljavaju kod provođenja ICAAP-a i ILAAP-a, te Plana oporavka.

Uprava Banke dužna je:

- osigurati provođenje postupka sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres u ICAAP-u i ILAAP-u i njegovu usklađenost sa odredbama važećih zakonskih i podzakonskih akata, te usklađenost sa internim aktima Banke iz oblasti upravljanja rizicima,
- detaljno utvrditi elemente postupka u testiranju otpornosti na stres (metode koje se primjenjuju, pretpostavke, postupak procjene, način održavanja adekvatnog nivoa i strukture kapitala Banke),
- osigurati upotrebu postupaka definisanih Programom.

U okviru provođenja stres testova obaveza i odgovornost Kontrolne funkcije upravljanja rizicima/Sektora za upravljanje rizicima u Banci je:

- u okviru Programa definisati metodologiju i smjernice na za provođenje testiranja sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres,
- izvršiti analizu makroekonomskih podataka te uticaj i vezu sa metodologijom provođenja sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres,
- provoditi testiranja otpornosti na stres, sa zaduženjima za saradnju, komunikaciju i aktivan stručni dijalog sa drugim nadležnim organizacionim dijelovima Banke u čijoj su nadležnosti poslovni procesi izloženi pojedinim vrstama rizika, a prevashodno sa onim nadležnim za kontrolu rizika i planiranje kapitala,
- minimalno jednom godišnje provesti ukupno testiranje otpornosti na stres, što je definisano i Planom rada kontrolne funkcije,
- adekvatno dokumentovanje provedenog sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres, što podrazumijeva jasan i detaljan opis načina testiranja, uključujući vrstu testiranja otpornosti na stres, metodološke detalje koji se odnose na definisanje relevantnih scenarija i ulogu ekspertne procjene, pretpostavke i osnovne elemente testiranja otpornosti na stres, evaluaciju osnovnih pretpostavki, rezultate provedenog testiranja, planirane korektivne mjere u zavisnosti od rezultata testiranja otpornosti na stres i druge aspekte relevantne za provođenje programa testiranja otpornosti na stres.

Prilikom provođenja sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres, polazna osnova su finansijski izvještaji Banke na 31.12.2021. godine (Bilans stanja, Bilans uspjeha i Regulatorni kapital). U provedenom sveobuhvatnom testiranju otpornosti na stres na stanje regulatornog kapitala je uticalo povećanje troškova, odnosno smanjenje prihoda zbog:

- a) povećanja troška ispravki vrijednosti za kreditni rizik usljed:
 1. porasta broja nezaposlenih kao rezultat kretanja broja nezaposlenih u toku 2021. godine i previđene stope inflacije,
 2. pogoršanja kreditnog portfolija pravnih lica kao rezultat smanjene sposobnosti otplate clijenata koji su tretirani nekom od COVID-19 mjera u skladu sa Odlukom o privremenim mjerama,
 3. pogoršanja kreditnog portfolija pravnih lica kao rezultat smanjene sposobnosti otplate clijenata identifikovanih sa potencijalnim negativnim uticajem rusko-ukrajinske krize.
- b) povećanja troškova za operativne rizike (pasivni sudski sporovi),
- c) povećanja troškova usljed kursnih razlika (otvorena devizna pozicija),
- d) smanjenja kamatnih prihoda zbog pretpostavljenog smanjenja kamatnih stopa i smanjenja kamatnih prihoda zbog pretpostavljenog povećanog stanja u nivou kreditnog rizika 3.

Rezultate stres testova Banka koristi za identifikovanje odgovarajućih mjera Nadzornog odbora i Uprave Banke u pogledu tehnika umanjenja rizika, planova za nepredviđene okolnosti, planova kapitala i likvidnosti i drugih mjera prema rasponu mogućih stresnih uslova. Identifikacija aktivnosti i mjera koje bi se primijenile u slučaju znatnog pogoršanja finansijskog stanja Banke, odnosno narušenih ključnih pokazatelja poslovanja, uzimaju u obzir rezultate testiranja otpornosti na stres. Iste su detaljno opisane u Planu za likvidnost za nepredviđene

slučajeve, Planu oporavka Banke, kao i u Programu, politikama i procedurama za održavanje adekvatnosti regulatornog kapitala Banke.

U skladu sa odredbama Odluke o sistemu internog upravljanja u banci („Službene novine FBiH“, broj 39/21) Izvještaj o rezultatima provedenog sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres sa planom korektivnih mjera Banka je obavezna dostaviti Agenciji za bankarstvo FBiH u printanoj i elektronskoj formi, najkasnije do 30.04. tekuće godine za prethodnu godinu.

b) Struktura, odnosno organizacija funkcije upravljanja rizicima, uključujući njenu poziciju, ulogu i status u organizacionoj strukturi banke

Banka ima adekvatno i efikasno postavljenu organizacionu strukturu upravljanja rizicima sa precizno definisanim ovlaštenjima i odgovornostima Odbora/sektora/pojedinaca zaduženih za preuzimanje i upravljanje rizicima. Analogno tome, organizaciona struktura je uspostavljena na način da je upravljanje rizicima funkcionalno i organizaciono odvojeno od funkcije preuzimanja rizika, te je jasno utvrđenom podjelom poslova i dužnosti zaposlenih obezbijeđeno sprečavanje sukoba interesa.

Upravljačka tijela sa ulogom u procesu upravljanja rizicima u Banci su:

- Nadzorni odbor
- Odbor za rizike
- Odbor za reviziju
- Uprava Banke
- Kreditni odbor
- RICO – Odbor za upravljanje rizicima
- ALCO – Odbor za upravljanje aktivom i pasivom
- Odbor za monitoring
- Tim za eksternalizaciju

Nadzorni odbor Banke je odgovoran za uspostavljanje sistema upravljanja rizicima u Banci, kao i nadzor nad tim sistemom. Nadzorni odbor utvrđuje strategiju i politike preuzimanja rizika i upravljanje rizicima u poslovanju. Nadzorni odbor imenuje lice na višem rukovodnom nivou sa isključivim odgovornostima za upravljanje rizicima. Nadzorni odbor daje prethodnu saglasnost za izloženost Banke prema svakom pojedinačnom licu ili grupi povezanih lica koja prelazi 10% regulatornog kapitala Banke. Nadzorni odbor određuje vrstu, obim, oblik i učestalost izvještavanja o rizicima, usvaja Izvještaj o ICAAP-u o ILAAP-u i Plan oporavka Banke, koje dostavljaju nadležne funkcije u skladu sa donesenim internim aktima Banke. Pravilnik o radu Nadzornog odbora definisan je kao poseban interni akt Banke.

Odbor za rizike kao stručni pododbor Nadzornog odbora za segment upravljanja rizicima.

Uprava Banke sprovodi strategiju i politike za upravljanje rizicima usvajanjem procedura za upravljanje rizicima, odnosno identifikovanje, mjerenje i procjenu rizika, i obezbjeđivanjem njihove primjene. Uprava Banke zadužena je za periodični pregled, odnosno po potrebi predlaganje izmjena Strategije i Politike, te usvajanje izmjena procedura ostalih internih akata za upravljanje rizicima. Uprava Banke zadužena je za održavanje efikasnosti unutrašnjih kontrola ugrađenih u sistem upravljanja rizicima, uključujući i obezbjeđenje sigurnosti

informativnih sistema. Pravilnik o radu Uprave Banke definisan je kao poseban interni akt Banke.

Kreditni odbor ima važnu ulogu u procesu odobravanja plasmana, razmatra kreditne zahtjeve, donosi odluke o kreditnim zahtjevima u okviru svojih nadležnosti ili daje preporuku za viši nivo nadležnosti u odobravanju kreditnih poslova. Kreditni odbor Banke je tijelo sa najvećim ovlaštenjima za odobravanje plasmana i strategija naplate na nivou Banke za izloženosti utvrđene internim aktima. Poslovnik o radu Kreditnog odbora definisan je kao poseban interni akt Banke.

Preuzimanje rizika na sistemski i organizovan način je jedna od osnova na kojima se zasniva cjelokupno poslovanje Banke. Rukovodstvo na svim nivoima i zaposlenici Banke obavezni su djelovati u skladu sa internim aktima u procesu poslovanja i upravljanja rizicima.

U Banci su svi organizacioni dijelovi gdje nastaju rizici odvojeni od organizacionih dijelova koji upravljaju rizicima i kontroliraju rizike.

Funkcija upravljanja rizicima organizaciono je podijeljena u segmente, kako slijedi:

1. Sektor za upravljanje rizicima (kojeg ujedno čini i Kontrolna funkcija za upravljanje rizicima), kojeg čine:
 - a) Odjel za kontrolu kreditnog rizika i upravljanje strateškim rizicima
 - b) Tim za upravljanje operativnim rizikom i eksternalizacijom
2. Odjel za upravljanje kreditnim rizicima
Odjel za upravljanje kreditnim rizicima je zaseban odjel koji se bavi analizom kreditnog rizika, finansijskom analizom pojedinačnih plasmana, kreditnim procesom i upravljanje kolateralima. Rukovodilac Odjela za upravljanje kreditnim rizikom, te saradnici u Odjelu za upravljanje kreditnim rizikom vrše svakodnevnu operativnu analizu rizika na pojedinačnim plasmanima i preuzimaju rizike u skladu sa Pravilnikom o ovlaštenjima u kreditnom poslovanju. Pored aktivnosti kreditnih analiza i donošenja odluka, unutar Odjela za upravljanje kreditnim rizikom vrši se i neovisno upravljanje kolateralima.
3. Odjel za centralizovanu naplatu je zaseban odjel koji se bavi upravljanjem nekvalitetnim kreditima uključujući i naplatu stečene imovine Banke.

Unutar organizacione funkcije upravljanja rizicima, Sektor za upravljanje rizicima obavlja sljedeće aktivnosti:

- upravljanje kontrolom kreditnog rizika,
- upravljanje operativnim rizikom,
- upravljanje rizikom likvidnosti,
- upravljanje kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi,
- upravljanje valutnim i ostalim tržišnim rizicima, uključujući rizik druge ugovorne strane i rizik namirenja / isporuke,
- upravljanje rizikom individualne koncentracije (izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica),
- upravljanje rizikom ulaganja banke u druga pravna lica,
- upravljanje rizikom izloženosti ka zemlji porijekla lica prema kome je banka izložena,
- upravljanje operativnim rizicima,
- razvoj i validacija internih metodologija za procjenu, mjerenje i upravljanje rizicima kojima je banka izložena u svom poslovanju,
- upravljanje rizikom eksternalizacije,

- izrada, unapređivanje i ažuriranje metodologije za obračun ispravki vrijednosti u skladu sa MSFI 9,
- aktivan angažman u provođenju aktivnosti vezanih za ICAAP i ILAAP Banke, te koordinacija u dijelovima koji nisu u direktnoj nadležnosti Sektora za upravljanje rizicima,
- aktivan angažman u provođenju aktivnosti vezanih za izradu Plana oporavka Banke, te koordinacija u dijelovima koji nisu u direktnoj nadležnosti Sektora za upravljanje rizicima.

Kontrolne funkcije Banke

Banka je uspostavila kontrolne funkcije neovisne o poslovnim procesima i aktivnostima u kojima rizik nastaje odnosno koje prati i nadzire:

- 1) Funkciju kontrole rizika;
- 2) Funkciju praćenja usklađenosti i
- 3) Funkciju interne revizije.

Kontrolne funkcije su organizirane na način da obuhvataju sve značajne rizike kojima jest ili kojima bi Banka mogla biti izložena u svom poslovanju. Kontrolne funkcije osiguravaju usklađenost poslovanja Banke sa strategijama i politikama i ostalim internim aktima o upravljanju rizicima i izbjegavanju sukoba interesa.

Kontrolna funkcija za upravljanje rizicima osigurava pravovremeno izvještavanje na redovnoj osnovi i sačinjavanje kvartalnih, polugodišnjih i godišnjih izvještaja koje obuhvataju pregled najvažnijih činjenica utvrđenih tokom obavljanja kontrola, nezakonitosti i nepravilnosti, te nedostatke i slabosti utvrđene tokom obavljanja kontrola, kao i prijedloge, preporuke i rokove za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti, nepravilnosti, nedostataka i slabosti.

Izvještaji se podnose Odboru za rizike, Odboru za reviziju i Nadzornom odboru uz informisanje Uprave Banke koji usvaja izvještaje, a na prijedlog Uprave Banke.

Funkcija upravljanja rizicima definiše pravila i okvir za profil rizičnosti Banke sa jedne strane, te analizira rizike koje predlaže poslovna linija, a time preuzima i odgovornosti za analizu i preuzete rizike.

Direktor Sektora za upravljanje rizicima je ujedno i kontrolna funkcija upravljanja rizicima. Cilj kontrolne funkcije rizika je kontinuirani rad na uspostavljanju i unapređenju sveobuhvatnog i kvalitetnog sistema za kontrolu i upravljanje rizikom, koji je usklađen sa profilom rizika Banke, uzimajući u obzir regulatorne zahtjeve. Rad kontrolne funkcije upravljanja rizicima je organizovan na način da prati, kontroliše i ocjenjuje sve značajne rizike kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena, te ima uspostavljenu direktnu liniju izvještavanja prema Nadzornom odboru Banke. Kontrolna funkcija upravljanja rizicima uspostavljena je na način da se izbjegava sukob interesa, a po funkciji je nezavisna, odnosno funkcionalno odvojena od poslovnih procesa i aktivnosti u kojima rizik nastaje.

Funkcija kontrole rizika uključuje poslove iz domene upravljanja rizicima, ali isključivo pasivnog karaktera, bez aktivnog zauzimanja pozicija ili donošenja odluka o poduzimanju radnji u cilju ovladavanja i praćenja rizika. Kontrolna funkcija upravljanja rizicima ima za cilj osigurati jasno razgraničavanje ovlasti i odgovornosti, te sprečavanje nastanka sukoba interesa, koji nedvojbeno postoji ukoliko osoba koja ugovara transakciju odgovara istoj osobi kojoj odgovara i osoba koja tu transakciju kontroliše.

Kontrolna funkcija za praćenje usklađenosti osigurava praćenje usklađenosti poslovanja Banke sa Zakonom o bankama Federacije BiH, propisima Agencije i drugim propisima, o identifikovanim propustima i procjenama rizika kao posljedica neusklađenosti poslovanja Banke sa zakonom i drugim propisima, procjeni efekata koje će na poslovanje Banke imati izmjena relevantnih propisa, te savjetuje Upravu Banke o načinu primjene relevantnih zakona, standarda i pravila, uključujući i informacije o aktuelnostima iz tih područja. Kvartalne, polugodišnje i godišnje izvještaje Kontrolna funkcija praćenja usklađenosti je u obavezi podnositi Odboru za reviziju i Nadzornom odboru Banke na razmatranje kao nadležnim organima uz informisanje Uprave Banke radi pravovremene i efikasne realizacije datih preporuka za otklanjanje nezakonitosti, nepravilnosti, nedostataka i slabosti utvrđenih tokom ranijih kontrola.

Interna revizija je samostalan organizacijski dio Banke koji je u svom djelovanju neovisan od Uprave Banke, a za svoj rad odgovara Odboru za reviziju i Nadzornom odboru. Interna revizija je organizovana na način kojim se osigurava nezavisnost, kompetentost, objektivnost i nepristrasnost u obavljanju poslova za koje je odgovorna, trajnost i efikasnost obavljanja funkcije interne revizije, adekvatnost i pravovremenost izvještavanja o nalazima i preporukama interne revizije. Interna revizija provodi reviziju ICAAP-a i ILAAP-a i o provedenim revizijama pravovremeno izvještava Upravu Banke, koja prima izvještaje na znanje, Odbor za reviziju i Nadzorni odbor koji usvaja Izvještaj, te se na taj način obezbjeđuje pravovremeno poduzimanje aktivnosti u skladu sa preporukama.

Odobreni limiti za rizike kojima je banka izložena

Suštinski dio okvira upravljanja rizicima unutar Banke je Izjava o apetitu za rizik (RAS) koja služi za definisanje maksimalnog nivoa rizika kojeg je Banka spremna preuzeti u skladu sa njenim strateškim poslovnim ciljevima, kroz definisane indikatore kao pokazatelje koji su relevantni za procjenu izloženosti Banke rizicima.

Izjava o apetitu za rizik predstavlja stratešku izjavu koja izražava maksimalnu razinu rizika koju je Banka spremna prihvatiti kako bi ostvarila svoje poslovne ciljeve, te predstavlja polaznu tačku za implementaciju okvira limita rizika i ključna je komponenta procesa ICAAP-a i ILAAP-a. Kod definisanja ograničenja Banka koristi tzv. pristup semafora i definiše tri nivoa ograničenja:

Pokazatelj		
Zelena zona – definisani RAS limit/CV		Sklonost ka preuzimanju rizika (engl. Risk appetite)
Žuta zona – neispunjenje definisanog RAS limita/CV		Tolerancija na rizik (iznad apetita Banke, ali i dalje u okviru prihvatljivog nivoa rizika)
Crvena zona – devijacija		Sposobnost podnošenja rizika (engl. Risk capacity); /*Žuti alarm – nivo ranog upozorenja za pokazatelje definisane u Planu oporavka Banke

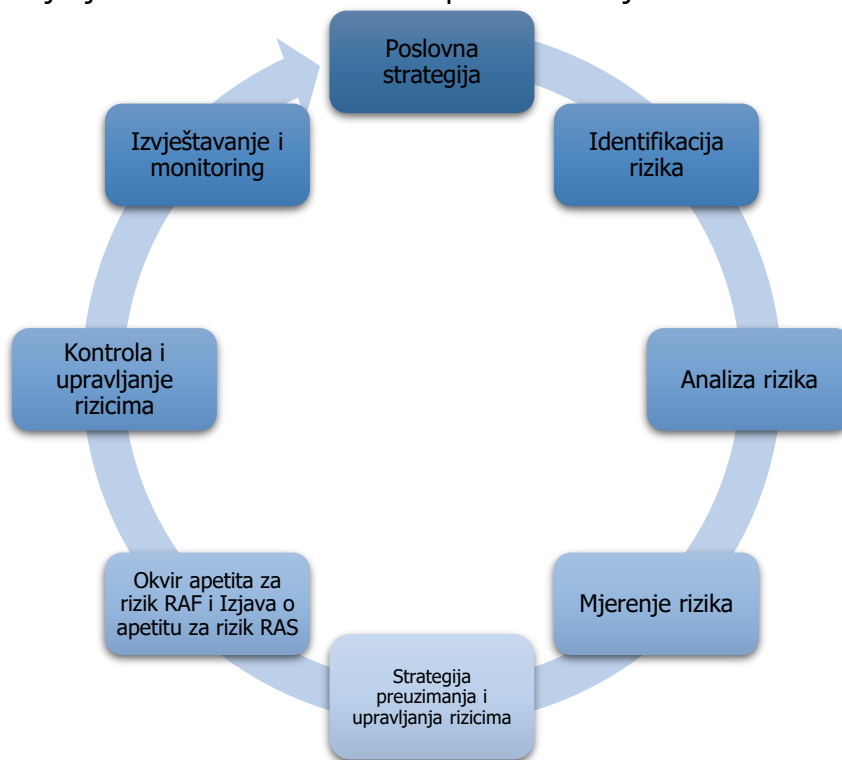
U Izjavi o apetitu za rizik Banka definiše dvije vrste ograničenja limit i ciljna vrijednost. Limit predstavlja ograničenje koje Banka ne bi smjela dosegnuti, dok je ciljna vrijednost ograničenje koje Banka želi postići u svom poslovanju. S tim u vezi, limiti se definišu za pokazatelje za koje su propisana regulatorna ograničenja i/ili kojima Banka nastoji ograničiti izloženost pojedinim vrstama rizika, dok se ciljne vrijednosti definišu za pokazatelje koji se vežu za planske veličine (pokazatelji profitabilnosti i kretanje nekvalitetnih kredita).

Definirani limiti/ciljne vrijednosti su srednjoročnog karaktera, a najmanje jedanput godišnje vrši pregled i preispitavanje definisanih ograničenja za identifikovane ključne pokazatelje u upravljanju rizicima i iste po potrebi ažurira, kao i u slučaju svake značajnije promjene u rizičnom profilu Banke. Iz tog razloga nivoi ograničenja ne definišu se posebno za svaku od narednih godina u srednjoročnom periodu.

c) Obuhvatnost i karakteristike sistema izvještavanja o rizicima, kao i načina mjerenja rizika

Banka je definisanjem strategije za preuzimanje i upravljanje rizicima postavila principe i načela upravljanja rizicima te kulturu rizika i usaglašenost sa Strategijom Banke i osnovnim poslovnim linijama.

Sistem upravljanja rizicima se u Banci može prikazati na sljedeći način:

Sistem upravljanja rizicima je sveobuhvatan proces unutar organizacijske strukture, sa uspostavljenim pravilima i načinom upravljanja, koji se sastoji od određenih cjelina kao što su:

- proces postupaka i resursa za identifikaciju rizika i utvrđivanje profila rizičnosti Banke kao jedno od ključnih načela Strategije upravljanje rizicima,
- analiza, mjerenje/procjenjivanje rizika i procjena materijalnosti rizika, utvrđivanje apetita za rizik i profila rizičnosti Banke,
- uspostavljanje i utvrđivanja okvira za rizike i RAS pokazatelje u okviru Strategije upravljanja rizicima,
- provođenje sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres kroz način ovladavanja rizicima i praćenje rizika,
- planiranje kapitala i internih potreba za kapital i likvodnost u okviru ICAAP-a i ILAAP-a,
- izrada Plana oporavka,

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija banke na dan 31.12.2021. godine

- kontrola rizika i redovno izvještavanje o rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, a podrazumijeva uspostavljenost odgovarajućeg korporativnog upravljanja i kulture rizika te uključuje proces upravljanja rizicima koji je usklađen sa Strategijom poslovanja Banke.

Razmatranje rizika je obavezno kod svih aktivnosti unutar Banke, pri čemu postoje opšta načela upravljanja rizikom koja moraju biti razumljiva i jasno artikulirana.

Podjela i raspodjela dužnosti između organizacionih jedinica je sistematična i transparentna i definisana politikama, procedurama, radnim procedurama, metodologijama koje propisuju proces internog upravljanja svakog pojedinačnog materijalnog i nematerijalnog rizika.

Načelo opreza, u slučaju bilo kakve nesigurnosti vezanih za rizike, model poslovanja ili poslovnu aktivnost, obavezno se primjenjuje oprezni pristup. Kod razmatranja i donošenja poslovnih odluka, rizik je uvijek dio standardnog procesa razmatranja odnosno uvijek se uzima u obzir.

Sukob interesa, u poslovanju Banke izbjegava se svaki vid sukoba interesa, bez obzira da li se radi o sukobu interesa između Banke i klijenata ili između Uprave ili višeg rukovodstva. Interni konflikt interesa rješava se, između ostalog, organizacijskom strukturom, pravilnom podjelom dužnosti, jasnim linijama izvještavanja i nadležnosti, te jasnim sistemom nagrađivanja. Za kontrolu eksternih sukoba interesa zadužene su organizacione jedinice nadležne za kontrolu usklađenosti.

Politika Preuzimanje rizika, preuzimaju se samo oni rizici koji mogu biti predmet monitoringa i upravljanja, te koje je Banka u mogućnosti podnijeti. Preuzeti rizik mora biti odobren u okviru upravljanja rizicima, dokumentiran i podvrgnut monitoringu, te se uklapati u definisane apetite preuzimanja rizika.

Risk kultura - zaposlenici Banke trebaju razviti svijest o osjetljivosti na rizik, kao i o potrebi učinkovitog upravljanja svim vrstama rizika, iskorištenim kapitalom i reputacijskim profilom. Banka stavlja naglasak na snažnu i proaktivnu kulturu rizika sa kvantitativnim načelima upravljanja rizicima (RAS i Prateće mjere) upotpunjena kvalitativnim principima rizika.

Organizacija i resursi upravljanja rizikom, organizacija funkcije rizika mora biti srazmjerna prirodi, veličini i složenosti prisutnih rizika. Uprava redovno procjenjuje adekvatnost i učinkovitost funkcije rizika u skladu sa nadležnostima članova Uprave definisanim aktima o radu Uprave.

Usklađenost sa zakonom i tržišnom praksom, potpuna usklađenost sa svim važećim zakonskim i podzakonskim aktima, te usklađenost sa najboljim tržišnim praksama i pravilima upravljanja rizikom.

Reputacija i transparentnost, kroz prizmu jačanja risk kulture vrši se i očuvanje dobre reputacije i unapređenje iste kao i jasna i transparentna razmjena informacija i izvještavanje, a u cilju unapređenja procesa upravljanja rizicima.

Sektor za upravljanje rizicima je u potpunosti neovisan do nivoa Uprave. Kontrolna funkcija za upravljanje rizicima neovisna je od Uprave Banke i u direktnoj nadležnosti Nadzornog odbora.

Ključni princip Strategije upravljanja rizicima je i redovna procjena materijalnosti svih rizika kojima je Banka izložena u svom svakodnevnom poslovanju. Banka ima uspostavljen proces procjene materijalnosti rizika koji se obavlja na godišnjem nivou. Sektor za upravljanja rizicima

/Odjel za kontrolu kreditnog rizika i upravljanje strateškim rizicima osiguravaju analizu i procjenu značajnih rizika, kao i usklađenost sa regulatornim propisima u vezi sa navedenom procjenom te metodološka i procesna poboljšanja odnosno pravovremeno provođenje procjene materijalnosti rizika.

Pored redovnog izvještavanja Agencije za bankarstvo FBiH, Uprava Banke i Nadzorni odbor se informišu redovno na uspostavljenim odborima na nivou Banke, kao i za potrebe sjednica Uprave Banke. Odjel za kontrolu kreditnog rizika i upravljanje strateškim rizicima koordinira u izradi materijala za Odbore.

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima kvartalno priprema Izvještaj o radu koji na prijedlog Uprave usvaja Nadzorni odbor Banke, u skladu sa Godišnjim planom rada. Isti se u skladu sa propisanim rokovima dostavlja Agenciji za bankarstvo FBiH.

Integralni dio okvira upravljanja rizicima unutar Banke je identifikacija i analiza svih rizika kojima je Banka izložena u svom svakodnevnom poslovanju. Isti se vrši na godišnjem nivou. Na osnovu procjene materijalnosti rizika Banka definiše i svoj apetit za preuzimanje rizika i to prije svega kroz definisanje strateških limita i ciljnih vrijednosti koji se uključuju u RAS (Risk Appetite Statement) – Izjava o apetitu za rizik. Redovno praćenje i izvještavanje relevantnih tijela i organizacionih jedinica Banke o izloženosti pojedinim vrstama rizika, te jasna organizaciona struktura je ključni aspekt upravljanja rizicima.

U okviru upravljanja procesom rizika Banka je uspostavila sljedeće:

Infrastrukturu za mjerenje i pokazatelje	razvijen sveobuhvatan set kvantitativnih pokazatelja, kao i nivou tolerancije za sve kategorije rizika
Infrastrukturu za monitoring i izvještavanje	razvijen apetit za rizik za menadžment višeg nivoa kroz individualne ciljeve za osnovne poslovne linije, uključujući odgovornost za monitoring i frekvenciju unutar poslovnih jedinica i funkcije upravljanja rizicima
Politike i smjernice	pridržavanje ciljeva za apetit za rizik u sve politike i smjernice vezane za rizik usaglašen sa sveobuhvatnom korporativnom strategijom, te strategijom za upravljanje rizicima i poslovnom kulturom
Odgovornosti i posljedice	odgovornost za uspostavljanje, odobravanje i praćenje apetita za rizik i nivoe tolerancije ; Uspostavljena komunikacija nivoa eskalacije i posljedice u slučaju nepoštivanja limita i nivoa tolerancije; Organizacija transparentne komunikacije i razumijevanja između svih organizacionih jedinica

Pored toga navedena procjena materijalnosti rizika je osnova za prepoznavanje materijalno značajnih rizika za koje će Banka izdvojiti sredstva za pokriće eventualnih gubitaka kroz izračun internih kapitalnih zahtjeva.

U okviru Strategije poslovanja, odnosno Plana poslovanja, Banka je definisala tri osnovne poslovne linije i to:

- Kreditiranje;
- Prikupljanje depozita;

- Platni promet.

Navedene tri poslovne linije predstavljaju osnovne i ujedno i najznačajnije generatore poslovanja Banke. Navedene tri poslovne linije Banka će dalje razraditi na dvije osnovne vrste komitenata i to: stanovništvo i pravna lica.

Procjena materijalno značajnih rizika

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obaveze prema banci. Upravljanje kreditnim rizikom je ključna aktivnost u poslovanju Banke. Osnovni principi finansiranja, kao i etički principi kojih se Banka pridržava definisani su posebnim internim aktima. Najvažniji principi su:

- kreditni rizik se preuzima samo ako ukupni odnos sa klijentom ukazuje na adekvatan odnos preuzetog rizika i profita,
- preduslov za finansiranje svake transakcije je detaljno razumijevanje njenog ekonomskog smisla,
- kreditna sposobnost svakog klijenta mora biti procijenjena prije preuzimanja kreditnog rizika,
- svaki klijent mora biti analiziran sa aspekta pripadnosti grupi povezanih lica,
- u kreditni odnos sa klijentom Banka ulazi samo ako postoji dovoljno informacija o njegovoj kreditnoj sposobnosti.

Kreditni proces u Banci je zasnovan na strogoj podjeli nadležnosti i odgovornosti u kreditnim poslovima između aktivnosti preuzimanja rizika. Sektor prodaje je odgovoran za uspostavljanje i upravljanje odnosima sa klijentima, Odjel za upravljanje kreditnim rizicima koji se bavi procesom odobravanja pojedinačnih izloženosti, kreditnim procesom i upravljanje kolateralom. Aktivnosti upravljanje kontrolom kreditnog rizika su u nadležnosti relevantnih odjeljenja u okviru Sektora za upravljanje rizicima koje se bave kontrolom kreditnog rizika, analizom portfolia Banke, mjerenje umanjene vrijednosti, obračun ispravki vrijednosti, praćenjem limita itd.

Koncentracijski rizik

Koncentracijski rizik je svaka pojedinačna, direktna ili indirektna izloženost, prema jednom licu, odnosno grupi povezanih lica ili skup izloženosti koje povezuju zajednički činitelji rizika kao što su isti privredni sektor, odnosno geografsko područje, istovrsni proizvodi, odnosno primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika, uključujući posebno rizike povezane sa velikim indirektnim kreditnim izloženostima prema pojedinom davaocu kolaterala koji može dovesti do takvih gubitaka koji bi mogli ugroziti nastavak poslovanja Banke ili materijalno značajne promjene njenog rizičnog profila. Upravljanje rizikom koncentracije najmanje obuhvata:

- koncentraciju koja se odnosi na jedno lice i grupu povezanih lica,
- koncentraciju koja se odnosi na grupu izloženosti koje povezuju isti ili slični izvori nastanka rizika kao što su: isti privredni sektor, geografsko područje, istovrsni poslovi, ista vrsta proizvoda, primjena istih tehnika smanjenja kreditnog rizika (isti instrument kreditne zaštite ili isti davalac kreditne zaštite),
- koncentraciju koja se odnosi na cijeli kreditni portfolio,

- aktivno upravljanje diverzifikacijom portfolija kreditnih izloženosti,
- određivanje limita koncentracije, koje je potrebno redovno razmatrati i vršiti njihovo prilagođavanje,
- prijenos, odnosno smanjenje kreditnog rizika.

Aktivnosti upravljanja koncentracijama su u nadležnosti relevantnih odjeljenja u okviru Sektora za upravljanje rizicima koje se bave kontrolom rizika koncentracije, praćenjem limita, najvećim izloženostima, sačinjavanjem pregleda itd.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Banke da podmiri svoje dospjele novčane obaveze.

Pokazatelji likvidnosti odražavaju kratkoročnu i dugoročnu likvidnost, potrebe za finansiranjem Banke i ukazuju na zavisnost Banke od tržišta novca i depozita stanovništva i pravnih lica. Pokazatelji likvidnosti pokrivaju i druge potencijalne potrebe za likvidnošću i izvorima finansiranja, te potrebe koje proizilaze iz vanbilansnih stavki. Banka je u okviru definisanja svog apetita za rizike uspostavila i prati sljedeće pokazatelje za mjerenje izloženosti riziku likvidnosti:

- koeficijent pokrića likvidnosti (LCR)
- LTDR (odnos depozita i bruto kredita)
- likvidna aktiva/ ukupna aktiva
- najveći pojedinačni deponent (a'vista + oročeni)/ukupni depoziti
- 15 najvećih deponenata (a'vista+oročeni)/ukupni depoziti

U ovisnosti od vrste pokazatelja izloženosti Banke riziku likvidnosti, isti se izračunavaju i prate na dnevnoj ili mjesečnoj osnovi.

Sektor za upravljanje rizicima učestvuje u kontroli rizika likvidnosti, praćenju kretanja limita i dinamike istih u okviru uspostavljene platforme kao i sačinjavanje Izvještaja za likvidnost i provođenje sveobuhvatnog i pojedinačnog stres testa za likvidnost.

U okviru Plana rada, kontrolna funkcija također učestvuje u prethodno navedenim aktivnostim te se nakon sačinjavanja analiza i izvještaja dopostavlja nadležnim tijelima Banke na usvajanje.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik gubitka koji nastaje zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sistema ili vanjskih događaja, uključujući pravni rizik. Cilj upravljanja operativnim rizicima je ograničiti obim potencijalnih gubitaka i vjerovatnoću njihovog nastanka na nivo koji je za Banku prihvatljiv, sa aspekta apetita za preuzimanje rizika, finansijske štete i posredno sa aspekta zaštite ugleda Banke.

Banka prihvata one operativne rizike koji u slučaju realizacije ne bi imali materijalni uticaj na poslovni rezultat, odnosno koji ne bi ugrozili konutinitet poslovanja Banke. Organizacijski, u okviru Sektora za upravljanje rizicima, Interni akt Politika i procedure upravljanja operativnim rizikom pruža dosljedan pristup operativnim rizicima u cilju ispunjavanja navedenih ciljeva.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usljed promjene kamatnih stopa. Kamatni rizik u bankarskoj knjizi je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usljed promjene kamatnih stopa. Bankarska knjiga označava sve stavke

aktive i vanbilansa banke koje nisu identifikovane kao pozicije knjige trgovanja, a ekonomska vrijednost bankarske knjige je procjena sadašnje vrijednosti svih očekivanih neto novčanih tokova pozicija bankarske knjige, odnosno očekivanih novčanih tokova imovine umanjene za očekivane novčane tokove obaveza. Organizacijski, u okviru Sektora za upravljanje rizicima Banka vrši upravljanje ovom vrstom rizika uključujući identifikaciju, analzu, razmatranje unapređenje, mjerenje i izvještavanje prema nadležnim tijelima Banke.

Ostali materijalno značajni rizici

Mjerenje ostalih značajnih rizika se vrši, između ostalog, putem procjene materijalnosti rizika a kroz kvantitativne i/ili kvalitativne indikatore.

Praćenje i izvještavanje

Pokazatelji se prate i redovno izvještavaju sa prethodno definisanom učestalošću podnošenja izvještaja. Kroz uspostavljeni sistem redovnog monitoringa i izvještavanja prati se realizacija definisanih pokazatelja. U ovisnosti od vrste pokazatelja, isti se prate na redovnom dnevnom, mjesečnom i/ili kvartalnom nivou. Sektor za upravljanje rizicima/Odjel za kontrolu kreditnog rizika i upravljanje strateškim rizicima informiše o kretanjima realizacije pokazatelja. U sklopu sveobuhvatnog Izvještaja o upravljanju rizicima, na kvartalnom nivou o realizaciji pokazatelja definisanih RAS-om izvještavaju se i članovi Odbora za rizike, Odbora za reviziju i Nadzornog odbora Banke.

Banka je uspostavila sistem redovnog praćenja sveobuhvatnog profila rizičnosti uspostavljen je na način da Sektor za upravljanje rizicima/Kontrolna funkcija upravljanja rizicima/ Odjel za kontrolu kreditnog rizika i upravljanje strateškim rizicima koordinira i prati realizaciju pokazatelja i njihovu usklađenost sa definisanim ograničenjima. Ukoliko realizacija bilo kojeg definisanog pokazatelja dosegne žuti ili crveni nivo ograničenja, postupa se u skladu sa definisanim internim procedurama u ovim slučajevima. Praćenje pokazatelja i nadležna tijela koja razmatraju realizacije, prikazani su u tabeli ispod:

Grupa pokazatelja	Pokazatelj	Tijelo koje razmatra izvještaj
1. Pokazatelji kapitala*	stopa adekvatnosti regulatornog kapitala	Nadzorni odbor, Odbor za rizike, Odbor za reviziju, Uprava Banke, ALCO , RICO
	stopa redovnog osnovnog kapitala CET 1	
	finansijska poluga	
2. Pokazatelji likvidnosti	koeficijent pokriva likvidnosti (LCR)	
	LTDR (odnos depozita i bruto kredita)	
	likvidna aktiva/ ukupna aktiva	
	najveći pojedinačni deponent (a'vista + oročeni) / ukupni depoziti	
	15 najvećih deponenata (a'vista+oročeni)/ ukupni depoziti	
3. Kreditni rizik	volumen nekvalitetnih kredita	
	učestalost nekvalitetnih kredita u ukupnim kreditima	
	pokrivenost nekvalitetnih kredita ispravkama vrijednosti	
3.1. Rizik individualne koncentracije	najveća pojedinačna izloženost u odnosu na regulatorni kapital	
	najveća pojedinačna bianco izloženost u odnosu na regulatorni kapital	
	velike izloženosti u odnosu na regulatorni kapital	
3.2. Rizik sektorske koncentracije	kreditna izloženost prema najzastupljenijem sektoru djelatnosti u portfoliju pravnih lica	
	HHI	
4. Rizik profitabilnosti	profitabilnost imovine (ROA a.t.)*	
	profitabilnost kapitala (ROE a.t.)*	
5. Operativni rizik	značajni gubici po osnovu operativnog rizika	
6. Kamatni rizik	promjena ekonomske vrijednosti bankarske knjige	

d) Ocjenu adekvatnosti uspostavljenog sistema upravljanja rizicima u odnosu na njen rizični profil, poslovnu politiku i strategiju

Profil rizičnosti Banke određuje na osnovu realizacije limita i ciljnih vrijednosti pokazatelja sklonosti ka preuzimanju rizika i dodatnih važnih pokazatelja za upravljanje i praćenje profila rizičnosti Banke definisanim u posebnim politikama za upravljanje pojedinačnim rizicima. Rizični profil Banke obuhvata kreditni, tržišne, kamatni, rizik likvidnosti i operativne rizike. Ostale vrste rizika se procjenjuju na osnovu dostupnih indikatora profitabilnosti, solventnosti, kvalitativne ocjene učesnika u procesu identifikacije, kao i stručne procjene kontrolnih funkcija u Banci. Preduslovi za adekvatnu procjenu profila rizičnosti Banke su sljedeći:

- Poštivanje principa proporcionalnosti, tj. adekvatna procjena srazmjerno veličini, internoj organizaciji, prirodi i obimu složenosti poslovnih aktivnosti Banke
- Procjena u skladu sa poslovnom strategijom Banke
- Sveobuhvatna i lako razumljiva metodologija za procjenu rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena

Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima definisani su ključni odnosno materijalni rizici u poslovanju Banke. Kontrolna funkcija upravljanja rizicima u saradnji sa ostalim organizacionim dijelovima godišnjim planom definiše frekvenciju pojedinačnih kontrola, ovisno o utvrđenoj materijalnoj značajnosti rizika.

U sklopu analize profila rizičnosti Banke koji se radi godišnje Banka identificira značajnost svih rizika koristeći ocjene frekvencije i značaja svakog pojedinog rizika na poslovanje Banke.

Suštinski dio okvira upravljanja rizicima unutar Banke je Izjava o apetitu za rizik (RAS) koja služi za definisanje maksimalnog nivoa rizika kojeg je Banka spremna preuzeti u skladu sa njenim strateškim ciljevima, kroz definisane indikatore kao pokazatelje koji su relevantni za procjenu rizika Banke. RAS je definisan kao najvažniji skup pokazatelja u području upravljanja rizicima koji daje pravac budućeg razvoja poslovanja iz perspektive spremnosti za preuzimanje rizika, a kako bi se ispunili poslovni ciljevi. Sastoji se od pojedinačnih mjera rizika po određenoj izloženosti riziku, a za svaku je utvrđen zeleni, žuti i crveni limit/cilj.

Uspostavljeno je adekvatno praćenje definisanih pokazatelja u odnosu na uspostavljena ograničenja kako bi se po potrebi pravovremeno poduzele aktivnosti i mjere za mitigaciju izloženosti Banke određenoj vrsti rizika.

e) Politike zaštite od rizika i politike (informacije o primjenjenim tehnikama smanjenja kreditnog rizika) smanjenja rizika, kao i načine koje banka koristi za osiguravanje i praćenje efikasnosti u smanjenju rizika

Banka u svom poslovanju koristi svaku od standardnih tehnika umanjenja rizika (limiti, mitigacija, izbjegavanje, upravljanje, prihvatanje) na način da iste integrira u proces upravljanja rizicima. U nastavku su navedene politike koje regulišu upravljanje rizicima u Banci:

- Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima u poslovanju ASA Banka d.d. Sarajevo
- Strategija upravljanja rizikom likvidnosti i Plan likvidnosti i izvora finansiranja
- Politika internog procesa procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP) i internog procesa procjene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP)
- Program sa politikama i procedurama za upravljanje kreditnim rizikom i utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka
- Politike i procedure za utvrđivanje i praćenje velikih izloženosti i koncentracijskog rizika
- Politike o poslovanju sa licima u posebnom odnosu sa Bankom
- Politika upravljanja rizikom likvidnosti
- Program i politika upravljanja deviznim rizikom
- Program i politike upravljanja rizikom eksternalizacije
- Politika sistema internih kontrola

Kreditni i koncentracijski rizik

Upravljanje instrumentima kreditne zaštite predstavlja dio sistema upravljanja kreditnim rizikom. U izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik, Banka uključuje instrumente kreditne zaštite koji ispunjavaju uslove definisane Odlukom o izračunavanju kapitala banke. Zakon o bankama propisuje obavezu osiguranja pokrivenosti kolateralom dijela izloženosti koji prelazi 5% priznatog kapitala banke. Banka je prilikom odobravanja kredita dužna ispoštovati proces procjene i prihvatljivosti koletarala. Banka primjenjuje standardizirani pristup za izračunavanje kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik, pri čemu se izračun iznosa izloženosti ponderiranog rizikom može prilagoditi uzimajući u obzir instrumente kreditne zaštite, ako su ispunjeni uslovi za priznavanje materijalne i nematerijalne kreditne zaštite u skladu sa Odlukom.

Pri izračunu efekata smanjenja kreditnog rizika, Banka koristi sljedeće vrste instrumenata kreditne zaštite:

- materijalnu kreditnu zaštitu - pri vrednovanju finansijskog kolaterala primjenjuje jednostavnu metodu finansijskog kolaterala. Banka primjenjuje materijalnu kreditnu zaštitu u obliku: gotovinski polog položen kod banke kreditora ili druge instrumente koji se mogu smatrati gotovinom koje drži banka kreditor i vrijednosne papire Vlade FBiH.
- Nematerijalnu kreditnu zaštitu predstavljaju garancije, jamstva i kontragarancije ukoliko ispunjavaju uslove u propisane Odlukom o izračunavanju kapitala banke.

Provjera vrijednosti kolaterala se radi periodično u zavisnosti od načina provjere i vrste kolaterala pri čemu se poštuju odredbe regulatora. Prilikom izračunavanja kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik koristi se samo koaterali koji ispunjavaju uslove prihvatljivosti, a što je definisano regulatorom i internim atima Banke.

Tržišni rizici

Tržišnim rizicima smatraju se pozicijski rizik, valutni rizik i robni rizik. Banka je uspostavila adekvatnu kontrolu nad izloženošću valutnom riziku u cilju njegova limitiranja na za Banku prihvatljivi nivo u skladu s visinom izloženosti i rizikom promjena kursnih razlike, što se redovno prati.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usljed promjene kamatnih stopa. Odjel za kontrolu kreditnog rizika i upravljanje strateškim rizicima je odgovoran za praćenje limita na nivou Banke i izvještavanje o kamatnom riziku. Kontrolna funkcija upravljanja rizicima u okviru svog Plana i izvještaja također analizira, izvještava o kamatnom riziku i dostavlja eventualne prijedloge u slučaju identifikovane potrebe.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Banke da podmiri svoje dospjele novčane obaveze. Banka upravlja izloženošću riziku likvidnosti izračunavajući određene pokazatelje i definirajući limite za izloženost. Sektor za upravljanje rizicima/ Odjel za kontrolu kreditnog rizika i upravljanje strateškim rizicima zajedno sa Sektorom sredstava prati dostizanje limita izloženosti riziku likvidnosti, te o njima izvještava u skladu sa definisanim rokovima. Za potrebe praćenja, analize i kontrole pozicija likvidnosti kao i rizika kojima su ove pozicije izložene i analize svih budućih aktivnosti Banke koji mogu imati uticaj na poziciju likvidnosti, Banka ima uspostavljen ALCO koji na redovnim mjesečnim sjednicama prati sva kretanja vezana za likvidnosne pozicije.

Kontrolna funkcija upravljanja ruzicima u okviru svog Plana i izvještaja također analizira, izvještava o ovom riziku i dostavlja eventualne prijedloge u slučaju identifikovane potrebe.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sistema ili vanjskih događaja, uključujući pravni rizik. U sklopu aktivnosti za upravljanje operativnim rizikom, nadležni organi Banke se redovno izvještava o izloženosti operativnim rizicima i eventualnim gubicima usljed događaja operativnih rizika. Kontrolna funkcija upravljanja ruzicima u okviru svog Plana i izvještaja također analizira, izvještava o ovom riziku i dostavlja eventualne prijedloge u slučaju identifikovane potrebe.

Ostali rizici

Banka u sklopu kategorije rizika Ostali rizici, razmatra sljedeće vrste rizika: Reputacijski rizik, Rizik profitabilnosti (rizik zarade), Strateški rizik, Rizik kapitala, Upravljački rizik, Rizik prekomjerne finansijske poluge, Poslovni rizik, Rizik nesavjesnog poslovanja, Makroekonomski rizik i Rizik zemlje

f) Opis povezanosti rizičnog profila banke sa njenom poslovnom strategijom, kao i sažeti prikaz ključnih pokazatelja poslovanja banke u vezi sa upravljanjem rizicima i njihovih vrijednosti, na osnovu kojih zainteresovani učesnici na finansijskom tržištu mogu ocjeniti upravljanje rizicima banke, kao i način na koji je tolerancija prema rizicima uključena u sistem upravljanja rizicima

Strategijom poslovanja Banke data osnovna strateška usmjerenja budućeg djelovanja u srednjoročnom periodu kao nastavak i kontinuitet prethodno uspostavljenih strateških smjernica uz određena unaprjeđenja i izmjene istih. U prethodnom periodu Banka je uspostavila značajno unapređenje segmenta upravljanja rizicima, kvalitetnije upravljanje troškovima, povećanje kreditnog portfolija, poboljšanje izvora finansiranja, jačanje reputacije Banke. Također, Banka je uspješno okončala statusnu promjenu pripajanja Vakufske Banke ASA Banci sa 01.12.2021.godine.

Banka je tokom 2021. Godine kontinuirano radila na unapređenju postojećeg okvira i sistema za upravljanja rizicima koji podrazumijeva politike, programe, procedure i limite te uzela u obzir sve preporuke i smjernice Agencije za bankarstvo FBiH u procesu upravljanja rizicima. Kontinuirano se prate ciljevi i dosegnuti limiti koje je Banka ocjenila kao ključne pokazatelje. Okvir za provođenje Strategije preuzimanja i upravljanja rizicima sastavljena je od pokazatelja pristupa upravljanju rizicima i profilu rizika, upravljanju rizikom kroz upravljačke funkcije te mjerenjem, upravljanjem i izvještavanjem o rizicima od strane nezavisnih funkcija Banke. Prilikom razmatranja bilo koje poslovne odluke, rizici su sastavni dio razmatranja i doprinose donošenju poslovne odluke. Cilj upravljanja rizicima je rano prepoznavanje materijalnih rizika u trenutnim i budućim poslovnim aktivnostima Banke kako bi se obezbijedilo efikasno upravljanje rizicima te osigurao odgovarajući ponderisani povrat.

Osnovna pravila kojih se Banka pridržava kod sveobuhvatnog upravljanja rizicima su:

- identifikacija, uspostavljanje okvira, praćenje i mjerenje limita rizika,
- proces procjene adekvatnosti internog kapitala primjeren rizičnom profilu,
- minimiziranje uticaja rizika na rezultate poslovanja,
- uspostavljanje sistema internih kontrola i upravljanje rizicima

Interna revizija u skladu sa planom rada utvrđuje adekvatnost uspostavljenog sistema upravljanja rizicima u Banci, tehnika, alata i primijenjenih metodologija u provođenju kontrola rizika. Sektor za upravljanje rizicima/Odjel za kontrolu kreditnog rizika i upravljanje strateškim rizicima predstavlja i kontrolnu funkciju upravljanja rizicima uspostavljenom od strane Nadzornog odbora. Banka redovno na kvartalnom nivou izvještava Agenciju za bankarstvo FBiH o izvršenim aktivnostima kontrolne funkcije (Izvještaj o radu kontrolne funkcije upravljanja rizicima). Banka kontinuirano poduzima sve neophodne aktivnosti na usklađivanju procesa upravljanja rizicima sa izmjenama podzakonskog okvira:

- kontinuirano održavanje uspostavljenih odbora za upravljanje rizicima
- kontinuiran nadzor kvalitete kreditnog portfolija, prilagođen sistem praćenja klijenata i raspoređivanja izloženosti u više nivoe kreditnog rizika uvažavajući kriterije definisane metodologijom za mjerenje umanjavanja vrijednosti kredita i ostale finansijske aktive,
- uspostavljanje sistema ranih upozoravajućih signala
- održavanje i unapređenje Odbora za monitoring kako bi se pravovremeno identifikovali klijenti koji iskazuju određene znakove povećanog kreditnog rizika ili neizmirenja obaveza
- kontinuiran proces mjere na održavanju likvidnosti – redovan pregled internih akata, održavanje propisanih limita, redovan monitoring veličina plana likvidnosti i izvora finansiranja, te pokazatelja likvidnosti

Banka osigurava provođenje mjera na održavanju i očuvanju kapitala:

- unaprijeđena je platforma za praćenje svih propisanih limita na nivou Banke, regulatornih i internih (RAF Dashboard platforma), sa propisanom dinamikom izvještavanja svih značajnih parametara rizika definisanih Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima i drugim internim aktima na nivou Banke
- RAF Banci pruža kompletan i sveobuhvatan zajednički pregled rizika identifikovanih u okviru obavljanja redovnih bankarskih aktivnosti poslovanja te daje jedan jasan okvir i uporedive mjere s ciljem da svi nadležni organizacioni nivoi imaju uvid i saznanje na identificirane i procijenjene vrste i nivoe rizika koje su spremni da prihvate. Okvir rizika eksplicitno utvrđuje granice unutar kojih Uprava radi prilikom ostvarivanja poslovne strategije Banke.
- uspostavljena je redovna frekvencija praćenja i izvještavanja pokazatelja definisanih Planom oporavka Banke

Limiti i ciljevi u Izjavi o apetitu za rizik se revidiraju minimalno na godišnjem nivou. Banka praktikuje revidiranje prethodno navedenih internih akata i okvira na početku finansijske godine, uzimajući u obzir regulatorne zahtjeve, proces identifikacije rizika, interne potrebe i odobreni budžet. Limiti i ciljevi mogu biti revidirani i modifikovani u okviru poslovne godine samo uz izuzetak u slučaju materijalnih promjena u poslovnom i/ili profilu rizika za tekuću godinu. Nadalje, smjernice proizašle kroz procesa ICAAP-a i ILAAP-a se razmatraju i uzimaju u obzir prilikom definisanja poslovnih finansijskih planova Banke za naredne godine, a sam RAS i interni pokazatelji kao krajnji rezultat procjene izloženosti rizicima su integralni dio strategije upravljanja rizicima.

U okviru sistema upravljanja rizicima, redovno se vrši pregled internih akata i uspostavljenog procesa kako bi se obezbijedila usklađenost sa podzakonskim okvirom i smjericama Agencije.

g) Opis načina na koji se obezbjeđuje izvještavanje organa banke o rizicima, posebno učestalost, područje primjene i glavni sadržaj izvještaja o izloženosti riziku, te način uključivanja organa banke u određivanje sadržaja izvještavanja

Banka je uspostavila sistem kontinuiranog praćenja i izvještavanja o izloženosti rizicima na način da na svim nivoima u Banci omogući pravovremene, tačne i adekvatne informacije koje su potrebne za donošenje poslovnih odluka i neophodne za održavanje usklađenosti Banke sa regulatornim i interno postavljenim ograničenjima. Pored redovnog izvještavanja Agencije za

bankarstvo FBiH, Uprava Banke i Nadzorni odbor se informišu na redovnim uspostavljenim odborima na nivou Banke, kao i za potrebe sjednica Uprave Banke.

Izvještavanje podrazumijeva i sveobuhvatno izvještavanje o izloženosti rizicima, ali i izvještavanje o pojedinim specifičnim rizicima. Uprava, Kreditni odbor, Odbor za rizike, Nadzorni odbor, Odbor za reviziju redovno se izvještavaju o rizicima u Banci.

Banka u skladu sa Odlukom o izvještajima koje banka dostavlja Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine prema standardizovanom regulatornom izvještajnom okviru (COREP) i Odlukom o izvještajima koje banka dostavlja Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine u nadzorne i statističke svrhe vrši redovno mjesečno, kvartalno i godišnje izvještavanje Agencije za bankarstvo FBiH.

Odjel za kontrolu kreditnog rizika i upravljanje strateškim rizicima priprema, analiziram identifikuje i izvještava nadležna tijela Banke o izloženosti rizicima.

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima priprema Izvještaj o radu koji na prijedlog Uprave usvaja Nadzorni odbor Banke. u skladu sa prethodnom odobrenim Planom rada. Isti se u skladu sa propisanim rokovima dostavlja Agenciji za bankarstvo FBiH.

h) Opšti okvir sistema internih kontrola i način organizacije kontrolnih funkcija, uključujući i rukovodioce istih

Sistema internog upravljanje u Banci je integrisan u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima Regulatora. Implementacija Sistema internih kontrola je postavljen prema opštim principima Poslovne strategije i Strategije upravljanja rizicima kao i u smjernicama, priručnicima i procedurama u vezi određenih kontrola i aktivnosti. Radni procesi Banci su uslovljeni i regulisani zakonskim i internim propisima, koji obezbjeđuju da svi organizacioni dijelovi djeluju usklađeno i orijentisano prema jedinstvenom cilju. S tim u vezi, kontrole obezbjeđuju da se ne prekrše navedeni principi, te osiguravaju poštivanje propisanih normi i pravila, odnosno obezbjeđuju pravovremeno otkrivanje i adekvatno reagovanje u slučaju eventualnih odstupanja od propisanih pravila. Kontrole imaju funkciju kontinuiranog održavanja kvaliteta i time doprinose uspješnom poslovanju Banke.

Svi uposlenici Banke su odgovorni za sprovođenje internih kontrola. Svaka organizaciona jedinica je odgovorna za osiguranje da su interne kontrole uspostavljene, da su propisno dokumentovane i da s održavaju. Osoba sa najvećom odgovornošću u tom smislu je nadležni rukovodioci u organizacionoj jedinici. S tim u vezi zadatak svake organizacione jedinice unutar Banke jeste :

- uspostavljanje i unapređenje internih akata koji su u nadležnosti svakog organizacionog dijela Banke
- implementaciju zakonskih, podzakonskih akata u nadležnosti organizacionog dijela
- definisanje, uspostavljanje, održavanje i procjenu adekvatnosti sistema internih kontrola u nadležnosti organizacionog dijela
- identifikaciju i upravljanje rizicima koji su u vezi sa radom organizacionog dijela, kao i identifikacija svih potencijalnih i materijaliziranih rizika u skladu sa internim aktima

Sistemi internih kontrola obuhvataju računovodstveno i finansijsko poslovanje banke, uključujući kontrolu finansijskog plana i planiranja, standardnih i nestandardnih troškova,

statističkih analiza i njihovu objavu, periodičnih operativnih i poslovnih izvještaja, te programa obuke za edukaciju svih zaposlenika banke u korelaciji sa provođenjem kontrolnih funkcija banke. Administrativne kontrole propisane su internim aktima Banke u nadležnosti organizacione jedinica koja je odgovorna za predmetnu oblast. Knjigovodstvene evidencije se vode u skladu sa svim propisanim i uspostavljenim računovodstvenim i bankarskim principima kao i međunarodnim standardima.

Kontrolne funkcije u Banci uspostavljene su Odlukom Nadzornog odbora u skladu sa Zakonom o bankama FBiH i podzakonskim aktima.

Kontrolne funkcije u Banci su:

- Kontrolna funkcija za upravljanje rizicima
- Kontrolna funkcija za praćenje usklađenosti
- Kontrolna funkcija interne revizije

Kontrolna funkcija za upravljanje rizicima osigurava kontinuirano prati sistem internog upravljanja te pravovremeno izvještava na kvartalnoj, polugodišnjoj i godišnjoj osnovi koje obuhvata pregled najvažnijih činjenica utvrđenih tokom obavljanja kontrola, nezakonitosti i nepravilnosti, te nedostatke i slabosti utvrđene tokom obavljanja kontrola, kao i prijedloge, preporuke i rokove za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti, nepravilnosti. Izvještaji se podnose Nadzornom odboru uz informisanje Uprave Banke koji usvaja izvještaje, a na prijedlog Uprave Banke.

Funkcija praćenja usklađenosti je nezavisna funkcija, odvojena od procesa i aktivnosti u kojima rizik nastaje i obavlja je voditelj kontrolne funkcije za praćenje usklađenosti (lice odgovorno za praćenje usklađenosti poslovanja). Lice odgovorno za rad kontrolne funkcije praćenja usklađenosti imenuje i razrješava Nadzorni odbor Banke. Funkcija praćenja usklađenosti je organizovana kao zasebna organizaciona jedinica. Funkcija praćenja usklađenosti izvještava direktno Nadzorni odbor i Odbor za reviziju, te najmanje jednom godišnje učestvuje na sjednicama tijela koje izvještava. Funkcija praćenja usklađenosti je dužna da priprema: kvartalne; polugodišnje i godišnje izvještaje o radu za koje je propisano šta treba da sadrže. Kvartalne, polugodišnje i godišnje izvještaje u obavezi je podnositi Odboru za reviziju i Nadzornom odboru Banke na razmatranje kao nadležnim organima uz informisanje Uprave Banke.

Interna revizija je samostalan organizacijski dio Banke koji je u svom djelovanju neovisan od Uprave Banke, a za svoj rad odgovara Odboru za reviziju i Nadzornom odboru. Interna revizija je organizovana na način kojim se osigurava nezavisnost, kompetentost, objektivnost i nepristrasnost u obavljanju poslova za koje je odgovorna, trajnost i efikasnost obavljanja funkcije interne revizije, adekvatnost i pravovremenost izvještavanja o nalazima i preporukama interne revizije. Interna revizija provodi reviziju u skladu sa planom i programom rada i o provedenim revizijama pravovremeno izvještava Upravu Banke, koja prima izvještaje na znanje, Odbor za reviziju i Nadzorni odbor koji usvaja Izvještaj, te se na taj način obezbjeđuje pravovremeno poduzimanje aktivnosti u skladu sa preporukama.

6. INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA REGULATORMI KAPITAL

Banka je dužna da objavljuje podatke, odnosno informacije koje se odnose na regulatorni kapital:

a) Iznos regulatornog kapitala, kao i iznos redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala banke:

Regulatorni kapital Banke predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala, nakon regulatornih usklađivanja na dan 31. decembar 2021. godine iznosi 91.920 hiljada KM.

- Statusnom promjenom pripajanja Vakufska banka d.d. Sarajevo (pripojena banka) ASA Banci d.d. Sarajevo (banka sljednik), izvršen je prenos imovine i obaveza pripojenog društva društvu sljedniku, odnosno provedbom ove statusne promjene, prestala je sa radom Vakufska banka d.d. Sarajevo bez provođenja postupka likvidacije, a ASA Banka d.d. Sarajevo je nastavila poslovati kao pravni sljednik preuzimajući sva prava i obaveze Vakufske banke d.d. Sarajevo po principu univerzalne sukcesije.

Provođenjem statusne promjene pripajanja, došlo je do promjene iznosa i strukture kapitala kod ASA Banke kao banke sljednika, uključujući i zamjenu dionica Vakufske banke novim dionicama ASA Banke.

Neovisna konsultantska firma KPMG Tax&Advisory B-H d.o.o. je izvršila procjenu vrijednosti dionica banaka učesnica u procesu pripajanja, kojom je utvrđen omjer zamjene dionica, na osnovu čega su 0,32 obične dionice Vakufske banke zamijenjene za 1 (jednu) običnu dionicu ASA Banke, u zamjenu za prenos imovine i obaveza. ASA Banka je na osnovu naprijed navedenog omjera zamjene dionica i nakon zaokruženja broja dionica emitovala 241.895 redovnih (običnih) dionica, 1.281 prioriternih, te 178 vlastitih dionica, nominalne vrijednosti 100,00 KM. Osnovni kapital emitenta ASA Banka d.d. Sarajevo kao društva/Banke sljednika povećava se za 24.335.400,00KM, a sve u skladu sa Rješenjem Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH Broj:03/2-19-87/20 od 04.11.2021. godine.

Iznos dioničkog kapitala Banke sljednika nakon pripajanja i emisije novih dionica iznosi 90.204.900 KM i Banka sljednik ima izdatih:

- 900.590 običnih (redovnih) dionica
- 1.281 prioriternih (povlaštenih) dionica
- 178 vlastitih dionica

Nominalna vrijednost jedne dionice je 100,00 KM.

Osnovni kapital Banke predstavlja zbir redovnog osnovnog kapitala nakon regulatornog usklađivanja i dodatnog osnovnog kapitala nakon regulatornog usklađivanja na dan 31. decembar 2021. godine iznosi 91.920 hiljada KM.

Osnovni kapital Banke se sastoji od plaćenih instrumenata kapitala u iznosu od 90.077 hiljada KM; zatim od 9.341 hiljada KM ostalih rezervi i 113 hiljadu KM akumulirane ostale sveobuhvatne dobiti, umanjeno za 3 986 hiljada KM akumuliranog gubitka iz ranijih godina; 1.343 hiljada KM po osnovu nematerijalne imovine i 90 hiljada KM odgođene poreske imovine.

Dopunski kapital Banke se sastoji od stavki dopunskog kapitala Banke nakon umanjenja za regulatorna usklađenja i primjene privremenog izuzeća od odbitaka od regulatornog kapitala

koje je regulisano Odlukom o izračunavanju kapitala banke na dan 31.decembar 2021 godine iznosi 1.560 hiljada KM.

C 01.00 – REGULATORNI KAPITAL (KA1)		Iznos
1.	REGULATORNI KAPITAL	93.480
1.1	OSNOVNI KAPITAL	91.920
1.1.1	REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	91.920
1.1.1.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	87.885
1.1.1.2	Zadržana dobit	-3.986
1.1.1.3	Priznata dobit ili gubitak	
1.1.1.4	Ostale rezerve	9.454
1.1.1.5	(-) Ostala nematerijalna imovina	-1.343
1.1.1.6	(-) Odgođena porezna imovina koja zavisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika umanjениh za povezane poreske obveze	-90
1.1.1.7	(-) Odbici od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuju dodatni osnovni kapital	
1.1.1.8	(-) Odgođena poreska imovina koja se može odbiti i koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika	
1.1.2	DODATNI OSNOVNI KAPITAL	1.560
1.1.2.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao dodatni osnovni kapital	1.560
1.1.2.2	(-) Odbici od stavki dopunskog kapitala koji premašuju dopunski kapital	
1.1.2.3	Odbitak od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuje dodatni osnovni kapital (odbijen u redovnom osnovnom kapitalu)	
1.2	DOPUNSKI KAPITAL	0
1.2.1	Instrumenti kapitala i subordinisani dugovi koji se priznaju kao dopunski kapital	
1.2.2	Odbitak od stavki dopunskog kapitala koji premašuje dopunski kapital (odbijen u dodatnom osnovnom kapitalu)	
1.2.3	Elementi ili odbici od dopunskog kapitala – ostalo	

b) Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata koji su uključeni u obračun regulatornog kapitala

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata		
1.	Emitent	ASA BANKA d.d. Sarajevo
1.1.	Jedinstvena oznaka	IKBZRK3 ; IKBZRK2
	Tretman u skladu sa propisima	
2.	Priznat na pojedinačnoj / konsolidovanoj osnovi	Priznat na pojedinačnoj osnovi
3.	Vrsta instrumenta	REDOVNE DIONICE (900.768), POVLAŠTENE DIONICE (1.281)
4.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala u hiljadama KM, sa stanjem na dan posljednjeg izvještavanja	REDOVNE DIONICE (90.076.800), POVLAŠTENE DIONICE (128.100)
5.	Nominalni iznos instrumenta	100,00
5.1.	Emisiona cijena	-
5.2.	Otkupna cijena	-
6.	Računovodstvena klasifikacija	Dionički kapital
7.	Datum izdavanja instrumenta	09.02.2005
8.	Instrument sa datumom dospijea ili instrument bez datuma dospijea	Instrument bez datuma dospijea
8.1.	Inicijalni datum dospijea	-
9.	Opcija kupovine od strane emitenta uz prethodno odobrenje nadležnog tijela	-
9.1.	Prvi datum aktiviranja opcije kupovine, uslovni datum aktiviranja opcije kupovine i otkupna vrijednost	-
9.2.	Naknadni datum aktiviranja opcije kupovine (ako je primjenjivo)	-
10.	Fiksna ili promjenjiva dividenda / kupon	-
11.	Kuponska stopa i povezani indeksi	-
12.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende	-
13.1.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa vremenom isplate dividende / kupona	-
13.2.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi / kupona	-
14.	Mogućnost povećanja prinosa ili drugih poticaja za otkup	-
15.	Nekumulativne ili kumulativne dividende / kuponi	-
16.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	-
17.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojim može doći do konverzije	-
18.	Ako je konvertibilan djelimično ili u cjelosti	-
19.	Ako je konvertibilan, stopa konverzije	-

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata		
20.	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija	-
21.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje	-
22.	Ako je konvertibilan, element instrumenta u koji se konvertuje	-
23.	Mogućnost smanjenja vrijednosti	-
24.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrijednosti	-
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, djelimično ili u cijelosti	-
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, trajno ili privremeno	-
27.	Ako je smanjenje vrijednosti privremeno, uslovi ponovnog priznavanja	-
28.	Vrsta instrumenta koji će se u slučaju likvidacije ili stečaja isplatiti neposredno prije navedenog instrumenta	REDOVNE DIONICE, POVLAŠTENE DIONICE
29.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata	-
30.	Ako postoje, navesti neusklađene karakteristike	-

c) Opis svih ograničenja koja se primjenjuju pri izračunavanju regulatornog kapitala u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banke, instrumenata kapitala, regulatornih usklađivanja i prilagođavanja na koje se ograničenja odnose.

U skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke (član 9. stav f) Odluke – Redovan osnovni kapital – regulatorna usklađivanja) u okviru redovnog osnovnog kapitala prikazuje ulaganja banke u vlastite instrumente kapitala, uključujući vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala za koje banka ima stvarnu ili potencijalnu obavezu kupovine na osnovu postojeće ugovorene obaveze.

Pravni osnov sticanja vlastitih dionica je član 243. Zakona o privrednim društvima, jer je Vakufska banka d.d. Sarajevo dana 30.06.2020. godine, na XIX sjednici Skupštine Vakufske banke pored ostalih, donijela i Odluku o statusnoj promjeni pripajanja Vakufske banke d.d. Sarajevo ASA Banci d.d. Sarajevo broj: SK-2018/2020 od 30.06.2020. godine.

Donošenju pomenute Odluke usprotivila se grupa tzv. „manjinskih dioničara“ istovremeno zahtijevajući od Banke da u skladu sa članom 243. Zakona o privrednim društvima F BiH (Sl. novine FBiH 81/2015), izvrši otkup njihovih dionica.

Po zahtjevu manjinskih dioničara Banka je dužna otkupiti njihove dionice u roku tri mjeseca od dana prijema zahtjeva, uz isplatu po pravičnoj tržišnoj vrijednosti za period od dana objavljivanja obavještenja do datuma održavanja skupštine. Međutim, Zahtjev za otkup se nije mogao realizovati u roku od tri mjeseca zbog nemogućnosti rada i odlučivanja Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH.

Pravična tržišna vrijednost podrazumijeva prosječnu vrijednost trgovanja dionicama banke u posljednjih šest mjeseci od dana objavljivanja obavještenja, koja za dionice Vakufske banke iznosi 31,5957 KM po dionici.

7. INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA KAPITALNE ZAHTJEVE I ADEKVATNOST KAPITALA

I. Banka objavljuje slijedeće podatke, odnosno informacije koje se odnose na kapitalne zahtjeve i adekvatnost regulatornog kapitala su:

a) Iznos kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik (standardizovani pristup), za svaku kategoriju izloženosti

R.br.	STAVKA	Iznos izloženosti ponderisan rizikom	Kapitalni zahtjev
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	0	0
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	3.543	425
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	0	0
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0
6.	Izloženosti prema institucijama	12.923	1.551
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	79.837	9.580
8.	Izloženosti prema stanovništvu	175.515	21.062
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	185.295	22.235
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obveza	12.599	1.512
11.	Visokorizične stavke	0	0
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	1.522	183
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	785	94
16.	Ostale izloženosti	26.915	3.230
17.	Ukupni kapitalni zahtjev za kreditni rizik		59.872
18.	Kapitalni zahtjevi za iznos namirenja / isporuke		0
19.	Kapitalni zahtjev za tržišne rizike		0
19.1.	Kapitalni zahtjev za specifični i opšti rizik pozicije po osnovu dužničkih i vlasničkih instrumenata		0
19.2.	Kapitalni zahtjev za velike izloženosti koje proizilaze iz stavki u knjizi trgovanja		0
19.3.	Kapitalni zahtjev za devizni rizik		0
19.4.	Kapitalni zahtjev za robni rizik		0
20.	Kapitalni zahtjev za operativni rizik		4.499
21.	Stopa redovnog osnovnog kapitala	17,14%	
22.	Stopa osnovnog kapitala	17,14%	
23.	Stopa regulatornog kapitala	17,43%	

b) Iznos kapitalnog zahtjeva za rizik namirenja (isporuke)

Banka ne izdvaja kapitalni zahtjev rizik namirenja.

c) Iznos pojedinačnih kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike, sa posebnim objavljivanjem iznosa kapitalnih zahtjeva za specifični i opšti rizik pozicije po osnovu dužničkih i vlasničkih instrumenat, dodatnog kapitalnog zahtjeva za velike izloženosti koje prekoračuju ograničenja definisana Odlukom o velikim izloženostima, kapitalnih zahtjeva za devizni rizik i kapitalnih zahtjeva za robni rizik

Ukupna devizna pozicija zbira za sve ostale valute (uključujući pozicije u investicione fondove tretirane kao različita valuta) na izvještajni datum 31.12.2021. godine iznosila je manje od 2% regulatornog kapitala, te Banka u skladu sa odredbama člana 137. Odluke o izračunavanju kapitala banke nije bila u obavezi izračunati regulatorni kapitalni zahtjev. Prilikom izračuna internih kapitalnih zahtjeva u ICAAP-u, Banka je na osnovu kretanja devizne pozicije i srednjeg kursa valuta u 2021. godini izračunala prosječnu otvorenu deviznu i eventualni gubitak koji bi mogao nastati usljed kursnih razlika, što je rezultiralo internim kapitalnim zahtjevom u visini od 19 hiljada KM.

d) Iznos kapitalnog zahtjeva za operativni rizik i vrstu pristupa primijenjenog za računanje ovog zahtjeva (pristup osnovnog pokazatelja ili standardizovani pristup)

Banka za izračun regulatornog kapitalnog zahtjeva u skladu sa članom 104. Odluke o izračunavanju kapitala banke koristi pristup izračuna na bazi relevantnog pokazatelja, a isti pristup je zadržan i za potrebe ICAAP-a. Kapitalni zahtjev za operativni rizik na 31.12.2021. godine iznosi 4.499 hiljada KM.

e) Dodatni kapitalni zahtjevi za velike izloženosti iz knjige trgovanja

Banka nema knjigu trgovanja, te ne izdvaja dodatni kapitalni zahtjev za velike izloženosti iz knjige trgovanja.

f) Stope kapitala (stopa redovnog osnovnog kapitala, stopa osnovnog kapitala i stopa regulatornog kapitala)

Stopa regulatornog kapitala predstavlja omjer regulatornog kapitala banke i ukupnog iznosa izloženosti riziku izražena u postotku i na dan 31. decembra 2021 godine iznosi 17,43%, što je iznad propisanog minimuma 12% definisanog od strane Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine u Odluci o izračunavanju kapitala banke.

Stopa redovnog osnovnog kapitala banke predstavlja omjer redovnog osnovnog kapitala banke i ukupnog iznosa izloženosti riziku izražena u postotku i na dan 31. decembra 2021 godine je 17,14%, što je iznad propisanog minimuma 6,75% definisanog od strane Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine u Odluci o izračunavanju kapitala banke.

Stopa osnovnog kapitala banke predstavlja omjer osnovnog kapitala banke i ukupnog iznosa izloženosti riziku izražena u postotku i na dan 31. decembra 2021 godine iznosi 17,14%, što

je iznad propisanog minimuma 9% definisanog od strane Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine u Odluci o izračunavanju kapitala banke.

II. Banka objavljuje sljedeće podatke, odnosno informacije koje se odnose na izloženost Banke kreditnom riziku, uključujući tehnike smanjenja kreditnog rizika i informacije o vanjskim institucijama za procjenu kreditnog rizika - ECAI ili agencijama za kreditiranje izvoza - ECA:

a) Primjenjenu definiciju izloženosti u statusu neizmirenja obaveza

Proces upravljanja kreditnim rizikom je stalna i neprekidna aktivnost i podrazumijeva praćenje vijeka trajanja svakog plasmana od momenta njegovog odobrenja do momenta naplate u cijelosti. Postupak internog upravljanja kreditnim rizikom podrazumijeva sveobuhvatan sistem internih akata, organizacije, sistema internih kontrola, te metodologiju mjerenja, praćenja i ovladavanja rizikom koji imaju za cilj usklađivanje profila rizičnosti sa sklonošću preuzimanju rizika odnosno apetitom za rizik.

Sektor za upravljanje rizicima je zadužen za kontrolu kvalitete, praćenje i prepoznavanje problema kod jednom preuzetih kreditnih rizika. Banka je definisala pouzdan proces odobravanja kredita kroz sveobuhvatnu analizu klijenata/transakcije te korištenjem restriktivne kreditne politike i modela rangiranja kontinuiranim aktivnostima minimizira nastanak kreditnih rizika.

Izveštaji o kreditnom riziku uključuju analizu portfolija po segmentima, po sektorima djelatnosti, po klasifikacijskim nivoima kreditnog rizika, prema kategorijama rizičnosti i prema stepenu pokrivanja rezervacijama za očekivane kreditne gubitke i ispravkama vrijednosti. Banka primjenjuje regulatornu definiciju za klasifikaciju izloženosti u status neizmirenja obaveza. To su izloženosti za koje je ispunjen jedan ili oba od sljedećih uslova:

- a) Dužnik kasni sa otplatom dospjelih obaveza prema banci duže od 90 dana u materijalno značajnom iznosu. Pod materijalno značajnim iznosom podrazumijevaju su ukupna dospjela potraživanja od:
 - fizičkog lica u iznosu većem od 200 KM i 1% ukupne bilansne izloženosti dužnika,
 - pravnog lica u iznosu većem od 1.000 KM i 1% ukupne bilansne izloženosti dužnika
- b) Banka smatra izvjesnim da dužnik neće u potpunosti izmiriti svoje obaveze prema banci, njenom matičnom društvu ili bilo kojem od njenih zavisnih društava pravnog lica ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz kolaterala (engl. Unlikelihood to pay – UTP).

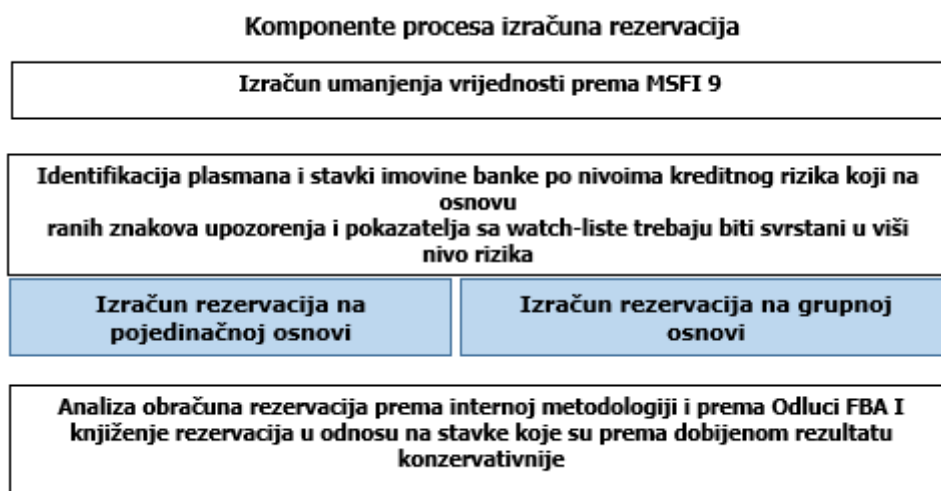
U proces utvrđivanja očekivanih kreditnih gubitaka je uključen:

- Odjel za kontrolu kreditnog rizika i upravljanje strateškim rizicima, koji ne učestvuje u procesu ugovaranja transakcija. Isti priprema Prijedlog knjigovodstvenog evidentiranja očekivanih kreditnih gubitaka se dostavlja na razmatranje i odobrenje od strane Uprave Banke.
- Sektor Operacija – odgovoran je za operativni proces knjiženja očekivanih kreditnih gubitaka
- Uprava Banke je u obavezi vršiti samoprocjenu metodologije minimalno jednom godišnje te o rezultatima samoprocjene izvještavati Nadzorni odbor i FBA,
- Interna revizija Banke dužna je periodično minimalno jednom godišnje ocjenjivati rezultate samoprocjene metodologije, te kreirati izvještaj sa mišljenjem i potrebnim preporukama.

- Eksterni revizor u okviru redovite godišnje revizije treba dati komentare i preporuke u vezi s internom metodologijom.

b) Opis pristupa i metoda za utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka za kreditni rizik

Cjelokupni proces rezervisanja ili formiranja ispravki vrijednosti je standardni dio procesa upravljanja kreditnim rizikom Banke, te se ne bi trebao odvojeno razmatrati, odnosno i svi ostali interni akti Banke iz oblasti upravljanja kreditnim rizikom, kao i relevantni procesi se mogu smatrati komponentom procesa izračuna ispravki vrijednosti. Ipak, cjeline navedene u donjem dijagramu su ključne komponente procesa rezervi implementiranog u Banci.

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost komitenata, te na mjesečnom nivou vrši procjenu umanjenja vrijednosti bilansne i vanbilansne izloženosti kreditnom riziku.

U okviru ovog procesa se provodi analiza da li postoji objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti zasebno za imovinu koja je pojedinačno značajna i grupno za imovinu koja nije pojedinačno značajna.

Banka je dužna da na individualnoj osnovi utvrđuje očekivani kreditni gubitak za pojedinačno značajne izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 3. Pojedinačno značajna izloženost je definisana u skladu sa čl. 17 Uputstva za klasifikaciju i vrednovanje finansijske aktive, koji zavisi od veličine aktive banke. U skladu sa istim članom Uputstva, banka može definisati i niže pragove od navedenih. Shodno navedenom, Banka je definisala sljedeće pragove značajnosti:

- ukupna izloženost prema klijentu je veća od 25.000 KM za fizička lica
- ukupna izloženost prema klijentu je veća od 0 KM za pravna lica

Banka svaku izloženost koju vrednuje po amortizovanom trošku i po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit raspoređuje u jednu od sljedećih kategorija:

- nivo kreditnog rizika 1** – nizak nivo kreditnog rizika (engl. performing),
- nivo kreditnog rizika 2** – povećan nivo kreditnog rizika (engl. underperforming) i
- nivo kreditnog rizika 3** – izloženosti kod kojih je nastalo umanjenje vrijednosti, odnosno izloženosti u statusu neizmirenja obaveza (engl. non-performing).

Za sve pojedinačno značajne izloženosti za koje je identificiran status neizmirenja obaveza ili su identifikovani rani znaci upozorenja Banka vrši odvojenu analizu očekivanih novčanih tokova.

Sve pojedinačno značajne izloženosti za koje nije tokom redovnih monitoring analiza i dostupnih podataka identificiran status ranih znakova upozorenja ili neizmirenja obaveza, Banka segmentira u homogene skupine, te vrši grupnu procjenu umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke, pri čemu se kod procesa priznavanja efekata ispravki vrijednosti također uzima u obzir analiza efekata dobijenih primjenom interne metodologije, te minimalnih zahtjeva u skladu sa odredbama čl. 23 i 24 Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitak, te se knjiže rezultati koji su konzervativniji.

Na osnovu navedenog, Banka razlikuje sljedeće pristupe mjerenja umanjenja vrijednosti:

- Grupna procjena
- Individualna procjena

Iste rezultiraju jednom od sljedeće tri vrste rezervi (uključujući 2 potkategorije za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza):

- 1) Izloženost nije u statusu neispunjavanja obaveze (nivo kreditnog rizika 1) – rezerve za očekivane gubitke – ispravka vrijednosti za očekivane gubitke se za izloženosti se izračunavaju na dvanaestomjesečnom nivou
- 2) Izloženost ima znake ranog upozorenja (nivo kreditnog rizika 2)- rezerve za očekivane gubitke se izračunavaju na cjeloživotnom nivou
- 3a) Izloženost je u statusu neizmirenja obaveza (nivo kreditnog rizika 3) pojedinačno značajna - Specifične rezerve za kreditne gubitke na pojedinačnoj osnovi. Mjerenje umanjenja vrijednosti bazirano na pojedinačnoj procjeni pojedine izloženosti, uzimajući u obzir očekivane buduće novčane tokove i povrate od kolaterala kroz vjerovatnoćom ponderisane scenarije
- 3b) Izloženost je u statusu neizmirenja obaveza (nivo kreditnog rizika 3) ali nije pojedinačno značajna - Specifične rezerve za kreditne gubitke na grupnoj osnovi. Mjerenje umanjenja vrijednosti za pojedinačno neznačajne izloženosti, gdje je identificiran događaj gubitka na pojedinačnoj razini, uzimajući u obzir procjenu umanjenja vrijednosti portfolija imovine sa sličnim karakteristikama, na bazi formule, a ne preko individualnih projekcija novčanih tokova. Vektor vjerovatnoće defaulta je konstanta (vrijednosti 1).

Banka utvrđuje očekivani kreditni gubitak za izloženosti na grupnoj osnovi u skladu sa sljedećom opštom formulom:

$$ECL = PD \times LGD \times EaD$$

gdje je:

- ECL** – očekivani kreditni gubitak (engl. Expected Credit Loss),
- PD** – vjerovatnoća nastupanja statusa neizmirenja obaveza (engl. Probability of Default),
- LGD** – gubitak usljed nastupanja statusa neizmirenja obaveza (engl. Loss Given Default),
- EaD** – izloženost u trenutku nastanka statusa neizmirenja obaveza (engl. Exposure at Default).

Banka utvrđuje očekivani kreditni gubitak za izloženosti na individualnoj osnovi kao pozitivnu razliku između bruto knjigovodstvene vrijednosti izloženosti i procijenjenih budućih novčanih tokova (od operativnih prihoda i/ili realizacije kolaterala) tokom očekivanog vijeka trajanja

stavke finansijske aktive diskontovanih efektivnom kamatnom stopom važećom na datum izvještavanja. Banka može koristiti više različitih scenarija (od operativnih prihoda i/ili realizacije kolaterala) prilikom procjenjivanja izvjesnosti budućih novčanih tokova sa procentima vjerovatnoće njihovog ostvarenja.

c) Ukupan iznos izloženosti Banke nakon prilagodbe vrijednosti i rezervisanja, izuzimajući efekte tehnika smanjenja kreditnog rizika (neto izloženosti), kao i prosječni iznos izloženosti tokom perioda, po kategorijama izloženosti u slijedećem obrascu:

Ukupna i prosječna neto vrijednost izloženosti			
R.br	Kategorija izloženosti	Neto vrijednost na kraju perioda	Prosječna neto izloženost tokom perioda
1.	Izloženosti prema centralne vlade ili centralne banke	279.072	158.825
2.	Izloženosti prema regionalne vlade ili lokalnim vlastima	70.439	51.124
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	-	-
4.	Izloženosti prema multilateralne razvojnim bankama	-	-
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-
6.	Izloženosti prema institucijama	35.687	19.590
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	107.265	99.766
8.	Izloženosti prema stanovništvu	250.959	145.225
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	273.219	255.726
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obveza	12.480	10.218
11.	Visokorizične stavke	-	-
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	1.522	1.524
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	785	643
16.	Ostale izloženosti	219.205	101.792

d) Geografska podjela izloženosti po značajnijim područjima i kategorijama izloženosti uz detaljniju razradu po potrebi u slijedećem obrascu:

R.br	Kategorija izloženosti	KANTON SARAJEVO	ZENICKO-DOBOJSKI KANTON	TUZLANSKI KANTON	UNSKO-SANSKI KANTON	SREDNJO BOSANSKI KANTON	HERCEGOVACKO-NERETVA NSKI KANTON	BOSANSKI O-PODRINJSKI	REPUBLIKA SRPSKA	OSTALA GEOGRAFSKA PODRUČJA	ITALIJA	TURSKA	OSTALE ZEMLJE	UKUPNO
1.	Izloženosti prema centralne vlade ili centralne banke	279.072	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	279.072
2.	Izloženosti prema regionalne vlade ili lokalnim vlastima	22.164	3.322	4	0	1.894	1	-	43.054	-	-	-	-	70.439
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	Izloženosti prema multilateralne razvojnim bankama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Izloženosti prema institucijama	4.656	1	-	0	-	-	-	-	0	9.407	10.013	11.611	35.687
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	41.840	20.985	27.136	3.715	3.482	3.560	1.153	840	4.542	-	-	12	107.265
8.	Izloženosti prema stanovništvu	87.152	66.702	28.258	17.311	21.217	22.319	5.335	1.893	766	0	0	6	250.959
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	72.304	81.540	41.401	39.098	13.296	9.496	2.381	11.383	2.321	-	-	-	273.219
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obveza	7.494	264	595	2.512	718	542	3	0	352	-	-	-	12.480
11.	Visokorizične stavke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	1.522	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.522
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	659	25	32	-	-	57	-	-	-	-	-	12	785
16.	Ostale izloženosti	187.679	19.595	3.474	2.608	1.672	2.588	480	-	1.109	-	-	-	219.205

Izveštaj o objavljivanju podataka i informacija banke na dan 31.12.2021. godine

Značajna geografska područja obuhvataju grupu značajnih zemalja / geografskih područja u kojima banka ima izloženosti (napr. Zemljama članicama EU, trećim zemljama, kantonima itd). Banka određuje geografska područja koja su za nju značajna odnosno u kojima ima značajne izloženosti.

Značajna zemlja je zemlja u kojoj sjedište imaju lica prema kojima banka u ukupnom iznosu ima značajne izloženosti.

Izloženosti prema geografskim područjima ili zemljama koje se ne smatraju značajnim potrebno je zajedno navesti u koloni „ostala geografska područja“ i „ostale zemlje“.

Izloženosti prema međunarodnim organizacijama neće se dodjeliti zemlji sjedišta insitucije, nego geografskom području navedenom u koloni „ostala geografska područja“.

Materijalno značajnim geografskim područjima, Banka smatra područja u kojima je udio izloženosti u ukupnoj neto izloženosti veći od 1%.

Geografska područja unutar Bosne i Hercegovine podijeljena su na kantone, dok su izloženosti prema drugim zemljama određene prema značajnijim izloženostima.

e) Podjela izloženosti prema vrsti djelatnostii kategorijama izloženosti uz detaljniju razradu prema potrebi; banka razvrstava izloženosti prema privrednim granama ili vrstama drugih ugovornih strana i kategorijama izloženosti i objavljuje na slijedećem obrascu:

R.br	Kategorija izloženosti (:)	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hoteljerstvo i ugostiteljstvo)	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	Građevinarstvo	Informacije i komunikacije	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	Obrazovanje	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodaranjem otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	Ostale uslužne djelatnosti	Pojtoprivređa, šumarstvo i ribolov	Poslovanje nekretninama	Prerađivačka industrija	Prijevoz i skladištenje	Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	Umjetnost, zabava i rekreacija	Vađenje ruda i kamena	UKUPNO
Izloženosti prema																					
1	centralne vlade ili centralne banke	-	-	-	279.072	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	279.072
2	regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	-	-	2.661	2	-	-	67.742	-	-	-	-	-	-	-	-	35	-	-	-	70.439
3	subjektima javnog sektora	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	multilateralne razvojnim bankama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	institucijama	-	-	-	35.687	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35.687
7	privrednim društvima	327	1.039	1.249	6.261	15.030	1.307	66	30	2.580	467	3.358	1.263	22.915	10.187	1.291	5.055	29.291	55	5.495	107.265

R.br	Kategorija izloženosti (:)	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	Građevinarstvo	Informacije i komunikacije	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	Obrazovanje	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodaranjem otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	Ostale uslužne djelatnosti	Pojgojpriveda, šumarstvo i ribolov	Poslovanje nekretninama	Prerađivačka industrija	Prijevoz i skladištenje	Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	Umjetnost, zabava i rekreacija	Vađenje ruda i kamena	UKUPNO
Izloženosti prema																					
8	malim i srednjim preduzećima	43	23	28	20	3.730	271	1	0	456	132	169	1.902	4.246	2.662	104	220	6.894	251	11	21.164
9	stanovništvu																				
10	Osiguranim nekretninama	174	10.312	1.950	710	31.100	947	-	36	9.260	144	5.727	3.996	33.255	8.204	2.948	1.065	90.975	-	14.081	214.883
11	Izloženosti u statusu neizmirenja obveza	14	-	-	21	38	393	71	55	-	32	407	496	3.342	2	-	8	6.942	-	-	11.822
12	Visokorizične stavke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	-	-	-	1.522	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.522
16	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	-	-	-	347	-	28	-	-	-	74	-	227	73	-	4	-	-	-	32	785
17	Ostale izloženosti	-	44	-	217.943	-	-	-	-	-	955	-	-	127	-	-	-	136	-	-	219.205

f) Preostali rok dospijea svih izloženosti, po kategorijama izloženosti, a ako je primjenjivo i detaljnije na slijedećem obrascu:

R.br	Kategorija izloženosti	≤ 1 god	>1 ≤ 5 god	> 5 god	Nije navedeno dospijee	Ukupno
1.	Izloženosti prema centralne vlade ili centralne banke	279.072	-	-	-	279.072
2.	Izloženosti prema regionalne vlade ili lokalnim vlastima	-	6.094	2.565	61.781	70.439
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	-	-	-	-	-
4.	Izloženosti prema multilateralne razvojnim bankama	-	-	-	-	-
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-
6.	Izloženosti prema institucijama	-	-	-	35.687	35.687
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	25.889	73.909	3.886	3.581	107.265
8.	Izloženosti prema stanovništvu	5.290	84.898	159.479	1.291	250.959
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	31.386	92.074	149.760	-	273.219
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obveza	735	1.866	9.765	114	12.480
11.	Visokorizične stavke	-	-	-	-	-
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-	-	-	-
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	-	-	-	1.522	1.522
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	-	-	-	785	785
16.	Ostale izloženosti	5	1	15	219.184	219.205

Neto vrijednost izloženosti prikazuje se prema preostalim ugovorenim rokovima do dospijea. Kada izloženost nema neveden rok dospijea iz bilo kojih razloga ili kada druga ugovorna strana može odabrati datum otplate, iznos ove izloženosti je raspoređen u kolonu „nije navedeno dospijee“.

Kada se iznos otplaćuje u ratama, izloženost se raspoređuje u kolone sa periodima do dospijea prema posljednoj rati.

g) Prema značajnoj privrednoj grani, iznos bruto izloženosti u statusu neizmirenja obaveza, bruto iznosu dospjelih nenaplaćenih potraživanja i bruto iznosu ostalih izloženosti sa pripadajućim ispravkama vrijednosti (rezervisanjima za očekivane kreditne gubitke) u slijedećem obrascu:

R.br.	Grane privrede	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti dospjelih nenaplaćenih potraživanja	Ispravke vrijednosti izloženosti dospjelih nenaplaćenih	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza
1.	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	250	236	-	-	551	7
2.	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hoteljerstvo i ugostiteljstvo)	44	-	2.959	399	7.395	68
3.	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	42	42	414	21	5.536	41
4.	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	162	140	754	38	409.592	501
5.	Građevinarstvo	3.038	3.000	1	0	50.255	397
6.	Informacije i komunikacije	1.448	1.055	22	1	2.558	25
7.	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	370	299	10	1	67.662	83
8.	Obrazovanje	102	47	-	-	67	1
18.	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodaranjem otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	-	-	347	17	11.015	97
9.	Ostale uslužne djelatnosti	1.161	183	37	2	799	8
10.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	1.007	601	3	0	9.331	80
11.	Poslovanje nekretninama	1.871	1.375	4	0	7.805	422
12.	Preradivačka industrija	24.690	21.221	1.522	77	55.960	532
13.	Prijevoz i skladištenje	624	622	510	26	19.775	168
14.	Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	-	-	-	-	4.387	41
15.	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	1.858	1.850	76	4	6.356	54
16.	Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	15.249	8.171	4.963	274	123.611	1.137
17.	Umjetnost, zabava i rekreacija	1	1	223	11	95	1
19.	Vadenje ruda i kamena	-	-	244	12	19.569	182
20.	Djelatnosti domaćinstva kao poslodavca, djelatnosti domaćinstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za sopstvenu upotrebu	-	-	-	-	-	-
21.	Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i organa	-	-	-	-	-	-
22.	Ostalo neraspoređeno	-	-	-	-	-	-
23.	Ukupno	51.919	38.844	12.090	882	802.320	3.845

h) Prikaz promjena u ispravkama vrijednosti (Rezervisanjima za očekivane kreditne gubitke) koji uključuje početno stanje, promjene u toku izvještajnog razdoblja i završno stanje Banka odvojeno prikazuje ispravke vrijednosti, odnosno očekivane kreditne gubitke uključujući gubitke po vanbilansnim stavkama za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza i izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza prema slijedećoj tabeli:

		Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obveza
1.	Početno stanje	20.785	6.064
2.	Nove ispravke vrijednosti tokom perioda	28.054	11.399
3.	Iznos umanjnja ispravki vrijednosti	- 810	- 10.574
4.	Završno stanje	48.029	6.888

U skladu sa članom 55. Odluke o izračunavanju kapitala banke, Banka institucijama za koje postoji kreditna procjena odabranog ECAI-a (Banka koristi kreditnu procjenu jedne od priznatih finansijskih institucija (Moody's/S&P) i izloženostima čiji je preostali rok do dospijeca kraći od tri mjeseca ponderiše izloženost u skladu sa članom 56. Odluke i definisanih pondera.

U skladu sa članom 55. Odluke, za institucije za koje ne postoji kreditna procjena odabranog ECAI-a dodjeljuje se ponder rizika u skladu sa stepenom kreditne kvalitete koji je dodijeljen izloženostima prema centralnim vladama u kojoj institucija ima sjedište.

Za izloženosti prema institucijama kojima nije dodijeljen rejting, a koje imaju sjedište u državama čijoj centralnoj vladi nije dodijeljen rejting ponder rizika je 100%.

Za izloženosti prema institucijama kojima nije dodijeljen rejting čiji je izvorni efektivni rok do dospijeca tri mjeseca ili kraći ponder rizika je 20%.

U informacioni sistem banke, Sektor sredstava za svaku banku unosi rejting na osnovu kojeg se automatski dodjeljuje ponder za obračun rizikom ponderisane aktive. Sektor sredstava dodatno vrši kontrole rejtinga banaka na mjesečnom nivou.

- a) za svaku od kategorija izloženosti:
- 1) naziv odabrane ECAI ili ECA, kao i razloge za svaku promjenu izbora istih;
 - 2) kategorije izloženosti za koje se upotrebljava procjena kreditnog rejtinga ECAI ili ECA;
 - 3) opis procedura koje se odnose na primjenu kreditnog rejtinga izdavaoca ili emitovanih finansijskih instrumenata izdavaoca na pojedine pozicije iz bankarske knjige;
 - 4) raspoređivanje kreditnih rejtinga izabrane ECAI ili ECA u odgovarajuće nivoe kreditnog rizika;
 - 5) iznose izloženosti prije i poslije korištenja kreditne zaštite za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza i za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza u vidu slijedeće tabele:

R.br	Kategorija izloženosti	Vrijednosti neto izloženosti prije korištenja kreditne zaštite		Vrijednosti neto izloženosti poslije korištenja kreditne zaštite	
		Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza
1.	Izloženosti prema centralne vlade ili centralne banke	279.072	-	279.072	-
2.	Izloženosti prema regionalne vlade ili lokalnim vlastima	70.439	-	70.439	-
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	-	-	-	-
4.	Izloženosti prema multilateralne razvojnim bankama	-	-	-	-
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-
6.	Izloženosti prema institucijama	35.687	-	35.687	-
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	107.265	-	107.265	-
8.	Izloženosti prema stanovništvu	250.959	-	250.959	-
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	273.219	-	273.219	-
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	-	12.480	-	12.480
11.	Visokorizične stavke	-	-	-	-
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima s kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-	-	-
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicionim fondovima	1.522	-	1.522	-
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	785	-	785	-
16.	Ostale izloženosti	219.205	-	219.205	-

8. INFORMACIJE KOJE SE ODNOSE NA ZAŠTITNE SLOJEVE KAPITALA

Banka objavljuje podatke, odnosno informacije koji se odnose na zahtjeve za održavanja zaštitnog sloja kapitala za očuvanje kapitala i ostale zaštitne slojeve kapitala, u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banke.

Zaštitni sloj za očuvanje kapitala Banka mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku a koji se sastoji samo iz stavki redovnog osnovnog kapitala, nakon ispunjenja stope redovnog osnovnog kapitala od 6,75% i ne može se koristiti za održavanje stope osnovnog i stope ukupnog kapitala.

Zahtjev za kombinirani zaštitni sloj predstavlja redovni osnovni kapital koji je namijenjen za ispunjavanje zahtjeva za zaštitnim slojem za očuvanje kapitala, uvećan za sljedeće zaštitne slojeve kapitala, u zavisnosti šta je primjenjivo:

- a) protuciklički zaštitni sloj specifičan za Banku;
- b) zaštitni sloj za sistemski važnu Banku;
- c) zaštitni sloj za sistemski rizik.

Ukoliko Banka ispunjava zahtjev za kombinovani zaštitni sloj ne može vršiti raspodjelu dobiti u vezi sa redovnim osnovnim kapitalom, ako bi to dovelo do smanjenja redovnog osnovnog kapitala do nivoa na kojem više ne ispunjava kombinovani zaštitni sloj. Ukoliko Banka ne ispunjava zahtjev za kombinovani zaštitni sloj dužna je izračunavati najveći raspodjeljivi iznos (NRI) i obavijestiti Agenciju o NRI-u. Prije izračunavanja NRI-a Banka ne smije poduzeti bilo koju od sljedećih aktivnosti:

- a) izvršiti raspodjelu dobiti vezano uz redovni osnovni kapital;
- b) formirati obavezu isplate varijabilnih naknada ili diskrecionih penzijskih pogodnosti ili izvršiti isplatu varijabilnih naknada, ukoliko u tom trenutku ne ispunjava zahtjev za kombinirani zaštitni sloj;
- c) izvršiti plaćanja po instrumentima dodatnog osnovnog kapitala.

Ako Banka ne ispunjava zahtjev za održavanje zaštitnih slojeva za očuvanje kapitala, dužna je sačiniti plan za očuvanje kapitala i dostaviti ga Agenciji najkasnije u roku od pet radnih dana nakon što je ustanovila da neće uspjeti ispuniti taj zahtjev, osim ako Agencija odobri produžetak tog roka na 10 dana. Agencija će izdati takvo odobrenje samo u pojedinim slučajevima, na osnovu procjene konkretnih okolnosti, uzimajući u obzir obim i složenost poslovanja Banke.

Plan za očuvanje kapitala sadrži sljedeće:

- a) procjene prihoda i rashoda i planiranu bilansnu sumu i strukturu stavki bilansa;
- b) mjere za povećanje propisanih stopa kapitala Banke;
- c) plan i okvir za povećanje redovnog osnovnog kapitala kako bi se u cijelosti ispunio zahtjev za održavanje zaštitnih slojeva za očuvanje kapitala;
- d) sve druge informacije koje Agencija smatra potrebnim za provođenje ocjene.

9. INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA STOPU FINANSIJSKE POLUGE

Banka objavljuje slijedeće podatke, odnosno informacije o stopi finansijske poluge i upravljanju rizikom prekomjerne finansijske poluge:

a) Stopu finansijske poluge izračunatu u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banke na slijedećem obrascu:

Banka je dužna da osigura i održava stopu finansijske poluge najmanje u iznosu od 6%. Stopa finansijske poluge izračunava se tako da se mjera kapitala Banke podijeli sa mjerom ukupne izloženosti Banke, te se izražava u postotku.

Vrijednosti izloženosti	Iznos
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije (CCF) 10 % u skladu s članom 37. stav (8) tačka a) Odluke o izračunavanju kapitala banke	11.211
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije (CCF) 20 % u skladu s članom 37. stav (8) tačka b) Odluke o izračunavanju kapitala banke	8.074
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije (CCF) 50 % u skladu s članom 37. stav (8) tačka c) Odluke o izračunavanju kapitala banke	13.217
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije (CCF) 100 % u skladu s članom 37. stav (8) tačka d) Odluke o izračunavanju kapitala banke	4.220
Ostala imovina	1.041.955
(-) Iznos odbitnih stavki aktive – osnovni kapital - u skladu sa članom 37. stav (3) Odluke o izračunavanju kapitala banke	-1.433
Izloženost stope finansijske poluge – u skladu sa članom 37. stav (4) Odluke o izračunavanju kapitala banke	1.077.244
Kapital	
Osnovni kapital – u skladu sa članom 37. stav (3) Odluke o izračunavanju kapitala banke	91.921
Stopa finansijske poluge	
Stopa finansijske poluge - u skladu sa članom 37. stav (2) Odluke o izračunavanju kapitala banke	8,53%

b) Pregled stavki uključenih prilikom utvrđivanja mjere ukupne izloženosti banke, koja predstavlja nazivnik prilikom izračunavanja stope finansijske poluge

Mjera ukupne izloženosti banke predstavlja zbir vrijednosti izloženosti:

1. Imovine – bilansne pozicije koje se umanjuju samo za ispravke vrijednosti, osim stavki koje se odbijaju prilikom utvrđivanja osnovnog kapitala
2. Finansijskih derivata
3. Repo treansakcije, transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, transakcije sa dugim rokom namirenja i maržnih kredita i
4. Vanbilansnih stavki - vanbilansne pozicije se umanjuju za rezerve izračunate po međunarodnim računovodstvenim standardima.

c) Opis najznačajnijih faktora koji su uticali na promjenu stope finansijske poluge u odnosu na prethodnu objavu

Tokom 2021. godine nije bilo značajnih faktora koji su uticali na promjenu stope finansijske poluge, ista je u odnosu na 31.12.2020.godine (8,57%) smanjena za 0,04 procentna poena (31.12.2021.godine 8,53%).

d) Opis postupaka koje banka primjenjuje za upravljanje rizikom prekomjerne finansijske poluge

U godišnjoj sveobuhvatnoj identifikaciji i analizi rizika Banka je rizik prekomjerne finansijske poluge ocijenila materijalno neznačajnim.

10. INFORMACIJE KOJE SE ODNOSE NA LIKVIDNOSNE ZAHITJEVE

Banka objavljuje podatke, odnosno informacije koje se odnose na minimalne kvalitativne i kvantitativne zahtjeve za upravljanje rizikom likvidnosti u skladu sa Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti banaka, a najmanje:

a) Strategije i postupke za upravljanje rizikom likvidnosti

U sklopu uspostave internog procesa procjene adekvatnosti likvidnosti Banka je uspostavila i provodi strategiju upravljanja likvidnošću koja je zasnovana na Strategiji poslovanja Banke i Strategiji upravljanja rizicima u Banci i kao takva je sastavni dio ukupnog procesa upravljanja Bankom.

Banka osigurava usklađenost svoje likvidne imovine i svojih neto likvidnosnih odliva čime se osigurava sposobnost Banke da upotrebljava zaštitne slojeve likvidnosti za ispunjavanje likvidnosnih odliva tokom perioda stresa. Banka u potpunosti osigurava usklađenost, što je vidljivo kroz zadovoljavanje LCR pokazatelja i održavanjem istog iznad propisanog regulatornog nivoa.

Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumjeva sposobnost Banke da potpuno i bez odlaganja izvršava sve preuzete obaveze na dan njihovog dospijea, odnosno, upravljanje likvidnošću podrazumjeva upravljanje novčanim tokovima Banke, na način koji omogućava izvršenje finansijskih obaveza u roku dospijea.

Upravljanje rizikom likvidnosti uključuje definisanje strategije za upravljanje ovom vrstom rizika na razini Banke, te omogućavanje efikasnog praćenja nivoa likvidnosti za Upravu i viši menadžment, implementaciju adekvatnog procesa za mjerenje i kontrolu rizika likvidnosti. Usklađenost Strategije likvidnosti i Strategije poslovanja Banke postiže se jačanjem primarnih izvora Banke kroz povećanje depozitne baze u segmentu poslovanja sa stanovništvom i privredom, optimizaciju koncentracije u izvorima finansiranja te adekvatan rast rezervi likvidnosti u cilju postizanja primjerenog nivoa interne likvidnosti prilagođene poslovnom modelu.

Sistem upravljanja rizikom likvidnosti Banke osigurava održavanje dovoljno likvidnih sredstava u obliku rezervne, visokokvalitetne, nezaložene likvidne imovine. Za korištenje navedenih sredstava ne smije biti nikakvih pravnih ili operativnih prepreka.

Sistem upravljanja rizikom likvidnosti zasnovan je na:

- dizajniranju i provođenju stres test scenarija, kako bi se osiguralo pravovremeno podmirenje svih obveza i u stresnim uslovima;
- razvoju relevantnog skupa pokazatelja, čijom se analizom i mjerenjem adekvatno upravlja rizikom likvidnosti;
- upravljanju rizikom likvidnosti kroz sistem limita i pokazatelja ranog upozorenja, koji su definisani na način da izražavaju Bančinu sklonost preuzimanja rizika u skladu sa strateškim odrednicama.

b) Način organizovanja funkcije upravljanja rizikom likvidnosti u banci, uključujući i sistem izvještavanja i mjerenja rizika likvidnosti

Kako bi udovoljila zakonskim i internim propisima i odlukama, uspostavila načelo sigurnosti i stabilnosti, te postigla planiranu profitabilnost poslovanja, Banka primjenjuje sistem mjerenja i ograničavanja rizika likvidnosti te izvještavanja o navedenom riziku.

Banka je uspostavila kontrolnu funkciju za upravljanje rizicima kao samostalnu organizacijsku jedinicu, funkcionalno i organizacijski nezavisnu o drugim dijelovima i funkcijama. Takođe je uspostavljena primjerena organizacija s točno utvrđenim jasnim i razgraničenim ovlastima i odgovornostima između zaposlenika sve do upravljačke razine na način da:

- omogućuje efikasnu komunikaciju i saradnju na svim organizacijskim nivoima i pri tome adekvatan tok informacija;
- ograničava i sprječava sukob interesa;
- uspostavlja jasan i dokumentovan proces donošenja odluka.

Uloge i odgovornosti u ključnim procesima sistema za upravljanje likvidnosnim rizikom dodijeljene su slijedećim organizacijskim jedinicama Banke, čime je Banka osigurala jasnu operativnu i organizacijsku razdvojenost funkcija do razine Uprave:

- Uprava (odgovorna za organizaciju, utvrđivanje poslova i obim odgovornosti pri upravljanju likvidnosnim rizikom);
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO);
- Odjel za kontrolu rizika - Sektor za upravljanje rizicima;
- Odjel za Upravljanje aktivom i pasivom – Sektor sredstava.

Nadzorni odbor Banke vrši nadzor nad radom Uprave u pogledu upravljanja rizikom likvidnosti. Nadzornom odboru dostavljaju se izvještaj o rizicima i značajnijim događajima vezanim za upravljanje rizicima. Uprava Banke kroz Odjel za upravljanje aktivom i pasivom osigurava:

- adekvatnost strategije, politika, internih akata i praksi za upravljanje likvidnošću, koje se trebaju donijeti i revidirati najmanje jednom godišnje odnosno češće ako se to ocijeni potrebnim,
- ispunjavanje dnevnih obveza kreditne institucije i izdržavanje stresnih perioda uz održavanje odgovarajuće rezerve likvidnosti.

Upravljanje rizikom likvidnosti odgovornost je Odjela za upravljanje aktivom i pasivom, u Sektoru sredstava.

Odjel za upravljanje aktivom i pasivom predlaže strategiju upravljanja rizikom likvidnosti i oblikuje okvir za upravljanje navedenim rizikom kako bi osigurao održavanje dovoljne likvidnosti Banke, te o tome redovno izvještava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom- ALCO. Uz prethodno navedeno, Odjel dnevno operativno upravlja likvidnošću i obaveznom rezervom kod Centranle Banke BiH, održava rezerve likvidnosti kako bi bili ispunjeni propisani zahtjevi te interni limiti, a pored tog implementira strategiju rizika likvidnosti i osigurava uspostavljanje odgovarajućih kontrola, procedura i protoka informacija.

Osim kratkoročne likvidnosti, Odjel za upravljanje aktivom i pasivom je zadužen i za upravljanje srednjoročnom te dugoročnom likvidnošću, a operativne odluke donosi na temelju podataka koje im dostave različiti odjeli Banke povezani s poslovima koji utječu na likvidnost.

U skladu sa tržišnim praksama, izloženost riziku likvidnosti se utvrđuje putem regulatornih i interno propisanih limita. Ključni pokazatelji rizika likvidnosti su postotak pokrivenosti deviznih obveza kratkoročnim deviznim potraživanjima, ročna usklađenost finansijske aktive i pasive te koeficijent likvidnosne pokrivenosti.

Osim spomenutih regulatorno propisanih pokazatelja likvidnosti, Banka koristi i brojne druge indikatore koji pomažu u praćenju kratkoročne i dugoročne izloženosti riziku likvidnosti, a temelje se na strukturi bilansa (kao što su omjer kredita i depozita, udio likvidne aktive u ukupnoj aktivi, koncentracija depozita primljenih od pojedinačnog klijenta te petnaest najvećih deponenata, projekcija potreba finansiranja, i dr.).

Pored dnevnog izvještaja o indikatorima likvidnosti, sveobuhvatno izvještavanje mjera likvidnosti obuhvaćeno je kroz ALCO izvještaje.

c) Politike i postupke za praćenje stabilne efikasnosti zaštite od rizika likvidnosti i smanjenja rizika likvidnosti

Polazna tačka kod upravljanja rizikom likvidnosti je definisanje i identifikacija različitih vrsta rizika likvidnosti kroz samo upravljanje rizikom likvidnosti, procjenu značajnosti rizika i odobrenje novih proizvoda.

Sklonost preuzimanju rizika dio je Izjave o preuzimanju rizika i sadržava obavezujuća ograničenja (limite) za poslovne aktivnosti u kontekstu razmatranja likvidnosti i nadopunjuje ključna načela upravljanja rizikom likvidnosti.

Politika upravljanja rizikom likvidnosti i drugi interni akti za upravljanje likvidonosnim rizikom između ostalog obuhvataju:

- održavanje propisanih pokazatelja likvidnosti Banke;
- politike i postupke kojima se uređuje uspostava primjerenog i djelotvornog sistema unutrašnjih kontrola koje se odnose na upravljanje likvidonosnim rizikom;
- strukturu imovine i obveza kao i pretpostavke o likvidnosti i utrživosti imovine;
- sistem izvještavanja o likvidonosnom riziku;
- politike i postupke sa stranim valutama;
- mjerenje i praćenje neto novčanih tokova uključujući i unutardnevno upravljanje likvidnošću;
- diverzificiranost, stabilnost izvora financiranja i dostupnost tržišta;
- testiranja otpornosti na stres i analizu različitih scenarija i
- planove postupanja i finansiranja Banke u nepredviđenim slučajevima poremećaja likvidnosti.

Banka je internim aktima upravljanja likvidonosnim rizikom propisala pretpostavke koje se redovito preispituju, a koriste se za upravljanje likvidonosnom pozicijom kako bi se osigurala njihova primjerenost. Banka je propisala procedure za postupanje Uprave i višeg rukovodstva u slučajevima određenih nepovoljnih rezultata testiranja otpornosti na stres, te redovno preispituje različite mogućnosti odnosno instrumente smanjenja likvidnosnog rizika, uključujući sisteme ograničenja likvidnosti i rezerve likvidnosti, promjenu strukture finansiranja i pristupe finansiranju.

Upravljanje kratkoročnom i dugoročnom likvidnošću, uključujući rezerve likvidnosti, uključuje između ostalog, uspostavljanje strategije likvidnosti i uspostavljanje plana finansiranja u nepredviđenim okolnostima i provedbu sistema ranog upozorenja koji omogućavaju prepoznavanje vrste i ozbiljnosti krize što je ranije moguće, te sistem adekvatnih mjera koje će se poduzeti u takvim situacijama.

Upravljanje rizikom likvidnosti je zadovoljavajuće, odnosno rizikom likvidnosti se upravlja na adekvatan način, uspostavljeni su limiti, sistemi kontrola i izvještavanje, strategija, politika i plan likvidnosti u nepredviđenim okolnostima.

d) Opis izloženosti riziku likvidnosti i usklađenosti sa strategijom

Banka je usvojila i provodi Strategiju preuzimanja i upravljanja rizicima, koju na godišnjem nivou odobrava Uprava i Nadzorni odbor Banke. Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima definiše između ostalog i apetit za rizik likvidnosti kao dio Izjave o preuzimanju rizika. U skladu sa definisanjem i upravljanjem sklonosti preuzimanju rizika, inkorporirana su ključna načela likvidnosti kako bi se osiguralo da postoje postupci za upravljanje profilom rizika likvidnosti kao i da su u Strategiji preuzimanja i upravljanja rizicima postavljena određena ograničenja a koja se istovremeno prenose u operativna ograničenja u Strategiju i Politiku za upravljanje rizikom likvidnosti, te predstavljaju ključne ciljeve koje je potrebno ostvariti u budućem periodu što pokazuje da je Banka posvećena daljem razvoju svog okvira upravljanja rizikom likvidnosti.

Strategijom i Politikom upravljanja rizikom likvidnosti Banka ima jasno definisanu toleranciju izloženosti riziku likvidnosti kroz zahtjeve regulatora i interne limite.

U svrhu identifikacije svih važnijih izvora rizika likvidnosti pored kvalitativne analize koriste se slijedeći pokazatelji:

- i) Ročna usklađenost finansijske aktive i pasive (30, 90 i 180 dana)
- ii) Koeficijent pokriva likvidnosti (LCR)
- iii) likvidna aktiva/ukupna aktiva
- iv) likvidna aktiva/(ukupna pasiva – kapital)
- v) investicije u vrijednosne papire/ukupna aktiva
- vi) likvidna aktiva/depoziti po viđenju
- vii) depoziti po viđenju/(ukupna pasiva - bez kapitala)
- viii) krediti/depoziti (LTD bruto)

S ciljem diverzifikacije depozitnog portfolia banka definiše i prati interne pokazatelje koncentracije najvećih deponenata u odnosu na ukupne depozite:

- i) najveći pojedinačni deponent (a'vista + oročeni) / ukupni depoziti
- ii) najveći pojedinačni deponent (a'vista + oročeni) / novčana sredstva
- iii) 15 najvećih deponenata (oročeni + a'vista) / ukupni depoziti
- iv) Udio specifičnog proizvoda (frekventna) štednje/ukupnim oročenim depozitima
- v) Depoziti povezanih lica sa Bankom* / ukupne obaveze
- vi) Udio javna preduzeća i vladine institucije/ukupni depoziti
- vii) Neopterećena (nezaložena) imovina -DTI

e) Podatke o koeficijentu pokrića likvidnosti (LCR), uključujući pregled stavki uključenih prilikom izračunavanja tog koeficijenta na lijedećem obrascu:

Banka, u skladu s regulatornim obavezama izvještava sljedeće:

Zahtjev za likvidnosnom pokrivenošću – Liquidity Coverage Ratio (LCR), LCR je kratkoročni likvidnosni pokazatelj, koji osigurava da Banka posjeduje adekvatnu zalihu visoko likvidne, lako utržive imovine, koja se u slučaju potrebe, može brzo i bez većih gubitaka konvertirati u gotovinu, te u periodu od narednih 30 dana finansirati neplanirane novčane tokove u uslovima stresa.

LCR se računa po sljedećoj formuli:

$$LCR = \frac{\text{Likvidna imovina}}{\text{Ukupni neto novčani odlivi u 30 dana}}$$

Zakonski limit za LCR postavljen je na 100%, dok je interni limit 120%.

Banka osigurava usklađenost svoje likvidne imovine i svojih neto likvidnosnih odliva čime se osigurava sposobnost Banke da upotrebljava zaštitne slojeve likvidnosti za ispunjavanje likvidnosnih odliva tokom perioda stresa. Banka u potpunosti osigurava usklađenost, što je vidljivo kroz ispunjavanje LCR pokazatelja, odnosno održavanjem istog iznad propisanog regulatornog nivoa kao i internog limita.

Likvidnost Banke na dan 31.12.2021 je bila zadovoljavajuća. Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (LCR) je na dan 31.12.2021 iznosio 194,91%. Prema projekciji LCR-a temeljenu na Planu poslovanja očekuje se održavanje LCR pokazatelja iznad regulatornog minimuma i internih limita u skladu sa principima optimizacije likvidnosnih troškova.

Omjer likvidnosne pokrivenosti na dan 31.12.2021 prikazan je u tabeli ispod:

Obrazac LCR		Iznos
Stavka		
Vrijednost/Procenat		
Brojnik, nazivnik, omjer		
1	Zaštitni sloj likvidnosti	312.292
2	Neto likvidnosni odlivi	160.220
3	Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (%)	194,91%
Izračun brojnika		
4	Zaštitni sloj likvidnosti u obliku imovine nivoa 1, isključujući pokrivene obveznice izuzetno visoke kvalitete (u skladu s članom 24. Odluke): neprilagođen	311.842
5	Odlivi po osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1, isključujući pokrivene obveznice izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	
6	Prilivi po osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1, isključujući pokrivene obveznice izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	
7	Osigurani odlivi novca	
8	Osigurani prilivi novca	
9	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta "prije primjene gornje granice"	311.842
10	Vrijednost imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta u skladu s članom 24 Odluke.: neprilagođena	
11	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	
12	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete koje dospijevaju u roku od 30 dana	
13	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete "prije primjene gornje granice"	
14	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete "nakon primjene gornje granice"	
15	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visoke kvalitete	
16	Vrijednost imovine nivoa 2a u skladu s članom 24. Odluke: neprilagođena	-
17	Odlivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	
18	Prilivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	
19	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "prije primjene gornje granice"	-
20	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "nakon primjene gornje granice"	-
21	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2a	
22	Vrijednost imovine nivoa 2b u skladu s članom 24. Odluke: neprilagođena	450
23	Odlivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	
24	Prilivi po osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	
25	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "prije primjene gornje granice"	450
26	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "nakon primjene gornje granice"	450
27	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2b	-
28	Iznos viška likvidne imovine	-
29	Zaštitni sloj likvidnosti	312.292
Izračun nazivnika		
30	Ukupni odlivi	189.980
31	U cijelosti izuzeti prilivi	-
32	Prilivi na koje se primjenjuje gornja granica od 90%	-
33	Prilivi na koje se primjenjuje gornja granica od 75%	29.760
34	Smanjenje za "u cijelosti izuzete prilive"	-
35	Smanjenje za prilive na koje se primjenjuje gornja granica od 90%	-
36	Smanjenje za prilive na koje se primjenjuje gornja granica od 75%	29.760
37	Neto likvidnosni odliv	160.220

11. INFORMACIJE KOJE SE ODNOSE NA IZLOŽENOSTI PO OSNOVU VLASNIČKIH ULAGANJA

U skladu sa članom 13. Odluke – Podaci i informacije koje se odnose na izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi, Banka objavljuje sljedeće informacije.

Iznos vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi na dan 31.12.2021. godine iznosi KM 787 hiljade.

Vlasnička ulaganja u bankarskoj knjizi su klasifikovana sa namjerom držanja na neodređen period, ali u slučaju potrebe ili promjene tržišne cijene može se izvršiti prodaja.

Banka vlasnička ulaganja klasifikuje kao:

- imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVTOCI)
- imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (FVTPL)

Računovodstvene metode koje se koriste za vrednovanje vlasničkih ulaganja je metod fer vrijednosti.

Iznosi izloženosti po vlasničkim ulaganjima u bankarskoj knjizi, kao i efekti prodaje u 2021. prikazane su u sljedećoj tabeli:

u '000 KM

Vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi	Iznos izloženosti	Ukupan realizovani dobitak/gubitak za prethodni period koji proističe iz prodaje ili zatvaranja pozicija
Vlasnička ulaganja u finansijske institucije	214	-
koja kotiraju na burzi	214	-
koja ne kotiraju na burzi, a koja su u dovoljno diverzificiranim portfolijima	-	-
ostala vlasnička ulaganja	-	-
Vlasnička ulaganja u nefinansijske institucije	573	22
koja kotiraju na burzi	437	22
koja ne kotiraju na burzi, a koja su u dovoljno diverzificiranim portfolijima	136	-
ostala vlasnička ulaganja	-	-
UKUPNO	787	22

Detaljan pregled računovodstvenih politika i metoda vrednovanja može se pronaći u godišnjem Finansijskom izvještaju Banke objavljenom na internet stranici Banke (www.asabanka.ba/ona/izvjestaji-i-publikacije/).

12. INFORMACIJE KOJE SE ODNOSE NA KAMATNI RIZIK U BANKARSKOJ KNJIZI

Kamatni rizik u bankarskoj knjizi je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usljed promjene kamatnih stopa. Uticaj kamatnog rizika na poslovanje Banke zavisi od bilansnih pozicija koje su osjetljive na rizik promjene kamatne stope, promjenjivosti kamatnih stopa i vremenskog razdoblja unutar kojeg postoji izloženost kamatnom riziku. Uticaj kamatnog rizika na finansijsko stanje Banke posmatra se putem uticaja na ekonomsku vrijednost i tržišnu vrijednost Banke.

Banka koristi metodologiju procjene izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi polazeći od jednostavnog izračuna pri procjeni promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige i primjenjuje standardni kamatni šok na pozicije u bankarskoj knjizi po svim važnijim valutama pojedinačno i za ostale valute ukupno.

U skladu sa regulativom po kojoj se prati izloženost kamatnom riziku od početka 2018. godine, limit u visini 20% regulatornog kapitala je utvrđen kao maksimalni odnos promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige i regulatornog kapitala usljed paralelnog pomjeranja kamatnih stopa za 200 bp. Rezultat izračuna izloženosti kamatnom riziku po metodologiji Agencije za bankarstvo FBiH na dan 31.12.2021. godine iznosi 2,70% regulatornog kapitala, što označava nisku izloženost kamatnom riziku. U tabeli ispod je dat pregled ukupne ponderisane pozicije po valutama:

BA 04.00		Iznos/Procenat
		010
010	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (BA 01.00+BA 02.00+BA 03.00) - BAM	-677
020	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (BA 01.00+BA 02.00+BA 03.00) - EUR	3 360
030	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (BA 01.00+BA 02.00+BA 03.00) - USD	
040	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (BA 01.00+BA 02.00+BA 03.00) - CHF	
050	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (BA 01.00+BA 02.00+BA 03.00) - GBP	
060	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (BA 01.00+BA 02.00+BA 03.00) - AUD	
070	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (BA 01.00+BA 02.00+BA 03.00) - CAD	
080	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (BA 01.00+BA 02.00+BA 03.00) - SEK	
090	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (BA 01.00+BA 02.00+BA 03.00) - DKK	
100	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (BA 01.00+BA 02.00+BA 03.00) - KWD	
110	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (BA 01.00+BA 02.00+BA 03.00) - HRK	
120	NETO PONDERISANA POZICIJA PO VALUTI - EVB (BA 01.00+BA 02.00+BA 03.00) - OSTALO	-160
130	PROMJENA EKONOMSKE VRIJEDNOSTI	2 523
140	REGULATORNI KAPITAL	93 480
150	(PROMJENE EKONOMSKE VRIJEDNOSTI/REGULATORNI KAPITAL)*100	2.70%

13. INFORMACIJE KOJE SE ODOSE NA ICAAP I ILAAP

Interni procesi procjene adekvatnosti kapitala i likvidnosti u Banci bazirani su na zahtjevima iz Zakona o bankama ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/17), Odluke o sistemu internog upravljanja u banci („Službene novine Federacije BiH“, broj 39/21), Odluke o internom procesu procjene adekvatnosti kapitala i internom procesu procjene adekvatnosti likvidnosti u banci („Službene novine Federacije BiH“ broj 16/19 i 30/20), te Smjernica za izvještavanje Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine o primjeni ICAAP-a i ILAAP-a u banci (broj 01-1338/19 od 16.04.2019. godine i broj 01-2162/20 od 29.05.2020. godine). Banka je u skladu sa navedenim zakonskim okvirom i podzakonskim aktima sačinila Izvještaj o primjeni ICAAP-a i ILAAP-a u Banci sa podacima na 31.12.2021. godine.

Banka je dužna, na kontinuiranom osnovu, uspostaviti i provoditi odgovarajući dokumentovani postupak za utvrđivanje i osiguravanje primjerenog nivoa kapitala i likvidnosti koji su rezultat ICAAP-a i ILAAP-a i koji odgovaraju prirodi, obimu i složenosti aktivnosti Banke, pri tome uzimajući u obzir profil rizičnosti, sistem upravljanja rizicima i tehnike kojima se koristi za smanjenje rizika.

Postupak ICAAP-a i ILAAP-a podrazumijeva:

- Identifikovanje, analizu, mjerenje, procjenu i praćenje značajnih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju u skladu sa propisanim regulatornim zahtjevima u upravljanju rizicima u bankama,
- osiguranje adekvatnog nivoa kapitala i likvidnosti, kao rezultat ICAAP-a i ILAAP-a, s obzirom na profil rizičnosti,
- na odgovarajući način uključenje u sistem internog upravljanja i donošenja odluka.

ICAAP

Interni proces procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP) je uspostavljen sa ciljem utvrđivanja i održavanja internog kapitala koji Banka smatra adekvatnim za pokriće rizika kojima je izložena na kontinuiranoj osnovi. ICAAP za Banku predstavlja alat za interno upravljanje i donošenje odluka. Adekvatnost internog kapitala je integralni dio svakodnevnih procesa praćenja, upravljanja i odlučivanja u Banci, poput ugrađivanja procjene rizika i mjera mitigacije u procese strateškog planiranja, određivanje limita i procjene poslovnih linija u skladu sa postojećom i planiranom perspektivom.

ICAAP proces je podijeljen u sljedeće ciklične i kontinuirane faze:

- identifikacija i analiza rizika, utvrđivanje rizičnog profila,
- provođenje testiranja otpornosti na stres za sve materijalno značajne rizike,
- utvrđivanje internih kapitalnih zahtjeva, te
- praćenje i izvještavanje.

Za utvrđivanje internih potreba za kapitalom u ICAAP-u polazna osnova je Analiza rizika i utvrđivanje profila rizičnosti Banke. Provedenom identifikacijom i analizom rizika utvrđeno je šest grupa materijalno značajnih rizika, i to:

1. kreditni rizik
2. tržišni rizici
3. kamatni rizik
4. rizik likvidnosti
5. operativni rizik
6. ostali rizici

Prije utvrđivanja internih potreba za kapitalom provedeno je sveobuhvatno testiranje otpornosti na stres za sve iznad navedene utvrđene materijalno značajne grupe rizika. Cilj provedenog testiranja otpornosti na stres je procijeniti otpornost Banke na glavne izvore rizika.

Testiranje se provodi na osnovu različitih analiza i saznanja, saradnje i komunikacije sa drugim organizacionim dijelovima Banke u čijoj su nadležnosti poslovni procesi izloženi pojedinim vrstama rizika, a prevashodno sa onim nadležnim za kontrolu rizika i planiranje kapitala. Nosilac aktivnosti je Sektor za upravljanje rizicima, odnosno Kontrolna funkcija za upravljanje rizicima i Odjel za kontrolu kreditnog rizika i upravljanje strateškim rizicima.

Nakon sagledanih rezultata provedenog sveobuhvatnog testiranja otpornosti na stres gdje su predviđena tri scenarija: osnovni i dva stresna-ekstremna scenarija (E1 i E2) sa uticajem na finansijske izvještaje i pokazatelje definisane Izjavom o apetitu za rizik, za potrebe utvrđivanja internih kapitalnih zahtjeva u ICAAP-u su korištene pretpostavke osnovnog (baseline) scenarija.

Interni kapitalni zahtjevi izdvajaju se za sve procijenjene materijalno značajne grupe rizika, osim za kategoriju rizika likvidnosti jer se s obzirom na vrstu i prirodu ovog rizika za isti izdvajaju interni likvidnosni zahtjevi u skladu sa ILAAP-om. Dodatno, skladu sa članom 23. Smjernica za izvještavanje Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine o primjeni ICAAP-A i ILAAP-A u banci Banka kod izračuna internih kapitalnih zahtjeva uzima u obzir:

- a) rizike koji podliježu minimalnim kapitalnim zahtjevima u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banke (kreditni, tržišni i operativni rizik)
- b) rizike koji nisu u potpunosti pokriveni minimalnim kapitalnim zahtjevima (npr. u oblasti kreditnog rizika banke za potrebe ICAAP-a moraju uzeti u obzir rezidualni rizik, odnosno preostali rizik kao rezultat upotrebe kreditne zaštite, indirektni kreditni rizik - valutno inducirani kreditni rizik i dr.)
- c) rizike koji ne podliježu minimalnim kapitalnim zahtjevima (kamatni rizik u bankarskoj knjizi, koncentracijski rizik, rizik tržišne likvidnosti, reputacijski rizik, rizik profitabilnosti, strateški rizik, poslovni rizik i dr.)
- d) faktore vanjskog okruženja, koji proizilaze iz poslovnog, regulatornog ili makroekonomskog okruženja.

Imajući u vidu navedeno u tački c) te ocjenu nivoa izloženosti Banke rizicima sektorske i individualne koncentracije, Banka dodatno izdvaja i interni kapitalni zahtjev za pokriće eventualnih gubitaka koji bi mogli nastati usljed visoke i vrlo visoke izloženosti ovim vrstama rizika.

Izračun internih kapitalnih zahtjeva vrši se na kvartalnom nivou o čemu se redovno izvještava RiCO, Uprava, Odbor za rizike, Odbor za reviziju i Nadzorni odbor Banke.

ILAAP

Banka utvrđuje i provodi interni proces procjene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP) u skladu sa svojim rizičnim profilom i apetitom za preuzimanje rizika, odnosno ispunjava kvalitativne zahtjeve za utvrđivanje, mjerenje, praćenje i upravljanje rizikom likvidnosti kako bi održala odgovarajući nivo i strukturu zaštitnog sloja likvidnosti. Banka provodi ILAAP proces s ciljem osiguranja adekvatnog nivoa likvidnosti, kako bi se pravovremeno izvršile sve obaveze plaćanja, kako u redovnom poslovanju, tako i pod stresnim uslovima.

Rizik likvidnosti predstavlja jedan od najznačajnijih rizika za Banku i iako ne postoji kvantifikacija u pogledu kapitalnog zahtjeva, poseban fokus usmjeren je na cjelokupni ILAAP proces i osiguravanje odgovarajuće i dovoljne likvidnosti. Likvidnost Banke osigurana je utvrđenim politikama likvidnosti s limitima koji se odnose i na kratkoročnu i na strukturalnu likvidnost. Propisane politike uzimaju u obzir bilo koje aspekte upravljanja rizikom likvidnosti, ali zbog njihove važnosti i značaja, najznačajniji pokazatelj izloženosti riziku likvidnost je koeficijent pokrića likvidnosti (LCR).

Na dan 31.12.2021. godine koeficijent pokrića likvidnosti je iznosio 194,91%. Obzirom da je Banka u obavezi izvještavati o koeficijentu pokrića likvidnosti za sve značajne valute koje čine više od 5% ukupne bilansne imovine ili obaveza, Banka na redovnoj osnovi izračunava i izvještava navedeni koeficijent u BAM i EUR valuti obzirom da iste predstavljaju značajne valute Banke.

Banka je prilagodila vlastiti ILAAP na promišljen i proporcionalan način kako bi osigurala njegovu primjerenost s obzirom na veličinu, prirodu i složenost poslovanja. U sklopu uspostave internog procesa procjene adekvatnosti likvidnosti Banka je uspostavila i provodi interne akte upravljanja likvidnošću koji su zasnovani na važećim zakonskim i podzakonskim aktima. Interni proces procjene adekvatnosti likvidnosti uključuje sljedeće:

- okvir za upravljanje rizikom likvidnosti i rizikom izvora finansiranja,
- strategiju i planove izvora finansiranja,
- upravljanje rizikom unutardnevne likvidnosti,
- testiranje otpornosti na stres,
- plan za likvidnost za nepredviđene slučajeve.

Svrha ILAAP-a je uspostavljanje snažnog sistema upravljanja likvidnosnim rizicima u Banci. Rizik likvidnosti obuhvata sljedeće vrste rizika:

-
- rizik likvidnosti,
- rizik finansiranja likvidnosti,
- rizik tržišne likvidnosti,
- rizik koncentracije izvora finansiranja i
- rizik kratkoročne likvidnosti (uključujući rizik unutardnevne likvidnosti).

Banka je u skladu sa Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti donijela Plan likvidnosti koji uključuje i Plan izvora finansiranja. Plan izvora finansiranja definiše okvir koji treba slijediti prilikom upravljanja rizikom likvidnosti. Plan likvidnosti i izvora finansiranja su usklađeni sa strategijom poslovanja i redovnim poslovnim planovima.

14. INFORMACIJE KOJE SE ODNOSNE NA NEOPTEREĆENU (NEZALOŽENU) I OPTEREĆENU (ZALOŽENU) IMOVINU

Imovina se smatra opterećenom ako je založena ili ako podliježe nekom obliku osiguranja, osiguranja kolateralom ili kreditnog poboljšanja bilančne ili izvanbilančne transakcije iz koje se ne može slobodno povući (primjer – predmet je zalaganja za potrebe finansiranja).

Založena imovina čije je povlačenje ograničeno, primjerice imovina čije se povlačenje ili zamjena drugom imovinom mora prethodno odobriti, smatra se opterećenom.

Neopterećena imovina – je imovina banke koja ne podliježe nikakvom pravnom, ugovornom, regulatornom ili drugom ograničenju koje joj onemogućuje unovčavanje, prodaju, prijenos, ustupanje te imovine ili uopće raspolaganje istom direktnom prodajom na aktivnom tržištu ili repo ugovorom u narednih 30 kalendarskih dana, pri čemu je:

1. dostupna za trenutnu upotrebu kao kolateral za dobivanje dodatnog izvora finansiranja, koji još nije realiziran, a koja stoji na raspolaganju banci;
2. primljena kao kolaterala za potrebe smanjenja kreditnog rizika u obratnim repo transakcijama ili transakcijama finansiranja vrijednosnih papira i kojom banka može raspolagati

Ukupna opterećena i neopterećena financijska imovina banke priznata u izvještaju o financijskom položaju na dan 31. 12. 2021. prikazana je u tabeli ispod:

Vrste imovine	Bruto knjigovodstvena vrijednost opterećene imovine	Bruto knjigovodstvena vrijednost neopterećene imovine
Dati krediti		617.986,00
Ulaganja u dužničke instrumente		1.336,00
Ulaganja u vlasničke instrumente		59.429,00
Ostalo	92.675,00	324.823,00

15. INFORMACIJE O NEKVALITETNIM I RESTRUKTURIRANIM IZLOŽENOSTIMA I STEČENI KOLATERAL

U nastavku su prikazani podaci o nekvalitetnim i restrukturiranim izloženostima i stečenim kolateralima ASA Banke d.d. Sarajevo:

a) kreditna kvaliteta izloženosti razvrstanoj u nivoe kreditnog rizika sa pripadajućim iznosima očekivanih kreditnih gubitaka

Nivo kreditnog rizika/stage	31.12.2021		
	Izloženost (UIKR)	Ispravke vrijednosti (IV)	% Pokrivenosti IV
Nivo kreditnog rizika/stage 1	619.259.799	5.305.962	0,86%
Nivo kreditnog rizika/stage 2	15.243.890	1.057.041	6,93%
Nivo kreditnog rizika/stage 3	58.476.382	46.090.009	78,82%
od čega: grupno	4.927.078	4.706.821	95,53%
od čega: individualno	53.549.304	41.383.188	77,28%
Ukupno:	692.980.071	52.453.011	7,57%

Izvještaj o objavljivanju podataka i informacija banke na dan 31.12.2021. godine

b) kreditna kvaliteta kredita prema sektorskoj strukturi kredita

Redni broj	Sektorska struktura kredita po nivoima kreditnog rizika na dan 31.12.2021	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	Ukupna bruto izloženost po svim	Udio u portfoliju	Bankarsko tržište FBiH na dan	Devijacija u odnosu na
1.	Ukupni krediti pravna lica (1.1. do 1.21.)	272.411	11.375	48.594	332.380	53,78%	53,18%	0,61%
1.1.	A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	8.570	0	985	9.555	2,87%	1,60%	1,27%
1.2.	B Vađenje ruda i kamena	19.480	242	0	19.722	5,93%	1,32%	4,62%
1.3.	C Prerađivačka industrija	45.283	1.500	24.003	70.786	21,30%	22,37%	1,07%
1.4.	D Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	4.270	0	0	4.270	1,28%	2,56%	-1,28%
1.5.	E Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	10.218	326	0	10.544	3,17%	0,36%	2,81%
1.6.	F Građevinarstvo	33.439	0	2.851	36.290	10,92%	5,71%	5,21%
1.7.	G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	103.534	4.706	14.747	122.987	37,00%	31,75%	5,26%
1.8.	H Prijevoz i skladištenje	11.846	501	597	12.944	3,89%	3,86%	0,03%
1.9.	I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	7.439	2.788	0	10.227	3,08%	2,93%	0,15%
1.10.	J Informacije i komunikacije	2.408	0	1.396	3.804	1,14%	1,40%	-0,26%
1.11.	K Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	6.029	675	0	6.704	2,02%	16,08%	14,07%
1.12.	L Poslovanje nekretninama	3.609	0	1.792	5.401	1,62%	2,15%	-0,52%
1.13.	M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	6.200	9	1.803	8.012	2,41%	2,14%	0,27%
1.14.	N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	528	0	250	778	0,23%	0,45%	-0,21%
1.15.	O Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	6.090	0	0	6.090	1,83%	3,28%	-1,45%
1.16.	P Obrazovanje	37	0	97	134	0,04%	0,13%	-0,09%
1.17.	Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3.050	405	35	3.490	1,05%	0,92%	0,13%
1.18.	R Umjetnost, zabava i rekreacija	65	223	0	288	0,09%	0,30%	-0,22%
1.19.	S Ostale uslužne djelatnosti	316	0	38	354	0,11%	0,69%	-0,58%
1.20.	T Djelatnosti kućanstva kao poslodavca; djelatnosti kućanstva koja proizvode različita dobra i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
1.21.	U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
2.	Ukupno stanovništvo (2.1.+2.2.+2.3.)	273.477	3.227	8.903	285.607	46,22%	46,82%	0,61%
2.1.	Opća potrošnja	235.505	3.158	8.379	247.042	86,50%	78,96%	7,54%
2.2.	Stambena izgradnja	35.568	66	374	36.008	12,61%	19,92%	-7,31%
2.3.	Obavljanje djelatnosti (obrtnici)	2.404	3	150	2.557	0,90%	1,12%	-0,23%
3.	Ukupni krediti (1.+2.)	545.888	14.602	57.497	617.987	100,00%	100,00%	-

c) kreditna kvaliteta restrukturiranih izloženosti

31.12.2021	Broj ponovno ugovorenih kredita	Bruto kreditna izloženost	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3
Pravna lica	35	16.151	-	82	16.069
Fizička lica	15	991	651	-	340
Ukupno	50	17.142	651	82	16.409

d) promjene stanja nekvalitetnih izloženosti i pripadajućih očekivanih kreditnih gubitaka tokom izvještajnog perioda

Vrsta klijenta	31.12.2020.		31.12.2021.	
	UIKR	IV	UIKR	IV
Pravna lica	27.517.108	17.365.077	49.395.278	37.666.455
Fizička lica	5.063.388	4.710.821	9.081.103	8.423.553
Total	32.580.496	22.075.898	58.476.381	46.090.008

Povećanje nekvalitetnih izloženosti rezultata je pripajanja Vakufske Banke d.d. Sarajevo u toku 2021. godine. Ukupan efekat povećanja NPL-a zbog spajanja iznosi KM 29.606.591, dok je neto efekat povećanja KM 25.895.885. Realizovana naplata u toku 2021. godine kao rezultat cash-in naplate ili sticanja je smanjila ukupni efekat povećanja NPL-a pripajanjem Vakufske Banke d.d. Sarajevo. Također, zbog procesa pripajanja pokrivenost kreditnih gubitaka je povećan na iznos od 78,81% (sa 31.12.2020. godine pokrivenost je iznosila je 67,76%).

e) ukupan iznos stečene materijalne imovine

Ukupno stanje stečene materijalne imovine iznosi KM 1.253.273 na dan 31.12.2021. godine. Banka je u toku 2021. godine povećala broj nekretnina (zbog procesa pripajanja), ali je smanjila ukupnu knjigovodstvenu vrijednost stečene materijalne imovine (kroz rezervisanje stečene materijalne imovine i umanjenje knjigovodstvene vrijednosti i prodaju nekretnina sa većim iznosom knjigovodstvene vrijednosti).

Stečena materijalna imovina		
Stečena materijalna imovina	31.12.2020.	31.12.2021.
Broj SMI	25	39
Knjigovodstvena vrijednost	2.252.274	1.253.270

16. ZAVRŠNE ODREDBE

Izveštaj se javno objavljuje na web stranici ASA Banke d.d. Sarajevo: www.asabanka.ba nakon usvajanja istog od strane Uprave i Nadzornog odbora Banke.